МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

ННІ/факультет	*інститут економіки та бізнес-освіти*
Кафедра	*фінансів і бухгалтерського обліку*
Спеціальність	*072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»*
Форма навчання	*заочна*

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

Пан Наталії Віталіївни
(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

на тему **«Страховий портфель страхових компаній»**
(повна назва теми)

за матеріалами **страхової компанії АТ СК «ІНГО»**
(повна назва бази дослідження)

науковий керівник	к. е. н.	_____	Супрун Н. В.
	(наук. ступінь, вчене звання)	*(підпис)*	*(прізвище, ініціали)*

Робота допущена до захисту в ЕК
Протокол засідання кафедри
від 18 червня 2026 р. № 13
Завідувач кафедри _____
(підпис)
к. е. н., доцент О.В. Нєізвєстна
Наук. ступень, вчене звання *Ініціали, прізвище*

Кривий Ріг – 2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

ННІ/факультет	*інститут економіки та бізнес-освіти*
Кафедра	*фінансів і бухгалтерського обліку*
Спеціальність	*072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»*
Форма навчання	*заочна*

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри _____ Нєізвєстна О.В.
(підпис) (Прізвище, ініціали)
«06» квітня_____ 2026 року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ

1. Тема роботи: **«Страховий портфель страхових компаній»**
Керівник роботи: к.е.н., доцент кафедри фінансів і бухгалтерського обліку Супрун Наталія Вікторівна.
затверджені наказом закладу вищої освіти від «*06*» *квітня* 20*25* р. №*224-ст*

2. Строк подання здобувачем роботи до «*05*» *червня* 20*26* р.

3. Зміст кваліфікаційної роботи, об’єкт, предмет та мета дослідження:

Розділ 1. Теоретичні та методичні засади оцінки страхового портфелю: зміст страхового портфелю та його роль у якості забезпечення фінансової надійності страховика; критерії забезпечення збалансованого страхового портфеля; методика аналізу страхового портфелю страховика

Розділ 2. Оцінка страхового портфелю АТ СК «ІНГО»: характеристика компанії АТ СК «ІНГО» та аналіз її основних фінансових показників; аналіз страхового портфелю компанії АТ СК «ІНГО»; оцінка впливу страхового портфелю на забезпечення фінансової надійності страхової компанії

Розділ 3. Шляхи удосконалення управління страховим портфелем в АТ СК «ІНГО»: пропоновані зміни в структурі страхового портфеля компанії АТ СК «ІНГО»; обчислення реалізації пропонованих заходів з врахуванням фактору невизначеності.

Об'єкт дослідження: процес формування, функціонування та управління страховим портфелем вітчизняних компаній у сфері ризикового страхування.

Предмет дослідження: сукупність теоретичних засад, методичних підходів та практичних інструментів оцінки, оптимізації та підвищення ефективності структури страхового портфеля АТ СК «ІНГО».

Мета кваліфікаційної роботи: оцінка страхового портфелю компанії, дослідження взаємозв'язку між структурою страхового портфеля та її фінансовою надійністю страхової компанії, а також розробка рекомендацій щодо вдосконалення управління страховим портфелем страховика.

5. Дата видачі завдання «_06_» ___квітня_____ 2026 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів КБР	Строк виконання етапів роботи	Відмітка керівника про виконання етапів (дата, підпис)
1	Затвердження керівників КБР	до 11.03.2026	виконано
2	Обговорення з керівником та затвердження теми КБР	до 18.03.2026	виконано
3.	Затвердження плану КБР	до 25.03.2026	виконано
4	Підготовка розділу 1	до 15.04.2026	виконано
5	Підготовка розділу 2	до 06.05.2026	виконано
6	Підготовка розділу 3	до 27.05.2026	виконано
7	Написання вступу та висновків до КБР, оформлення супровідних документів	до 01.05.2026	виконано
8	Подання електронного варіанту КБР керівнику для перевірки дотримання академічної доброчесності	до 05.06.2026	виконано
9	Перевірка тексту КБР на дотримання академічної доброчесності	08.06-16.06.2026	виконано
10	Отримання відгуку від наукового керівника	до 10.06.2026	виконано
11	Отримання рецензії	до 12.06.2026	виконано
12	Подання кваліфікаційної роботи на перегляд завідувачу кафедри	до 15.06.2026	виконано
13	Реєстрація завершеної кваліфікаційної роботи	до 17.06.2026	Реєстраційний №__ «17» червня 2026 р.
14	Попередній захист кваліфікаційної роботи на кафедрі	до 18.06.2026	виконано
15	Підготовка до захисту в ЕК	до 19.06.2026	виконано

Завдання підготував науковий керівник _____ ___Супрун Н.В.__
(підпис) (прізвище та ініціали)

Завдання одержав _____ _____Пан Н.В.__
(підпис) (прізвище та ініціали)

Декларація
про дотримання академічної доброчесності під час написання кваліфікаційної бакалаврської роботи здобувачем вищої освіти Державного університету економіки і технологій

Я, Пан Наталія Віталіївна, студентка 3 курсу, групи ЗФБС-23ск Державного університету економіки і технологій розумію і підтримую політику закладу із академічної доброчесності. Я не надавала і не одержувала заборонену допомогу під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ Наталія ПАН____
(підпис) (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

03.06.2026 р.
(дата)

ЗГОДА

на використання кваліфікаційної бакалаврської роботи

Я, Пан Наталія Віталіївна, даю згоду на використання наданих матеріалів, а саме: внесення кваліфікаційної бакалаврської роботи у базу даних репозитарію Державного університету економіки і технологій; відтворення роботи чи її частини в електронній формі, не змінюючи її змісту; виготовлення електронних копій для постійного архівного зберігання; надання електронних копій роботи для відкритого доступу в мережі Internet.

Підтверджую, що розміщуючи роботу в репозитарії ДУЕТ, я не порушую прав третіх осіб.

_____ __Наталія ПАН _____

(підпис) (Ім’я, ПРІЗВИЩЕ)

___03.06.2026_____

(дата)

АНОТАЦІЯ

Пан Н. В. Страховий портфель страхових компаній (за матеріалами АТ СК «ІНГО»). – Рукопис.

Кваліфікаційна робота бакалавра за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Державний університет економіки і технологій. Кривий Ріг. 2026.

Кваліфікаційна робота присвячена актуальним питанням формування та управління страховим портфелем страхової компанії як важливого чинника забезпечення її фінансової надійності, ліквідності та платоспроможності в умовах воєнного стану та економічної нестабільності.

У роботі досліджено теоретичні засади формування страхового портфеля, визначено його роль у забезпеченні фінансової надійності страховика та розглянуто сучасні підходи до управління страховими ризиками.

У роботі проведено аналіз сучасного стану та тенденцій розвитку страхового ринку України в умовах воєнного стану. Досліджено страховий портфель АТ СК «ІНГО», фінансовий стан компанії та формування її фінансових результатів.

За результатами дослідження розроблено рекомендації щодо вдосконалення управління страховим портфелем страхової компанії, підвищення рівня його збалансованості, фінансової стійкості та адаптації страхової діяльності до умов високої економічної й воєнної невизначеності.

Ключові слова: страховий портфель, страхова компанія, страховий ринок, фінансова надійність, фінансова стійкість, ліквідність, платоспроможність, страхові резерви, перестрахування, андеррайтинг, страхові ризики, страхові премії, страхові виплати, воєнний стан, цифровізація, актуарні розрахунки, фінансовий результат.

ЗМІСТ

		стор.
ВСТУП		5
РОЗДІЛ 1	**Теоретичні та методичні засади оцінки страхового портфелю**	8
1.1	Зміст страхового портфелю та його роль у якості забезпечення фінансової надійності страховика	8
1.2	Критерії забезпечення збалансованого страхового портфеля	12
1.3	Методика аналізу страхового портфелю страховика	27
	Висновки до розділу 1	35
РОЗДІЛ 2	**Оцінка страхового портфеля АТ СК «ІНГО»**	38
2.1	Характеристика компанії АТ СК «ІНГО» та аналіз її основних фінансових показників	38
2.2	Аналіз страхового портфеля компанії АТ СК «ІНГО»	45
2.3	Оцінка впливу страхового портфелю на забезпечення фінансової надійності страхової компанії	53
	Висновки до розділу 2	65
РОЗДІЛ 3	**Шляхи удосконалення управління страховим портфелем в АТ СК «ІНГО»**	67
3.1	Пропоновані зміни в структурі страхового портфеля компанії АТ СК «ІНГО»	67
3.2	Обчислення реалізації пропонованих заходів з врахуванням фактору невизначеності	81
	Висновки до розділу 3	95
ВИСНОВКИ		97
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ		102
ДОДАТКИ		107

ВСТУП

У сучасних умовах воєнного стану та підвищеної економічної нестабільності страхування набуває особливо важливого значення як елемент фінансової системи держави та механізм захисту майнових інтересів фізичних і юридичних осіб. Повномасштабна війна суттєво посилила рівень ризиків у господарській діяльності, спричинила значні матеріальні втрати, зростання невизначеності та погіршення фінансового стану суб'єктів економіки. За таких умов страхові компанії виконують важливу стабілізаційну функцію, забезпечуючи компенсацію збитків, підтримання безперервності бізнес-процесів і підвищення рівня фінансової безпеки населення та підприємств. Водночас ефективність діяльності страховиків значною мірою залежить від рівня їх фінансової стійкості, що у значній мірі забезпечується збалансованим страховим портфелем.

Український страховий ринок протягом останніх років функціонує в умовах масштабних викликів, пов'язаних із повномасштабною війною, високим рівнем інфляції, погіршенням інвестиційного клімату та змінами у структурі попиту на страхові послуги. Попри це страхові компанії продовжують адаптувати свої бізнес-моделі до нових умов функціонування, впроваджують цифрові технології, дистанційні канали продажу та нові страхові продукти. Водночас ефективність діяльності страховиків значною мірою залежить від якості управління страховим портфелем, рівня його збалансованості та здатності компанії забезпечувати належний рівень фінансової стійкості й платоспроможності.

Формування збалансованого страхового портфеля є одним із найважливіших напрямів фінансового менеджменту страхової компанії. Саме структура страхового портфеля визначає рівень страхових ризиків, стабільність страхових надходжень, обсяг страхових резервів, ліквідність активів та фінансову надійність страховика загалом. Недостатньо

диверсифікований або надмірно ризиковий страховий портфель може призвести до погіршення фінансових результатів, втрати ліквідності та виникнення загрози неплатоспроможності компанії.

Питаннями формування оптимального страхового портфеля та оцінки його у контексті забезпечення фінансової надійності страховиків розглядали у своїх роботах С. Осадець, О. Гаманкова, Н. Ткаченко, А. Баранов, Л. Шаповал, Т. Письменна, С. Ланг, О. Журавка та ін. Проте в сучасних умовах воєнної економіки та трансформації страхового ринку питання взаємозв'язку між структурою страхового портфеля та фінансовою стійкістю страхової компанії потребують подальшого поглибленого дослідження.

Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю вдосконалення механізмів управління страховим портфелем як важливого інструменту забезпечення фінансової надійності страховика в умовах підвищених ризиків та нестабільності зовнішнього середовища.

Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є оцінка страхового портфелю компанії, дослідження взаємозв'язку між структурою страхового портфеля та її фінансовою надійністю страхової компанії, а також розробка рекомендацій щодо вдосконалення управління страховим портфелем страховика.

Для досягнення поставленої мети у роботі вирішено такі завдання:

- досліджено теоретичні засади формування страхового портфеля та його роль у забезпеченні фінансової надійності страхової компанії;

- розроблено методичні підходи до аналізу управління страховим портфелем та оцінки його впливу на фінансову надійність страховика;

- надано характеристику діяльності АТ СК «ІНГО» та оцінено тенденції її розвитку;

- проведено аналіз структури страхового портфеля компанії АТ СК «ІНГО»;

- оцінено вплив управління страховим портфелем на фінансову надійність страховика;

- розроблено рекомендації щодо впровадження нових видів страхування і збільшення фінансових результатів АТ СК «ІНГО»;

- пропоновано модуль системної взаємоув'язки між страховим портфелем, активами і капіталом страховика з метою забезпечення тривалої фінансової стабільності.

Об'єктом дослідження виступає процес формування, функціонування та управління страховим портфелем вітчизняних компаній у сфері ризикового страхування.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних засад, методичних підходів та практичних інструментів оцінки, оптимізації та підвищення ефективності структури страхового портфеля АТ СК «ІНГО».

Наукова новизна дослідження полягає у розвитку підходів до управління страховим портфелем в умовах воєнного стану та високої економічної невизначеності, а також у розробці рекомендацій щодо забезпечення фінансової стійкості страхової компанії шляхом оптимізації взаємозв'язку між структурою страхового портфеля, активами та капіталом.

Під час виконання роботи використовувалися методи економічного, фінансового та статистичного аналізу, зокрема методи порівняння, групування, вертикального та горизонтального аналізу, коефіцієнтний метод, методи індукції та дедукції, а також окремі економіко-математичні підходи до оцінки ризиків і фінансової стійкості страхової компанії. Дослідження проводилося з урахуванням вимог чинного страхового законодавства України та сучасних тенденцій розвитку страхового ринку.

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ СТРАХОВОГО ПОРТФЕЛЮ

1.1. Зміст страхового портфелю та його роль у якості забезпечення фінансової надійності страховика

Страхові компанії в умовах ринкової економіки виконують важливу стабілізаційну функцію в господарській системі. Їх вплив проявляється через забезпечення фінансового захисту фізичних і юридичних осіб від ризиків втрати майна, грошових коштів, працездатності чи настання відповідальності перед третіми особами. Таким чином, страхування сприяє зниженню рівня економічної невизначеності та забезпечує безперервність функціонування суспільства на всіх його рівнях.

В умовах широкомасштабної війни роль страхування як механізму фінансового захисту та стабілізації економічних процесів суттєво зростає. Підвищення рівня ризиків, зростання ймовірності втрати майна, погіршення фінансового стану підприємств і населення формують потребу у надійному страховому захисті. У таких умовах страхові компанії не лише забезпечують компенсацію збитків, а й підтримують безперервність господарської діяльності, сприяють збереженню фінансової стійкості суб’єктів економіки та підвищують рівень соціальної безпеки населення.

Крім того, страхування в умовах воєнного стану виступає важливим елементом адаптації економіки до кризових явищ, оскільки дозволяє зменшити негативні наслідки непередбачуваних подій та забезпечує перерозподіл фінансових ризиків між учасниками страхових відносин. Саме тому питання фінансової надійності, ліквідності та ефективності діяльності страхових компаній набувають особливої актуальності в сучасних умовах розвитку економіки України. Механізм страхового захисту ґрунтується на

перерозподілі ризиків між усіма учасниками страхових відносин. Страховики акумулюють страхові внески великої кількості страхувальників і за рахунок цих коштів здійснюють компенсацію збитків тим учасникам, які зазнали випадкових втрат. У результаті значні фінансові збитки окремих осіб розподіляються між широким колом учасників страхування, що дозволяє забезпечити відшкодування шкоди за відносно помірної вартості страхового захисту для кожного страхувальника.

Отже, страхові компанії мають забезпечувати високий рівень фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності, адже саме від їх спроможності своєчасно та в повному обсязі виконувати взяті на себе зобов'язання залежить стабільність функціонування страхового ринку, а також рівень довіри клієнтів і суспільства до системи страхового захисту загалом [8, с. 214].

Існує певна полеміка щодо понять фінансової стійкості (надійності), ліквідності і платоспроможності страхових компаній.

Під фінансовою стійкістю страхової організації слід розуміти її здатність своєчасно та в повному обсязі виконувати свої зобов'язання перед страхувальниками щодо здійснення страхових виплат відповідно до вимог чинного законодавства та у строки, визначені умовами страхового договору.

У науковій літературі поняття фінансової стійкості страхової компанії нерідко ототожнюють із поняттям її платоспроможності [13], [34]. Проте, на нашу думку, такий підхід не є цілком коректним, оскільки платоспроможність є більш вузькою категорією порівняно з фінансовою стійкістю.

Зокрема, платоспроможність треба трактувати як здатність страховика виконувати свої фінансові зобов'язання як за вже заявленими вимогами страхувальників, так і за тими страховими випадками, щодо яких вимоги ще не були пред'явлені за звичайних умов господарювання (без будь-яких обставин, що мають характер форс-мажорів, катастроф і т.і.).

Ліквідність завжди прив'язана до управління грошима і розглядається як здатність страхової компанії своєчасно розраховуватися за поточними та невідкладними зобов'язаннями за рахунок наявних у неї грошових коштів.

Фінансова стійкість є більш комплексною характеристикою діяльності страховика. На думку Осадця С. С, вона визначається як «здатність страховика виконувати прийняті зобов'язання під впливом несприятливих факторів та змін економічної кон'юнктури» [41, с. 408]. Таким чином, фінансова стійкість охоплює не лише поточну платоспроможність і ліквідність, а й загальну здатність страхової компанії підтримувати стабільність діяльності та ефективно функціонувати в умовах ризиків і кризових явищ.

Одним із ключових чинників забезпечення фінансової надійності страхової компанії є формування збалансованого страхового портфеля. Саме оптимальна структура страхового портфеля дозволяє страховикові ефективно розподіляти ризики, підтримувати стабільний рівень страхових надходжень, прогнозувати обсяги страхових виплат і забезпечувати достатній рівень фінансової стійкості.

Наочне місце страхового портфеля у системі забезпечення фінансової надійності страховика доцільно представити у вигляді схеми, в основу якої покладено елементи фінансової надійності страхової компанії, визначені у працях Семена Осадця.

Рис. 1.1. Елементи фінансової надійності страховика

Джерело: складено автором за [41]

Розглянемо полеміку щодо поняття страховий портфель. Ланг С.Р. визначає страховий портфель як «сукупність страхових договорів, що відображає загальний обсяг ризиків, прийнятих страховиком на страхування, та характеризує його фінансові зобов’язання перед страхувальниками» [16].

На думку Ткаченко Н.В. «Страховий портфель – це вартість страхових ризиків, прийнятих на страхування з використанням певного набору фінансових інструментів, які забезпечують фінансову стабільність страхової організації на принципах еквівалентності, збалансованості та ефективності» [45].

Узагальнюючи наведені та інші підходи, страховий портфель можна визначити як сукупність укладених і чинних договорів страхування або перестрахування, що відображають обсяг прийнятих страховиком ризиків, його фінансові зобов’язання перед страхувальниками та структуру страхових послуг, яка формується з метою забезпечення фінансової стійкості, збалансованості ризиків і ефективності страхової діяльності.

Важко визначити пріоритетність вказаних факторів забезпечення фінансової надійності. Страховий портфель має бути збалансованим, у ньому мають поєднуватися види страхування з різними параметрами ймовірності виникнення збитків, розміру страхової суми, кількості застрахованих. Насправді (і далі це буде доведено на практичних даних) збалансований страховий портфель має не так вже і багато страхових компаній. І страхова компанія може функціонувати і бути дуже успішною навіть з незбалансованим страховим портфелем, але ризик пов'язаний з цим має перекриватися додатковими обсягами капіталу і грошовими коштами. Тобто, фактори забезпечення фінансової надійності страховика, у тому числі і збалансований страховий портфель не є відокремленими і мають розглядатися як система.

Таким чином, страховий портфель характеризує не лише кількість укладених договорів чи обсяг застрахованих ризиків, а й якість їх структури,

рівень диверсифікації та здатність страхової компанії підтримувати належний рівень платоспроможності й фінансової надійності.

1.2. Критерії забезпечення збалансованого страхового портфеля

У прикладному аспекті найбільше говорять про збалансований страховий портфель. Під збалансованим страховим портфелем зазвичай розуміють оптимальне співвідношення різних видів страхових послуг і ризиків, оформлених чинними страховими полісами, строк дії яких на звітну дату ще не завершився. Саме збалансованість страхового портфеля забезпечує стабільність страхових надходжень, прогнозованість страхових виплат та мінімізацію ризику надмірної концентрації збитків за окремими напрямами страхування.

Збалансований страховий портфель формується шляхом оптимального поєднання різних видів страхування, які відрізняються рівнем ризику, частотою настання страхових випадків та можливими обсягами збитків. Види страхування з підвищеним рівнем ризику, як правило, характеризуються можливістю виникнення значних збитків, проте водночас забезпечують страховикові вищий рівень страхових премій і потенційної прибутковості. Натомість менш ризикові види страхування забезпечують стабільніші страхові надходження, хоча й приносять нижчу норму прибутку.

Наприклад, страхування пасажирів на транспорті належить до відносно безпечних видів страхування, оскільки характеризується невеликими обсягами можливих збитків, однак рівень прибутковості за таким напрямом зазвичай є помірним. Водночас страхування ядерних об’єктів супроводжується надзвичайно високим рівнем ризику та потенційно катастрофічними збитками, але здатне забезпечувати страховій компанії значно більші обсяги страхових премій і вищу норму прибутку.

Концентрація страхової діяльності лише на одному виді страхування або на страхуванні однотипних ризиків суттєво підвищує ймовірність виникнення катастрофічних збитків. Натомість диверсифікація страхового портфеля за різними видами страхування, об’єктами страхового захисту та характером ризиків дозволяє знизити рівень ризиковості діяльності страховика та забезпечити стабільність його фінансових результатів.

Страховий портфель страхової компанії формується сукупністю видів страхування, які вона здійснює, а також кількістю укладених договорів за кожним напрямом діяльності. Чим ширшим і більш диверсифікованим є страховий портфель, а розподіл договорів між різними видами страхування — більш рівномірним, тим вищим є рівень фінансової надійності страховика та нижчою — імовірність виникнення значних або катастрофічних збитків.

Водночас надмірна диверсифікація страхової діяльності також може створювати для страхової компанії певні труднощі. Робота одночасно у великій кількості видів страхування часто призводить або до збільшення витрат на ведення справи, або до зниження рівня професійної спеціалізації працівників. Це пояснюється тим, що один фахівець не може однаково глибоко володіти знаннями у всіх напрямах страхування. Відповідно, для забезпечення високого професійного рівня обслуговування компанія змушена залучати значну кількість вузькопрофільних спеціалістів, що потребує додаткових витрат на оплату праці та організацію їх діяльності.

При проведенні аналізу страхового портфеля необхідно звертати увагу на його динамічність, що характеризується співвідношенням між договорами, що вже закінчуються.

Для забезпечення перспективної фінансової стійкості страхової діяльності важливе значення має підтримання збалансованості страхового портфеля за рахунок новоукладених договорів страхування. Рівновага страхового портфеля передбачає, як мінімум, компенсацію договорів, строк дії яких завершився, новими договорами страхування. При цьому така компенсація повинна забезпечуватися не лише за кількістю договорів або

обсягом страхових премій, а й відповідати рівню страхової суми, строкам страхування та структурі ризиків.

Особливо важливо, щоб нові договори не створювали суттєвих відхилень у рівні ймовірності настання збитків порівняно з попереднім страховим портфелем. Це дозволяє підтримувати стабільність страхових виплат, прогнозованість фінансових результатів та ефективність актуарних розрахунків.

У процесі управління страховим портфелем значну увагу необхідно приділяти його динамічності, яка характеризується співвідношенням між договорами, строк дії яких завершується, та договорами, що укладаються повторно або вперше. Стабільний і збалансований розвиток страхового портфеля створює передумови для підтримання належного рівня ліквідності, фінансової стійкості та платоспроможності страхової компанії [24].

Таким чином, ефективне управління динамікою страхового портфеля є важливою складовою фінансового менеджменту страховика, оскільки дозволяє забезпечити безперервність страхового захисту, стабільність страхових надходжень та мінімізувати ризики виникнення дисбалансів у страховій діяльності.

Для збалансованого страхового портфеля як основи забезпечення фінансової стабільності страхових операцій важливе значення має його однорідність за обсягом страхової суми об'єктів та за відповідною їм сукупністю ризиків. За величиною страхової суми однорідність страхового портфеля встановлюється досить просто — за близькими в грошовому виразі страховими сумами різних об'єктів. Стосовно ймовірності збитку необхідні розрахунки, які спираються на показник розсіювання страхової суми, що відображає частку договорів з максимальною і мінімальною сумами [47].

Певні особливості властиві страховому портфелю за договорами страхування життя. В цьому виді страхування на структуру страхового портфеля впливають викупні суми – за змістом у даному контексті відмови страхувальника від виконання умов договору ще до закінчення строку його

дії. Найбільше викупних сум виплачувалося під час фінансових криз: 2008-2009 роки; 2014-2015 роки; 2022 рік. Виплата викупних сум серйозно розбалансовує діяльність компаній зі страхування життя.

Важливим інструментом управління страховим портфелем виступає також структура страхового тарифу. Саме через механізм формування страхового тарифу страховик забезпечує покриття майбутніх страхових виплат, фінансування витрат на ведення справи та формування прибутку.

Виходячи зі структури брутто-премії, можна визначити особливості формування активів страхової компанії (рис. 1.2).

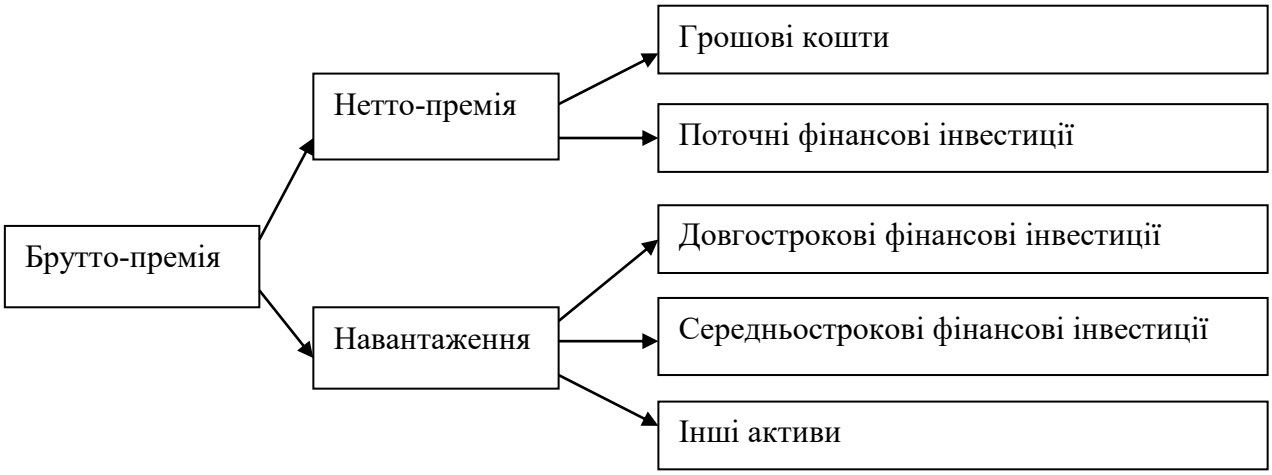

Рис. 1.2. Взаємозв'язок між структурою брутто-премії і активами страхової компанії

Примітка. Складено автором

Частина страхового тарифу, яка відповідає нетто-премії та призначена для формування страхових резервів і здійснення майбутніх страхових виплат, повинна бути забезпечена високоліквідними та надійними активами. Це обумовлено необхідністю своєчасного виконання страховиком своїх зобов'язань перед страхувальниками.

Натомість частина брутто-премії, що припадає на навантаження та використовується для покриття адміністративних витрат, витрат на ведення справи та формування прибутку, може бути представлена менш ліквідними, але потенційно більш дохідними активами.

Таким чином, структура страхового тарифу безпосередньо впливає на політику управління активами страхової компанії та забезпечення її фінансової стійкості. Оптимальне співвідношення між ліквідністю, надійністю та прибутковістю активів дозволяє страховикові підтримувати платоспроможність і водночас забезпечувати ефективність фінансової діяльності.

Відповідно до даної методики рівень необхідної ліквідності активів страхової компанії безпосередньо залежить від структури її страхового портфеля, оскільки кожен вид страхування характеризується власним нормативом навантаження у складі брутто-премії.

Чим більшою є частка навантаження у структурі страхового тарифу, тим меншою є потреба у формуванні високоліквідних активів для забезпечення страхових виплат. Це пояснюється тим, що більша частина коштів у такому випадку спрямовується на покриття витрат на ведення справи та формування прибутку, а не на створення страхових резервів.

Види страхування з невисоким рівнем навантаження потребують формування значного обсягу ліквідних активів, оскільки переважна частина отриманих страхових премій спрямовується на забезпечення майбутніх страхових виплат. У зв’язку з цим структура страхового портфеля безпосередньо впливає на політику управління активами страхової компанії, рівень її ліквідності та фінансової стійкості.

В управлінні страховим портфелем враховуються актуарні обчислення та їх методологія. Одним із важливих показників є збитковість страхової суми.

Показник збитковості страхової суми визначається як співвідношення обсягу страхових виплат або страхового відшкодування до загальної страхової суми всіх застрахованих об’єктів. Цей показник дозволяє оцінити рівень витрат страховика на здійснення страхових виплат у співвідношенні з прийнятою ним страховою відповідальністю.

Використання показника збитковості страхової суми дає можливість страховій компанії аналізувати ефективність окремих видів страхування, оцінювати рівень ризиковості страхового портфеля, коригувати тарифну політику та своєчасно реагувати на зміни у структурі страхових ризиків. Саме тому актуарні розрахунки виступають важливим елементом системи управління страховим портфелем і забезпечення фінансової надійності страховика.

Дослідження динаміки показників збитковості страхової суми переслідує мету встановити відповідність фактичної збитковості тарифному рівню. Якщо буде виявлено, що фактична збитковість перевищує норматив, що включений до тарифної ставки, то необхідно встановити роль у цьому окремих елементів збитковості.

Взагалі, по страхуванню майна зміст елементів збитковості страхової суми дає широкі можливості для з'ясування причин підвищення збитковості. Наприклад, підвищений рівень частоти та спустошувальності страхових випадків, пов'язаних з пожежею, свідчить, насамперед, про недостатню якість протипожежних заходів. В тому разі, коли відношення ризиків перевищує одиницю по обов'язковому страхуванню, є підстави перевірити роботу страхових фахівців по переоцінці будівель з тим, щоб звести до мінімуму післяпожежні переоцінки будівель в напрямку підвищення їх страхової оцінки. Якщо ж йдеться про добровільне страхування, то високий рівень відношення ризиків свідчить про завищені розміри страхових сум [40, с. 236].

Управління страховим портфелем лежить на перетині двох вагомих складових загального управління страховою компанією. З одного боку, управління страховим портфелем належить до сфери фінансового управління страхової компанії, з іншого боку, до сфери управління маркетингом. Саме ця належність робить достатньо складним процес управління страховим портфелем і прийняття рішень в даному процесі [5, с. 36].

Найбільш ризикові види страхування, зокрема страхування авіаційних ризиків, здатні забезпечувати страховій компанії високий рівень прибутковості, оскільки для таких видів страхування характерні підвищені страхові тарифи. Водночас саме ці напрями діяльності пов’язані з найбільшими потенційними збитками у разі настання страхових випадків. У окремих ситуаціях масштаб збитків може бути настільки значним, що створює загрозу фінансовій стійкості страховика та навіть може призвести до його банкрутства.

Таким чином, одним із ключових завдань страхового менеджменту є формування збалансованого страхового портфеля, який би забезпечував досягнення прийнятного рівня прибутковості за умов помірного рівня ризику. Оптимальне поєднання більш ризикових і менш ризикових видів страхування дозволяє страховикові підтримувати фінансову стійкість, стабільність страхових виплат та конкурентоспроможність на страховому ринку. Представимо наведені вище твердження у вигляді схеми (рис. 1.3).

Перш за все слід підкреслити, що далеко не всі види страхових послуг можна чітко віднести до категорії високоризикових або помірно ризикових. Окремі види страхування мають змішаний характер ризиковості. Наприклад, безперервне медичне страхування характеризується порівняно високими страховими тарифами, однак одночасно для нього властивий стабільно високий рівень страхових виплат. Унаслідок цього навіть значні обсяги страхових премій не забезпечують страховій компанії надвисокої прибутковості. Така ситуація свідчить про необхідність більш детального та комплексного підходу до оцінки ризиковості страхового портфеля.

Перш за все слід підкреслити, що далеко не всі види страхових послуг можна чітко віднести до категорії високоризикових або помірно ризикових. Окремі види страхування мають змішаний характер ризиковості. Наприклад, безперервне медичне страхування характеризується порівняно високими страховими тарифами, однак одночасно для нього властивий стабільно високий рівень страхових виплат.

Рис. 1.3. Балансування між видами страхування з різними рівнями ризику і обсягами відповідальності

Джерело: [43, с. 201]

Унаслідок цього навіть значні обсяги страхових премій не забезпечують страховій компанії надвисокої прибутковості. Така ситуація свідчить про необхідність більш детального та комплексного підходу до оцінки ризиковості страхового портфеля.

Масові види страхування, для яких характерні відносно невисокі страхові тарифи, забезпечують компанії менш значний рівень доходів, проте ймовірність виникнення катастрофічних збитків у таких сегментах є значно нижчою. Завдяки великій кількості страхувальників і диверсифікації ризиків такі види страхування забезпечують більш стабільні страхові надходження та передбачуваний рівень збитковості.

Крім виду страхування, важливим чинником ризику виступає також величина страхової суми. Навіть у межах одного страхового продукту розміри страхового покриття можуть відрізнятися у багато разів. Зазвичай договори страхування, укладені з фізичними особами, передбачають менші страхові суми порівняно з договорами для юридичних осіб. Саме тому такі договори характеризуються нижчим рівнем ризику для страховика, хоча одночасно формують і менший рівень доходності. Це пояснюється тим, що розмір страхової премії безпосередньо залежить від величини страхової суми та встановленого страхового тарифу. Отже, одним із важливих принципів формування страхового портфеля є забезпечення оптимального співвідношення між договорами з фізичними та юридичними особами з метою балансування рівня ризику та прибутковості діяльності страховика.

Крім цього, вагомий вплив на рівень ризиковості страхового портфеля має ефективність перестрахового захисту. Наприклад, страхова компанія може працювати у сфері авіаційного страхування, яке традиційно належить до найбільш ризикових видів страхування, однак передавати переважну частину відповідальності та отриманих страхових премій у перестрахування великим міжнародним перестраховим компаніям. За таких умов фактичне навантаження ризику на страховика суттєво зменшується.

Саме тому під час аналізу страхового портфеля доцільно оцінювати його як за валовими страховими преміями, так і за чистими преміями після врахування перестрахування. Рівень ризиковості страхового портфеля у цих випадках може істотно відрізнятися, що необхідно враховувати при оцінці фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності страхової компанії.

Крім того, за значних обсягів страхових премій особливого значення набуває прогнозування можливих наслідків реалізації страхових ризиків. Тому при формуванні політики управління страховим портфелем страхова компанія повинна використовувати актуарні розрахунки, сценарний аналіз та механізми оцінки потенційних збитків. Це дозволяє своєчасно визначати

можливі загрози фінансовій стійкості, формувати достатній обсяг страхових резервів і забезпечувати ефективне управління ризиками.

Задачі балансування страхового портфелю можна розподілити на тактичні і стратегічні задачі (рис. 1.4). На схемі представлено поділ задач балансування страхового портфеля страхової компанії на стратегічні та тактичні. Такий підхід дозволяє комплексно організувати процес управління страховим портфелем та забезпечити фінансову стійкість страховика як у довгостроковій, так і в поточній перспективі.

Рис. 1.4. Стратегічні і тактичні задачі балансування страхового портфелю

Примітка. Розроблено автором

Стратегічні задачі балансування страхового портфеля пов’язані з довгостроковими напрямами розвитку страхової компанії. Вони передбачають формування оптимальної структури страхового портфеля, визначення пріоритетних видів страхування, забезпечення диверсифікації ризиків, вибір політики перестрахування та підтримання належного співвідношення між прибутковістю і ризиковістю страхової діяльності. До стратегічних завдань також належить адаптація страхового портфеля до змін

ринкового середовища, економічної кон’юнктури та потреб клієнтів. Саме стратегічне управління забезпечує довгострокову фінансову стійкість і конкурентоспроможність страхової компанії.

Тактичні задачі балансування страхового портфеля мають більш оперативний характер і спрямовані на поточне регулювання страхової діяльності. Вони охоплюють контроль за рівнем збитковості окремих видів страхування, коригування тарифної політики, управління ліквідністю, моніторинг структури страхових премій і страхових виплат, а також оперативне реагування на зміни ризиковості страхового портфеля. Важливим елементом тактичного управління є контроль за співвідношенням між договорами, строк дії яких завершується, та новоукладеними договорами страхування.

Таким чином, ефективне балансування страхового портфеля можливе лише за умови поєднання стратегічного та тактичного підходів до управління. Стратегічні рішення формують загальні напрями розвитку страхової компанії, тоді як тактичні заходи забезпечують оперативне підтримання фінансової рівноваги та стабільності страхової діяльності.

В питанні балансування страхового портфелю важливу роль займає андеррайтинг. Андеррайтинг – це комплексна робота, яка проводиться страховиком по прийому на страхування ризиків, включаючи їх оцінку, визначення можливості страхування, вибір оптимального покриття, перевірка відповідності ризиків і клієнтів цілям та завданням своєї страхової компанії з точки зору її фінансової стабільності [37, с.284].

Незалежно від виду страхування, андеррайтинг виконує низку важливих завдань, спрямованих на оцінку страхових ризиків та забезпечення фінансової стійкості страхової компанії. Насамперед андеррайтинг передбачає визначення переліку факторів, які можуть суттєво впливати на ймовірність настання страхового випадку залежно від виду страхування та особливостей об’єкта страхового захисту. Такі фактори враховуються при

формуванні страхового тарифу та оцінці рівня ризиковості договору страхування.

Важливою складовою андеррайтингу є встановлення системи підвищувальних і понижувальних поправочних коефіцієнтів, які дозволяють коригувати розмір страхового тарифу залежно від наявності або відсутності певних ризикових факторів. Це дає можливість більш точно оцінювати ризики та забезпечувати економічну обґрунтованість страхових тарифів.

Крім того, у процесі андеррайтингу визначаються основні та додаткові умови договору страхування, які впливають на рівень страхової відповідальності компанії. Одночасно здійснюється встановлення відповідних коригувальних коефіцієнтів залежно від умов страхового договору та рівня прийнятого ризику.

Результатом проведення андеррайтингу є розробка спеціальних інструкцій та методичних рекомендацій, які містять критерії оцінки ризиків, порядок застосування поправочних коефіцієнтів, умови прийняття ризиків на страхування та практичні механізми використання результатів андеррайтингу у діяльності страхової компанії [36, с. 197].

У практиці західних страхових компаній широко використовується документ, відомий як «філософія андеррайтингу». Він являє собою загальну концепцію розвитку страхової компанії, у межах якої визначаються стратегічні напрями страхової діяльності, принципи прийняття ризиків на страхування, параметри оптимального страхового портфеля, особливості каналів реалізації страхових послуг та бажаний рівень прибутковості страхових операцій.

Фактично «філософія андеррайтингу» формує стратегічну основу діяльності страховика та визначає його підхід до управління ризиками і розвитку страхового бізнесу. На її базі страхова компанія розробляє політику андеррайтингу, яка виступає практичним механізмом реалізації обраної стратегії на страховому ринку.

Політика андеррайтингу являє собою систему управлінських рішень щодо визначення цільових сегментів ринку, відбору об’єктів страхування, обсягу страхового покриття та критеріїв оцінки ризиків, які приймаються на страхування. Вона також передбачає встановлення вимог до якості страхових ризиків, порядку проведення експертизи об’єктів страхування, формування переліку обов’язкових застережень і виключень із страхового покриття, а також визначення мінімально допустимого рівня страхової премії.

Таким чином, ефективна політика андеррайтингу дозволяє страховій компанії формувати збалансований страховий портфель, контролювати рівень ризиковості страхової діяльності та забезпечувати необхідний рівень фінансової стійкості й прибутковості.

Слід зазначити, що міжнародні перестраховики приділяють значну увагу наявності у страхової компанії чітко сформованої політики андеррайтингу, особливо під час укладання облігаторних договорів перестрахування. У міжнародній практиці навіть використовується спеціальне «застереження про політику андеррайтингу», відповідно до якого цедент не має права змінювати підходи до андеррайтингу за видами страхування, що охоплюються перестраховим захистом, без попереднього погодження з перестраховиком. Такий підхід дозволяє перестраховику контролювати рівень ризиковості страхового портфеля та мінімізувати можливість прийняття страховиком надмірних або неякісних ризиків.

Водночас для значної частини українських страхових компаній досі характерною залишається проблема недостатньої формалізації страхової, тарифної та андеррайтингової політики. У багатьох випадках відповідні підходи не закріплені у вигляді внутрішніх нормативних документів, обов’язкових для використання у поточній діяльності страховика. Така ситуація негативно позначається на якості оцінки страхових ризиків, ефективності управління страховим портфелем та загальному рівні фінансової стійкості компанії.

Саме зазначені завдання формують основу професійної діяльності андеррайтера. Їх реалізація, як правило, розпочинається з підготовки спеціалізованих інструкцій, які регламентують порядок проведення андеррайтингу за окремими видами страхування. Важливим аспектом є забезпечення єдиних методологічних підходів та узгодженості процедур оцінки ризиків у межах усієї страхової компанії. Це дозволяє підтримувати стабільність тарифної політики, однакові стандарти оцінки ризиків та контроль за рівнем прийнятої страхової відповідальності.

Зазвичай система андеррайтингу страхової компанії має дворівневу структуру та включає первинний і спеціалізований андеррайтинг. Первинний андеррайтинг здійснюється працівниками, які безпосередньо займаються реалізацією страхових послуг. У межах цього рівня проводиться оцінка стандартних ризиків із використанням типових правил, процедур та тарифних підходів, затверджених страховою компанією. Спеціалізований андеррайтинг проводиться професійними штатними андеррайтерами та стосується нестандартних, складних або високоризикових об’єктів страхування. У таких випадках застосовуються індивідуальні методики оцінки ризику, поглиблений аналіз інформації та спеціальні підходи до визначення умов страхування і страхового тарифу.

Другою важливою функцією андеррайтингу в діяльності страхової компанії є навчальна функція. Її зміст полягає у підготовці працівників, які здійснюють продаж страхових послуг, до правильної оцінки ризиків за типовими договорами страхування та дотримання встановлених стандартів андеррайтингу.

Третьою функцією андеррайтингу є практична функція, яка безпосередньо пов’язана з оцінкою страхових ризиків та прийняттям управлінських рішень щодо укладання договорів страхування. У межах цієї функції реалізується комплекс практичних заходів, спрямованих на визначення рівня ризиковості страхових операцій, встановлення умов

страхового захисту та забезпечення економічної обґрунтованості страхових тарифів.

До основних напрямів практичної діяльності андеррайтингу належать:

- проведення котирування страхових тарифів за конкретними договорами страхування;

- участь у підготовці індивідуальних комерційних пропозицій для клієнтів;

- оцінка нестандартних страхових ризиків та окремих страхових продуктів;

- визначення індивідуальних умов страхування залежно від специфіки ризику та особливостей об’єкта страхування.

Важливою складовою системи андеррайтингу є також контрольна функція. Її сутність полягає у постійному аналізі страхового портфеля за окремими видами страхування протягом певного періоду часу. Такий аналіз дозволяє оцінити рівень збитковості страхових операцій, ефективність діючої тарифної політики, якість прийнятих на страхування ризиків та загальну результативність страхової діяльності компанії.

За результатами проведеного аналізу андеррайтер може ініціювати перегляд тарифної політики страховика, зокрема обґрунтовувати необхідність підвищення або зниження страхових тарифів у наступних періодах. Це дозволяє страховій компанії своєчасно реагувати на зміни рівня ризиковості страхового портфеля, підтримувати фінансову стійкість та забезпечувати необхідний рівень прибутковості страхової діяльності.

Отже, забезпечення збалансованого страхового портфелю передбачає ідентифікацію і комплексне вирішення ряду тактичних та стратегічних завдань. При цьому до процесу залучаються фахівці фронт і бек офісу страховика, у складних видах страхування можуть залучатися і зовнішні експерти.

1.3. Методика аналізу страхового портфелю страховика

Структура та якість страхового портфеля можуть оцінюватися за допомогою системи відповідних показників. Його обсяг зазвичай визначається або кількістю застрахованих об’єктів, або загальною страховою сумою, яка характеризує рівень страхової відповідальності компанії.

Водночас страховий портфель не може аналізуватися ізольовано від інших напрямів діяльності страховика. Особливо важливим є узгодження структури страхового портфеля з інвестиційною політикою компанії. У цьому випадку має діяти базовий принцип фінансового менеджменту страховика: чим більшою є частка короткострокових договорів страхування у страховому портфелі, тим вищою повинна бути частка ліквідних активів у структурі активів компанії. Насамперед це стосується грошових коштів, їх еквівалентів та поточних фінансових інвестицій, які можуть бути швидко використані для здійснення страхових виплат.

У розвинених країнах страхові компанії, як правило, дотримуються принципу узгодження страхового портфеля та структури активів, що дозволяє підтримувати високий рівень ліквідності та фінансової стійкості. Водночас в Україні значна частина страховиків приділяє недостатню увагу взаємозв’язку між управлінням страховим портфелем та інвестиційною політикою.

Статистичні дані свідчать про те, що українські страхові компанії переважно концентрують свої кошти у високоліквідних активах. Значною мірою це пояснюється недостатнім рівнем розвитку вітчизняного фондового ринку та обмеженим набором надійних фінансових інструментів для ефективної диверсифікації інвестиційної політики. В умовах воєнного стану та високої економічної невизначеності така тенденція ще більше посилилася, оскільки страховики змушені орієнтуватися насамперед на забезпечення ліквідності та збереження фінансової стійкості, а не на максимізацію інвестиційної дохідності. Саме тому значна частина активів страхових

компаній представлена грошовими коштами, банківськими депозитами, державними цінними паперами та іншими інструментами з мінімальним рівнем ризику.

Крім того, переважна більшість українських страховиків, особливо компанії з відносно невисоким рівнем страхових виплат, продовжують отримувати суттєвий фінансовий результат безпосередньо від страхової діяльності. Це дозволяє їм підтримувати необхідний рівень фінансової стійкості навіть за обмежених можливостей інвестиційного заробітку. Водночас у сучасних умовах війни, високої інфляції та нестабільності фінансових ринків саме ефективність управління страховим портфелем, якість андеррайтингу та контроль рівня збитковості стають ключовими факторами забезпечення прибутковості та фінансової надійності страхової компанії.

Отже, в процесі аналізу страхового портфелю необхідно опрацювати принаймні три важливих напрямки:

перший – дослідити тенденції розвитку страхової компанії за її основними фінансовими показниками. Інформаційним забезпеченням цього напрямку аналізу виступає фінансова звітність страхової компанії. Розгляду потребують такі характеристики компанії як кількість років праці на страховому ринку України, клієнтська база, основні партнери з перестрахування ризиків, відомість компанії на ринку (бренд або товарна марка, які легко пізнаються). Особливу увагу треба приділити тому як компанія працювала у кризових умовах (глобальна фінансова криза, COVID-19, війна).

Оцінку платоспроможності компанії сьогодні варто розглядати з позицій забезпечення високоліквідними активами. Чим більше у балансі компанії грошових коштів та поточних фінансових інвестицій (зараз це здебільшого державні цінні папери – військові облігації України), тим кращою буде ліквідність і поточна платоспроможність. На наш погляд, е менше 50% активів компанії у сучасних умовах мають бути забезпечені

грошовими коштами і поточними фінансовими інвестиціями. Щодо довгострокової платоспроможності (фінансової стійкості), то її краще вимірювати як частку власного капіталу у фінансуванні. Вона має бути не меншою за 30%.

Аналіз страхового портфелю компанії має містити в собі:

- аналіз формування фінансових результатів страховика і рівня страхових виплат компанії;
- аналіз інвестиційної політики страховика;
- аналіз структури страхового портфелю і його змін в періоді дослідження.

Розрахунок коефіцієнту рівня страхових виплат компанії здійснюється за формулою:

$$РВ = \text{Брутто-страхові премії} / \text{Брутто-страхові виплати}, \qquad (1.1)$$

За значенням цього показника можна зробити висновок щодо належності страхової компанії до реального або так званого схемного сектору страхового ринку. Для компаній, діяльність яких переважно орієнтована на реалізацію фінансових схем, рівень страхових виплат зазвичай не перевищує 3–5%. Водночас сучасна практика розвитку страхового ринку свідчить про появу нових фінансових схем, у межах яких страхові виплати можуть використовуватися як один із ключових елементів оптимізації фінансових потоків. Це ускладнює процес оцінки реальної ефективності діяльності страховика та потребує більш глибокого аналізу його страхових операцій.

Під час дослідження формування фінансового результату страхової компанії основну увагу доцільно приділяти таким показникам, як обсяг надходження страхових премій, сума здійснених страхових виплат та величина чистого прибутку страховика. Позитивна динаміка цих показників свідчить про ефективність страхової діяльності, збалансованість страхового

портфеля та здатність компанії підтримувати належний рівень фінансової стійкості.

Взаємозв’язок між активами страхової компанії та її страховим портфелем доцільно оцінювати шляхом аналізу структури й динаміки активів упродовж досліджуваного періоду та порівняння цих змін зі структурою страхового портфеля. Такий підхід дозволяє визначити, наскільки політика управління активами відповідає рівню ризиковості страхових операцій, потребам ліквідності та вимогам забезпечення фінансової надійності страховика.

Структура активів страхової компанії вважається безпечною у разі переважання ліквідних активів над неліквідними. Водночас одним із найбільш складних аспектів фінансового аналізу є оцінка відповідності структури активів вимогам безпечного розміщення страхових резервів. Це питання потребує окремого пояснення.

У практиці фінансового менеджменту використовується принцип «відповідності», відповідно до якого найбільш ліквідні активи повинні покривати найбільш термінові зобов’язання компанії. Для страхової діяльності це означає, що договорам страхування з короткими строками дії мають відповідати найбільш ліквідні активи — грошові кошти та їх еквіваленти. Саме такі активи забезпечують можливість своєчасного здійснення страхових виплат у разі настання страхових випадків.

У цьому контексті обсяг грошових коштів страхової компанії має відповідати насамперед величині сформованого резерву збитків із урахуванням можливих коливань страхових виплат. Такий підхід дозволяє підтримувати необхідний рівень ліквідності, своєчасно виконувати зобов’язання перед страхувальниками та мінімізувати ризик дефіциту коштів у періоди підвищеного страхового навантаження. Особливої актуальності це набуває в умовах воєнного стану, коли рівень невизначеності, ризик непередбачуваних збитків і коливання страхових виплат суттєво зростають.

Структура та якість страхового портфеля можуть оцінюватися за допомогою системи відповідних показників. Обсяг страхового портфеля визначається кількістю застрахованих об’єктів або загальною страховою сумою, яка характеризує рівень страхової відповідальності компанії. Водночас для оцінки фінансової надійності страховика важливе значення має не лише абсолютний розмір страхового портфеля, а й рівень його збалансованості та диверсифікації.

Страховий портфель можна вважати відносно безпечним за умови, якщо структура страхових премій за окремими видами страхування є достатньо збалансованою, а концентрація ризиків у межах окремих сегментів не є надмірною. У практиці фінансового аналізу вважається прийнятним, коли відхилення питомої ваги окремих видів страхування у структурі страхового портфеля не перевищує приблизно 5–8%. Такий підхід дозволяє уникнути критичної залежності фінансових результатів компанії від окремих видів страхування.

Крім того, важливим показником якості страхового портфеля є коефіцієнт рівня страхових виплат за окремими видами страхування. Традиційно вважається, що його значення не повинно перевищувати 0,6 або 60%, оскільки надмірно високий рівень збитковості може свідчити про неефективну тарифну політику, помилки андеррайтингу або підвищений рівень страхових ризиків. Водночас у сучасних умовах воєнної економіки та зростання кількості страхових випадків окремі види страхування можуть тимчасово демонструвати вищі показники збитковості, що потребує більш гнучкого підходу до оцінки безпечності страхового портфеля та врахування специфіки ринкової ситуації.

Для структури страхового портфеля характерним є співвідношення окремих видів страхування, а також частка добровільних і обов’язкових форм страхового захисту. Водночас структура страхового портфеля може аналізуватися і за іншими критеріями, зокрема за співвідношенням між діючими та новоукладеними договорами страхування, договорами з

невеликими та значними страховими сумами, а також між індивідуальним і груповим страхуванням. Сьогодні реально діє і має визначальне значення для більшості страхових компаній обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Це питання в контексті теми роботи має бути досліджено дуже детально.

Формування структури страхового портфеля безпосередньо залежить від асортименту страхових послуг, які пропонує страхова компанія, тобто від системи видів і форм страхування, що реалізуються страховиком на ринку. Саме структура страхового портфеля визначає рівень диверсифікації ризиків, стабільність страхових надходжень та потенційний рівень збитковості страхової діяльності.

Особливого значення в сучасних умовах набуває здатність страхової компанії оперативно реагувати на зміни попиту на страхові послуги та адаптувати структуру страхового портфеля до потреб клієнтів і ринкової ситуації. В умовах воєнного стану, економічної нестабільності та швидкої трансформації страхового ринку страховики змушені постійно переглядати пріоритетні напрями діяльності, впроваджувати нові страхові продукти та змінювати співвідношення окремих видів страхування. Саме гнучкість управління страховим портфелем і здатність адаптувати його структуру до змін зовнішнього середовища виступають важливими чинниками забезпечення фінансової стійкості та конкурентоспроможності страхової компанії.

Щодо впливу на фінансову стійкість перестрахування, то необхідно розрахувати показник співвідношення переданих в перестрахування страхових платежів до їх загальної суми:

$$P = \text{Частка премій переданих до перестрахування} / \text{Загальна сума страхових премій} \quad (1.2)$$

Якщо даний показник знаходиться в межах 5-50%, то політика перестрахування вважається нормальною для даної страхової компанії [27]. Цей показник щодо його величини має аналізуватися виключно разом зі структурою страхового портфеля компанії. Якщо компанія займається масовими видами страхування з порівняно невеликими страховими сумами, то значення цього показника не має бути високим. Наявність у страховому портфелі великих технічних, будівельних, авіаційних, ядерних та інших ризиків катастрофічного характеру може обумовити і перевищення ліміту у 50%.

Для визначення причинно-наслідкових зв’язків між інвестиційною політикою страховика та структурою його страхового портфеля можна використовувати декілька підходів. Перший підхід ґрунтується на аналізі взаємозв’язку між надходженням страхових премій та структурою активів, які забезпечують їх розміщення.

У ризиковому страхуванні брутто-премія традиційно поділяється на нетто-премію та навантаження. Нетто-премія використовується для формування страхового фонду, призначеного для здійснення майбутніх страхових виплат. Саме за рахунок об’єднання нетто-премій великої кількості страхувальників страховик отримує можливість компенсувати збитки окремим учасникам страхових відносин. Натомість навантаження слугує джерелом покриття витрат на ведення страхової діяльності та формування прибутку страхової компанії [34, с. 137].

Відповідно, структура активів страховика повинна формуватися з урахуванням особливостей розподілу брутто-премії. Частина активів, що забезпечує покриття нетто-премії, має бути представлена переважно високоліквідними та надійними фінансовими інструментами, оскільки саме ці кошти використовуються для виконання страхових зобов’язань. Водночас активи, що відповідають навантаженню, можуть бути вкладені у менш ліквідні, але потенційно більш прибуткові інструменти.

Інший підхід до аналізу впливу страхового портфеля на фінансову надійність страхової компанії передбачає прогнозування обсягу страхової відповідальності за окремими видами страхування та формування структури активів відповідно до такого прогнозу.

Під обсягом страхової відповідальності розуміють сукупність страхових сум за певним видом страхування, тобто максимальний потенційний обсяг зобов'язань страховика перед страхувальниками. Саме прогнозування величини такої відповідальності дозволяє страховій компанії визначати необхідний рівень страхових резервів, ліквідності та капіталу для забезпечення фінансової стійкості та платоспроможності.

Брутто-премія = Страхова сума * Брутто-тариф, (1.3)

можна знайти страхову суму:

Страхова сума = Брутто-премія / Брутто-тариф, (1.4)

Якщо узяти дані про надходження страхових премій за певним видом страхування і середній (нормальний) за цим видом тариф, можна встановити загальну страхову суму за даним видом страхування. Прогнозне значення страхових виплат може визначатися за наступною формулою:

Страхові виплати = Страхова сума * Коефіцієнт збитковості, (1.5)

Сума прогнозних страхових виплат відповідатиме необхідній сумі найбільш ліквідних активів. Звісно, необхідно спрогнозувати ці виплати як можна для найбільш короткого терміну.

Таким чином, страховий портфель поєднанням в ньому більш безпечних і менш безпечних видів страхування забезпечує значний вплив на фінансову надійність страховика. Вплив на фінансову надійність пов'язаний з сумісним управлінням страховим портфелем і активами страхових компаній. Вивчення даного впливу можливе шляхом прямого співставлення

даних про структуру страхового портфеля і структуру активів компанії (особливо в плані розміщення в активах страхових резервів), аналізу структури брутто-премій страховика за видами страхування, аналізу обсягу відповідальності страховика. Слід вказати на те, що на сьогодні майже не існує вітчизняних управлінських теорій щодо управління формуванням страхового портфелю. Можна назвати праці таких вчених як Артюх Т.М., Баранової Л.М., Гаманкової О.А., Осадця С.С. Шумелди Я.П., Супрун А.А., які епізодично розглядали питання управління страховим портфелем, але цілісної концепції управління з врахуванням українських умов немає.

Зараз при розробці заходів з оптимізації страхового портфеля необхідно враховувати реалії війни, пов’язаних з нею слабкості економіки і ринків, у значній мірі змінений споживчий попит і низький рівень платоспроможності економічних суб’єктів.

Висновки до розділу 1

На сучасному етапі розвитку страхового ринку України, особливо в умовах воєнного стану та високої економічної невизначеності, відбуваються активні процеси удосконалення системи управління страховою діяльністю на всіх рівнях. Одним із найбільш важливих і водночас недостатньо досліджених напрямів залишається управління страховим портфелем страхової компанії. Складність категорії «страховий портфель» полягає у тому, що вона об’єднує організаційні, маркетингові та фінансові аспекти діяльності страховика. Страховий портфель являє собою сукупність чинних договорів страхування, за якими не завершився строк дії та не настав страховий випадок. Саме від рівня збалансованості страхового портфеля, оптимального поєднання більш і менш ризикових видів страхування значною

мірою залежить фінансова стійкість, ліквідність та платоспроможність страхової компанії.

Страховий портфель не може розглядатися ізольовано від інших напрямів діяльності страховика. У процесі аналізу важливо оцінювати взаємозв'язок між структурою страхового портфеля та інвестиційною політикою компанії. Основним принципом при цьому є відповідність структури активів характеру страхових зобов'язань: чим більшою є частка короткострокових договорів страхування, тим вищою повинна бути частка високоліквідних активів у структурі активів страховика. Насамперед це стосується грошових коштів, їх еквівалентів та поточних фінансових інвестицій. У розвинених країнах дотримання такого принципу є стандартною практикою фінансового менеджменту страховиків. В Україні ж проблема узгодження управління страховим портфелем та інвестиційною політикою залишається актуальною, хоча в умовах війни та нестабільності фінансових ринків потреба у такому узгодженні суттєво посилилася.

У процесі аналізу страхового портфеля доцільно виділяти щонайменше три ключові напрями дослідження. Перший напрям передбачає оцінку загальних тенденцій розвитку страхової компанії на основі аналізу її основних фінансових показників. Другий напрям охоплює безпосередній аналіз страхового портфеля, який включає оцінку формування фінансових результатів страховика, рівня страхових виплат, ефективності інвестиційної політики, структури страхового портфеля та динаміки її змін упродовж досліджуваного періоду. Третій напрям полягає у конкурентній позиції компанії на ринку, у тому числі і щодо проведенні порівняльного аналізу структури страхового портфеля компанії зі страховими портфелями основних конкурентів на страховому ринку. Такий комплексний підхід дозволяє більш об'єктивно оцінити рівень збалансованості страхового портфеля, ефективність управління ризиками та конкурентоспроможність страхової компанії.

Завдання управління страховим портфелем страхової компанії поділяються на стратегічні та тактичні. До стратегічних завдань належать визначення довгострокових цілей розвитку страхової діяльності, формування маркетингової стратегії, планування бюджетів фінансування, розробка політики перестрахового захисту та визначення оптимальної структури страхового портфеля. Тактичні завдання пов’язані із забезпеченням безперервності надходження страхових премій, своєчасного здійснення страхових виплат, підтримання ліквідності та проведення оперативного моніторингу ризиковості страхового портфеля. Важливим інструментом управління страховим портфелем виступає андеррайтинг, удосконалення якого дозволяє підвищити якість оцінки ризиків, забезпечити збалансованість страхового портфеля та зміцнити фінансову стійкість страхової компанії. В умовах воєнного стану та зростання рівня невизначеності роль ефективного андеррайтингу та системи управління ризиками набуває особливої актуальності.

РОЗДІЛ 2
ОЦІНКА СТРАХОВОГО ПОРТФЕЛЮ АТ СК «ІНГО»

2.1. Характеристика компанії АТ СК «ІНГО» та аналіз її основних фінансових показників

Об’єктом дослідження кваліфікаційної роботи виступає аналіз страхового портфелю страхової компанії АТ СК «ІНГО». Раніше страхова компанія мала назву СК "Остра-Київ". Компанія СК “Остра-Київ” на страховому ринку України працювала з 1994 року, тобто майже спочатку його демонополізації. В період з 1994 по 2000 роки компанія була лідером з надання послуг медичного страхування (згодом з’явилися більш потужні конкуренти в цьому сегменті ринку і компанія втратила провідні позиції). Через відсутність коштів для швидкого нарощення капіталізації і зростання конкуренції на страховому ринку було прийняте рішення про пошук стратегічного інвестора. Наприкінці 2004 року російська компанія ОСАО “Інгосстрах” придбала контрольний пакет акцій компанії “Остра-Київ”, після чого вона змінила назву на “ІНГО Україна”.

У періоді з 2004 до 2017 року ПрАТ АСК «ІНГО Україна» входила до складу міжнародної страхової групи «ИНГО». МСГ «ИНГО» (INGO - International Network of Guarantees and Obligations - Міжнародна мережа гарантій і зобов'язань) створена в серпні 2004 року. До її складу, крім АСК «ІНГО Україна», увійшли компанії із країн СНД, Балтії й далекого зарубіжжя.

МСГ «ИНГО» в той час поєднувала компанії з однаковими принципами страхового бізнесу, у капіталі яких переважала частка одного з найбільших на пострадянському просторі страхових суспільств - ОСАО «Ингосстрах» (компанія працює на ринку з 1947 р.). Стратегічна мета групи на той час – побудова високо інтегрованої страхової співдружності й

розширення в області страхових і перестрахових операцій. Раніше компанія Ингосстрах працювала на теренах колишнього Радянського Союзу виконуючи страхування ризиків в зовнішньоекономічній діяльності. В перехідний період економіки російської федерації компанія швидко адаптувалася до нових потреб і використовуючи старі зв’язки сформувала високодохідний міжнародний страховий бізнес.

До анексії Криму і початку першого етапу війни росії проти України завдяки входженню в міжнародну групу, ПрАТ АСК «ІНГО Україна» отримала доступ до ресурсів групи, до накопиченого її членами досвіду, сучасним технологіям і методикам страхової діяльності. Для клієнтів компанії це означає максимально надійний фінансовий захист їх інтересів, причому не тільки на території України, але в країнах, де працюють компанії-члени групи – у Росії, Німеччині, Австрії, Фінляндії, Білорусі, Вірменії й ін.

У цей період свого розвитку компанія займалася більш як 30 видами добровільного та обов'язкового страхування і безумовно належала до лідерів українського страхового ринку. Конкурентною перевагою страхової компанії було те, що вона активно займалася страхуванням експортно-імпортних операцій. Для цього у компанії є усе необхідне: досвід; сучасні технології; корпоративні зв’язки з західними і східними експортно-імпортними агенціями.

Окрім корпоративного страхування і страхування ризиків зовнішньоекономічної діяльності, базова страхова компанія активно здійснювала страхування фізичних осіб. Страховими послугами, які користуються найбільшим попитом і зараз, виступають страхування автокаско (в принципі ця послуга є популярною для більшості вітчизняних страховиків) і комплексне страхування майна.

Знаходячись під корпоративним контролем росіян кількість філій страховика до кризи 2008 року зросла до 22 (практично у всіх обласних центрах України). Окрім цього у 2004-2008 роках було відкрито близько 100

фронт-офісів компанії майже в усіх регіонах України. Після кризи робота в даному напрямку поновилася, і в 2010-2011 роках кількість точок продажу страхових послуг збільшилася ще на 17.

Робота в рамках відомої міжнародної страхової групи (хоч і з прихованим корпоративним володінням росіян) до 2014 сформувала ряд суттєвих конкурентних переваг, а саме:

- створення міжнародної системи гарантій і зобов'язань, що значно підвищує надійність і якість страхового обслуговування. Особливо це стосується страхування в сфері зовнішньоекономічних операцій;

- комунікація з зовнішнім світом, PR-підтримка, а також презентація основних аспектів стратегічного розвитку;

- зміна бренду компанії не викликала змін у клієнтській базі.

- розширення технологій кросс-селінгу, коли представники компанії АТ СК «ІНГО» продають продукти дочірньої компанії СК “Інгосстрах-Життя», і навпаки;

- значні можливості у збільшенні рівня капіталізації страхової компанії;

- постійне удосконалення політики управління ризиками з використанням досліджень проведених групою на глобальному рівні.

Серед актуальних на той час підходів до страхування можна виділити надання професійних послуг з ризик-менеджменту для керівників підприємств та власників, індивідуальний підбір страхових програм, розробка специфічних програм за бажанням клієнта. Компанія однією з перших запропонувала комплексний підхід до страхування клієнтів, який включає в себе андеррайтинг, консультування з ризик-менеджменту, безпосередньо укладання договорів страхування.

Щодо інноваційних підходів щодо управління страховим портфелем у компанії була розроблена система додаткового сервісу (надання різного роду асистанс-послуг в пакеті з традиційними видами страхування).

Маркетингова концепція управління страховим портфелем ґрунтується на формуванні довгострокових партнерських взаємовідносин із клієнтами та забезпеченні постійного зворотного зв'язку із застрахованими особами. Такий підхід дозволяє страховій компанії оцінювати рівень задоволеності клієнтів наданими страховими послугами, визначати ступінь відповідності страхових продуктів їх очікуванням, а також своєчасно виявляти нові потреби та запити у сфері страхового захисту.

Наявність ефективної системи комунікації з клієнтами створює можливість для постійного вдосконалення страхових програм, підвищення якості сервісного обслуговування, розвитку цифрових технологій та адаптації страхових продуктів до змін ринкового середовища. У результаті страхова компанія отримує можливість оперативно коригувати структуру страхового портфеля, підвищувати його збалансованість і забезпечувати більш ефективне управління страховими ризиками.

Особливо актуального значення маркетинговий підхід до управління страховим портфелем набуває в умовах воєнного стану та високої економічної нестабільності, коли потреби клієнтів швидко змінюються, а рівень конкуренції на страховому ринку суттєво зростає. Менеджмент компанії має якісну антикризову складову, яка під час криз 2008-2009 років та 2013-2014 років базувалася на перевазі ліквідності.

Справжні випробування для компанії почалися після початку війни росії проти України у 2014 році. Попри завуальовану і достатньо непрозору структуру власності більшість учасників ринку, особливо з корпоративного сектора, розуміли кому насправді належить компанія. Звісно це спричинило різкий відтік клієнтів. З 2014 по 2017 роки для компанії почався період невизначеності. Усі фінансові показники зменшувалися і компанія йшла до банкрутства. Звісно її акціонерна вартість падала.

У цей момент компанія отримала стратегічного інвестора – фінансово-промислову групу DCH, що належить відомому харківському бізнесмену Олександру Ярославському.

Перехід контролю над страховою компанією «ІНГО Україна» до групи DCH, відбувався у кілька етапів у 2017 році.

4 квітня 2017 року група DCH офіційно повідомила про купівлю 25% акцій «ІНГО Україна».

10 жовтня 2017 року регулятор дозволив структурі Ярославського придбати 74,9% акцій компанії.

На початку листопада 2017 року Ярославський став кінцевим бенефіціарним власником компанії та фактично сконцентрував 99,9% акцій.

Вартість угоди не оголошувалася, а сам О. Ярославський завжди мав багато ділових зв'язків і корпоративних інтересів у росії.

Після стратегічного придбання компанія отримала другий шанс і стала достатньо успішно поновлювати втрачені позиції на страховому ринку України.

Швидке відновлення позицій було пов'язане з входженням до групи DCH. Це велика за українськими мірками фінансово-промислова група, яка володіє активами у: фінансовому секторі; промисловості; девелопменті; транспорті; інфраструктурі; гірничо-видобувній галузі.

Після входження до DCH АТ СК «ІНГО»:

- посилила корпоративний сегмент;
- збільшила присутність у страхуванні великих ризиків;
- активніше почала працювати з промисловими та інфраструктурними компаніями.

Прихід структури DCH у сферу страхового бізнесу цікавий ще і придбанням корпоративного контролю над відомою в Україні компанією НАСК «Оранта» через короткий в історичному ракурсі період часу після придбання компанії ПрАТ СК «ІНГО». У 2020 році структури Ярославського через DCH спочатку придбали близько 10% акцій «Оранти». Зважаючи на позитивний досвід придбання ПрАТ СК «ІНГО» (компанія була практично врятована від банкрутства) у 2021 році НБУ погодив групі DCH придбання контрольного пакету — понад 50%. У 2022 році частка зросла до 72,24%, а у

2025 році структура «НС-Фінанс» Ярославського збільшила пакет уже до приблизно 80,16%. Треба звернути увагу, що ці операції стратегічного придбання проводилися вже під час широкомасштабної війни.

Тобто станом на зараз страховий блок DCH фактично складається з АТ СК «ІНГО», яка більше спеціалізується на корпоративному страхування, страхування великих промислових і технічних ризиків, добровільному медичному страхуванні (також здебільшого корпоративному), іншому страхуванні у системі P2P (бізнес-клієнти).

НАСК «Оранта» орієнтується на більш масовий сегмент – страхування КАСКО, цивільної відповідальності водіїв, іншому роздрібному страхуванні.

Також у страховому напрямку групи DCH є актив зі страхування життя АТ СК «ІНГО Життя».

Отже, вирисовується багатопрофільний страховий актив фінансово-промислової групи DCH.

Найбільш важливим для страхової компанії з точки зору позиціонування на ринку є рейтинг за величиною надходження страхових премій (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Рейтинг ТОР 10 страхових компаній України за надходженням страхових премій, 2025 рік

№	Компанія	Сума, тис. грн.	Приріст за рік, %
1	ТАС СГ	7817543	60,15
2	ARX	5752734	34,40
3	ВУСО	5135884	48,36
4	АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ	5060432	60,31
5	ІНГО	5054437	48,18
6	УНІКА	4805753	26,92
7	УСГ	4097949	36,16
8	КНЯЖА	3929493	56,12
9	ОРАНТА	3726914	58,23
10	PZU УКРАЇНА	3390745	50,84

Джерело: [28]

За обсягом отриманих страхових премій у 2025 році страхова компанія АТ СК «ІНГО» посіла 5 місце у національному рейтингу. До придбання компанії холдингом DCH її взагалі не було у рейтингу TOP 10.

Кожна компанія сьогодні має вести розгалужену інформаційну діяльність. Основним інструментом такої діяльності безумовно виступає її сайт. Також можна подивитись результати перевірки сайту компанії АТ СК «ІНГО» в Google PageSpeed Insights для мобільних пристроїв. Питання саме мобільних пристроїв не є випадковим, оскільки більшість діючих і потенційних клієнтів користується саме мобільними пристроями для отримання інформації про страхування.

Сайт успішно пройшов оцінку основних інтернет-показників. Це означає, що реальні користувачі в середньому отримують достатньо швидке та стабільне завантаження сторінки.

Найбільший елемент сторінки завантажується за 1,7 секунди, що є хорошим результатом. Взаємодія користувача зі сторінкою обробляється за 191 мс, тобто сайт швидко реагує на натискання та інші дії. Показник стабільності макета становить 0,01, тому елементи сторінки майже не зміщуються під час завантаження.

Додаткові показники також перебувають у нормі: перший візуальний елемент з’являється через 1,5 секунди, а відповідь сервера займає 0,7 секунди. Це свідчить про достатньо швидке завантаження контенту.

Окремо система показує загальну оцінку сторінки: продуктивність — 77 балів, доступність — 78 балів, рекомендації — 100 балів, пошукова оптимізація — 85 балів. Отже, сайт має добрі технічні показники, але ще потребує покращення швидкодії та доступності для користувачів.

Окрім цього трапляються збої при завантаженні мобільного додатка «ІНГО», оплаті за страхову послугу онлайн (представлені не усі відомі платіжні системи, а за деякими страховими послугами платіжний сервіс взагалі не працює). Страховий калькулятор має обмежений функціонал і не висвітлює усі опції страхових послуг. Загальний висновок – в технічному

виконанні сайт є кращим, ніж у інформативному – саме тут є необхідність якісних доопрацювань.

Первинне дослідження відкритих джерел щодо діяльності страхової компанії АТ СК «ІНГО Україна» дозволяє зробити висновок про те, що свій кризовий пік вона вже пройшла. На сьогодні її позиції на ринку є міцними. Вдало проведений ребрендинг ліквідував російській «слід» у її корпоративній історії. Сьогоднішній достатньо стійкий стан компанії на страховому ринку у головному досягнений з входженням до фінансово-промислової групи DCH. У страховій діяльності є ознаки орієнтації на сегмент B2B. Компанія приділяє увагу цифровізації бізнес-процесів, хоча у цьому напряму необхідно зробити ще дуже багато.

2.2 Аналіз страхового портфелю компанії АТ СК «ІНГО»

Страховий ринок України є висококонкурентним, тому ефективне управління страховим портфелем виступає одним із ключових факторів забезпечення конкурентоспроможності страхової компанії. В умовах жорсткої конкуренції страховики мають адаптувати структуру своїх страхових портфелів до змін ринкового попиту, рівня ризиковості окремих видів страхування та потреб клієнтів, але з врахуванням факторів воєнного стану і дуже проблемної економіки це достатньо важко робити на практиці.

Конкурентна боротьба на страховому ринку відбувається не лише за рахунок вартості страхових послуг, а й через якість страхового захисту, швидкість врегулювання страхових випадків, рівень цифровізації сервісу та здатність компанії формувати оптимальний набір страхових продуктів. Саме тому збалансований страховий портфель дозволяє страховій компанії одночасно підтримувати належний рівень прибутковості, диверсифікувати ризики та забезпечувати фінансову стійкість.

У сучасних умовах особливого значення набуває здатність страховика оперативно змінювати структуру страхового портфеля відповідно до змін зовнішнього середовища. Воєнний стан, економічна нестабільність, інфляційні процеси та зміна поведінки споживачів страхових послуг змушують компанії переглядати пріоритетні напрями страхування, підвищувати увагу до управління ризиками та активніше використовувати інструменти перестрахування й андеррайтингу.

Страхова статистика дозволяє виділити основні види страхування до яких належать: страхування відповідальності водіїв (ОСАЦПВ); КАСКО; добровільне медичне страхування (ДМС); страхування майна. Розглянемо ТОР 10 страховиків України щодо місця за даними видами страхування за національним рейтингом (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Рейтинг ТОР 10 страхових компаній України за основними видами страхування, 2025 рік

№	Компанія	Сума премій усього, тис. грн.	Вид страхування			
			КАСКО	ОСАЦПВ	ДМС	Майно
1	ТАС СГ	7817543	6	1	5	7
2	ARX	5752734	1	7	6	2
3	ВУСО	5135884	3	6	2	3
4	АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ	5060432	2	3	7	4
5	ІНГО	5054437	7	4	3	1
6	УНІКА	4805753	4	8	1	5
7	УСГ	4097949	12	11	8	13
8	КНЯЖА	3929493	13	13	12	15
9	ОРАНТА	3726914	10	2	10	8
10	PZU УКРАЇНА	3390745	11	10	9	10

Джерело: складено автором за [30]

За представленими даними можна побачити, що базова страхова компанія має перше місце у рейтингу за страхуванням майна (у першу чергу корпоративним) і третє місце у добровільному медичному страхуванні. Непоганий результат (4 місце) компанія займає у страхуванні цивільної

відповідальності водіїв (при тому шо СК «Оранта», яка також входить до групи DCH, займає за цим важливим видом страхування друге місце). Компанія має слабку конкурентну позицію у страхуванні КАСКО (7 місце) і це є позицією групи (СК «Оранта» - 10 місце).

Наочне відображення даних (рис. 2.1 та рис. 2.2) за 2025 рік, щодо присутності базової страхової компанії у ключових сегментах страхового ринку та її конкурентна позиція дозволяють сформувати бачення стратегії формування страхового портфеля.

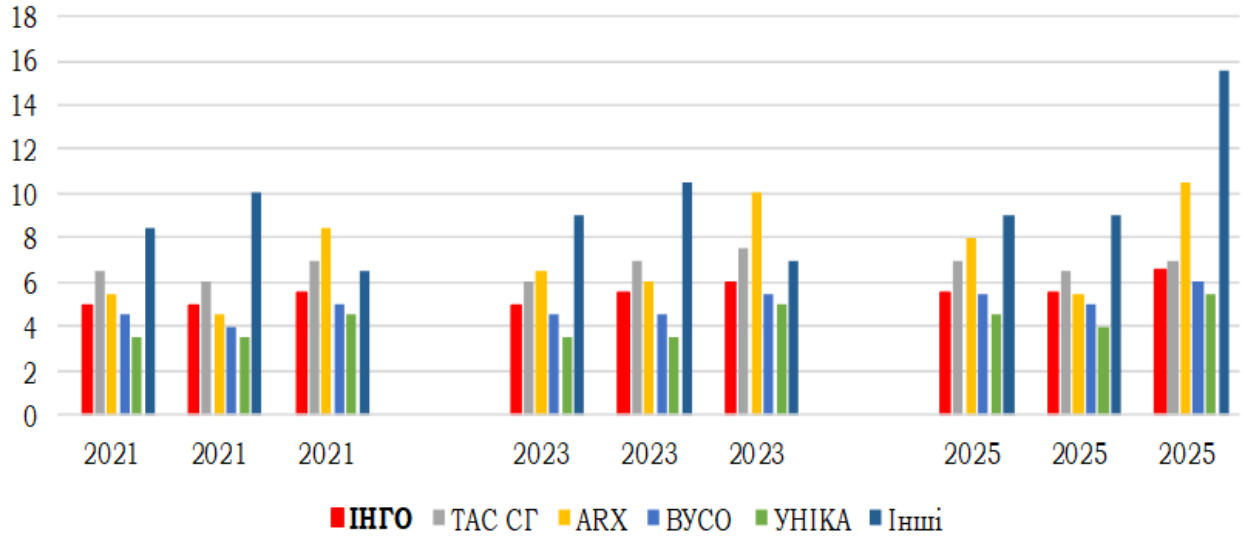

Рис. 2.1. Частка ринку АТ СК «ІНГО» у ключових видах страхування

Джерело: сформовано автором на основі [29, 30, 39]

Упродовж 2021–2025 років спостерігається поступова зміна розподілу ринкових часток між страховими компаніями. Найбільш стабільні позиції протягом усього періоду демонструє ІНГО, частка якої залишається майже незмінною, хоча у 2025 році помітне її незначне зростання.

ТАС СГ та ARX демонструють більш динамічне зростання ринкової частки, особливо у 2025 році, що свідчить про посилення їх конкурентних позицій на страховому ринку. ВУСО та УНІКА також зберігають відносно стабільні показники, проте темпи приросту їх ринкової частки є більш помірними.

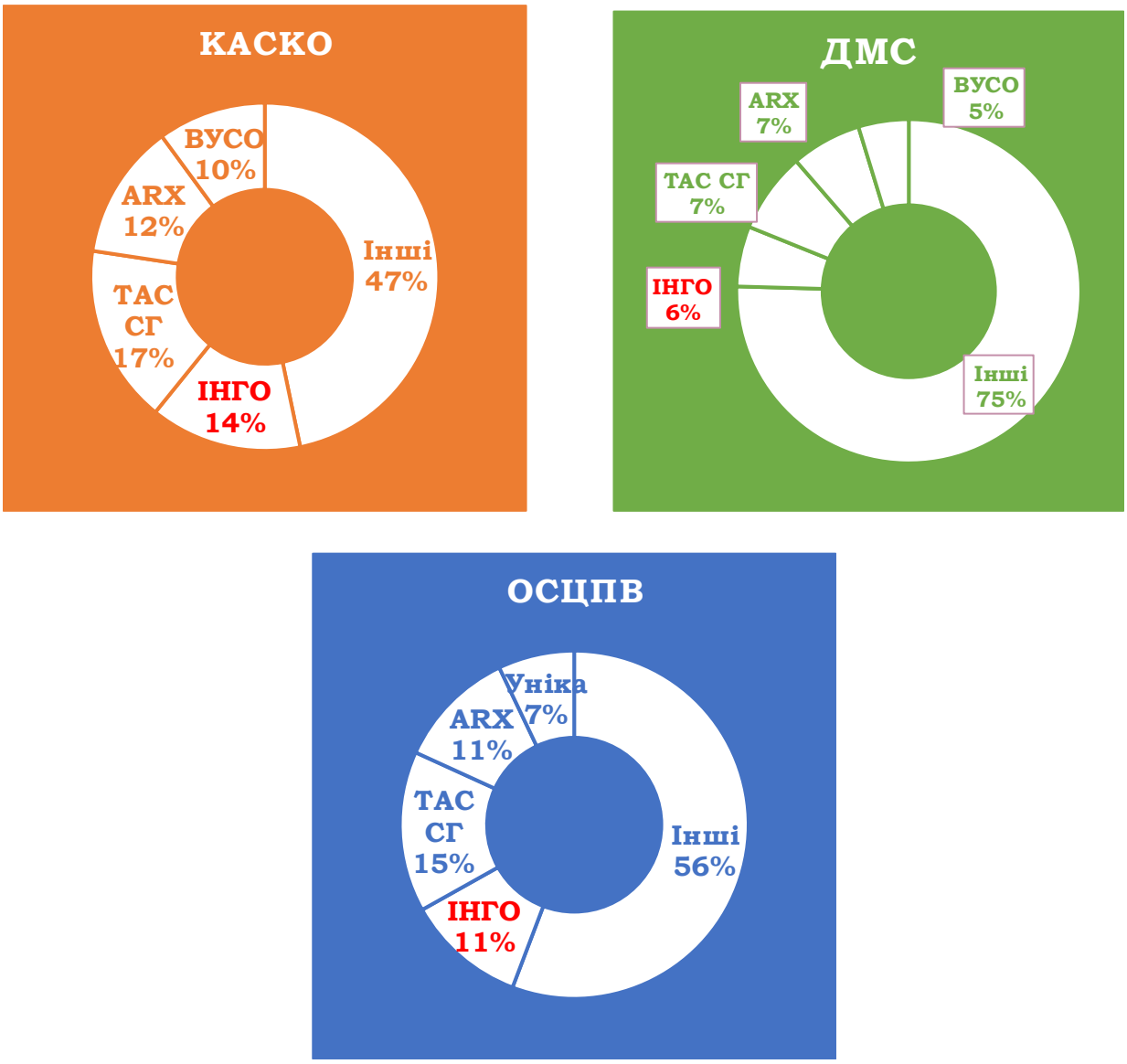

Рис. 2.2. Основні конкурентні сегменти на страховому ринку України в 2025 р. і місце АТ «СК «ІНГО» в них

Джерело: сформовано автором на основі [29, 30, 39]

Найбільш помітні зміни спостерігаються у групі «Інші», частка якої поступово зростала протягом усього досліджуваного періоду, а у 2025 році це зростання стало особливо відчутним. Така тенденція свідчить про посилення конкуренції на страховому ринку України, активізацію діяльності менших страховиків та поступовий перерозподіл ринкових позицій між учасниками ринку. У контексті дослідження страхового портфелю це як раз і свідчить про певні кроки у бік його кращої збалансованості.

Попри кризу пов’язану з початком широкомасштабної війни у 2021–2025 роках страховий ринок України розвивався відносно стабільно, без різких структурних змін, однак рівень конкуренції між страховими компаніями поступово зростав. Це змушує страховиків активніше вдосконалювати страхові продукти, розширювати канали продажу та підвищувати якість обслуговування клієнтів. З позицій управління страховим портфелем найбільш важливим є пошук нових видів страхування і збільшення асортименту. Це забезпечить і кращий рівень фінансової надійності шляхом диверсифікації страхового портфелю, і збільшення надходження страхових премій.

На основі рис. 2.2 можна зробити низку важливих висновків щодо позицій АТ «СК «ІНГО» у ключових сегментах страхового ринку України.

КАСКО (добровільне страхування транспортних засобів). Частка ринку компанії у сегменті КАСКО зросла з 12,8% у 2021 році до 14% у 2025 році, що свідчить про поступове зміцнення позицій страховика у сфері добровільного автострахування, але 7 місце у національному рейтингу вказує на потенціал зростання у цьому сегменті. Попри позитивну динаміку, компанія все ще поступається окремим конкурентам, зокрема ТАС СГ, частка якої становить 16,5%. Водночас отримані результати свідчать про наявність потенціалу для подальшого збільшення ринкової частки за рахунок активізації маркетингової діяльності, розвитку цифрових сервісів та вдосконалення програм страхування.

ОСЦПВ (обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів). У сегменті ОСЦПВ частка АТ «СК «ІНГО» у 2025 році становить 11%, (4 місце) що свідчить про стабільну присутність компанії на ринку обов’язкового автострахування. Лідером сегменту залишається ТАС СГ із часткою 14,8%, однак позиції ІНГО залишаються достатньо конкурентоспроможними. Це дозволяє компанії підтримувати стабільну клієнтську базу та створює передумови для подальшого зміцнення ринкових позицій.

ДМС (добровільне медичне страхування). У сегменті добровільного медичного страхування частка компанії є становить близько 6%, і це забезпечує 3 місце у національному рейтингу і одночасно свідчить про дуже високий потенціал зростання цього виду страхування і дуже високий рівень конкуренції. Ринок добровільного медичного страхування в Україні тільки починає формуватися і демонструє значний потенціал розвитку, особливо в умовах підвищеної уваги населення та бізнесу до медичного страхового захисту. Тому компанія має можливість збільшити свою частку ринку шляхом розробки нових страхових продуктів, розширення корпоративних програм страхування та підвищення якості сервісного обслуговування клієнтів.

Структура страхового портфелю АТ СК «ІНГО» в 2022 році мала вигляд (рис. 2.3).

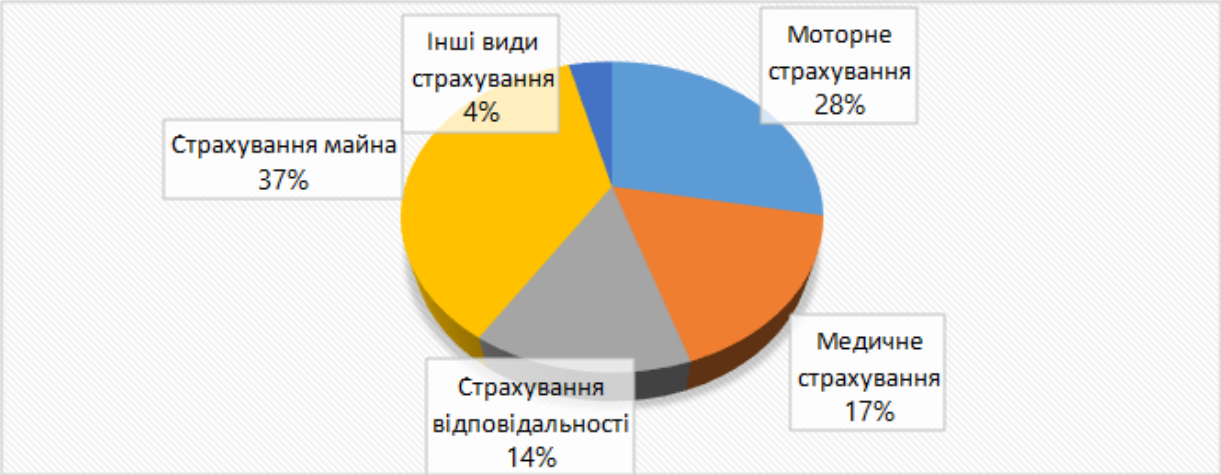

Рис. 2.3 Структура страхового портфелю АТ СК «ІНГО» в 2022 р.

Джерело: сформовано автором на основі [20]

Структура страхового портфеля АТ СК «ІНГО» у 2022 році характеризувалася домінуванням майнового страхування, частка якого становила 37%. Це свідчить про орієнтацію компанії на страхування майнових інтересів фізичних та юридичних осіб, а також про активну роботу у корпоративному сегменті страхового ринку.

Важливе місце у структурі страхового портфеля займало моторне страхування, частка якого дорівнювала 28%. Такий показник підтверджує, що автострахування традиційно залишається одним із основних джерел формування страхових премій на українському страховому ринку.

Добровільне медичне страхування формувало 17% страхового портфеля компанії, що відображає поступовий розвиток цього сегмента, особливо у сфері корпоративного страхування персоналу підприємств. Частка страхування відповідальності становила 14%, забезпечуючи компанії стабільний, хоча й менш масштабний сегмент страхової діяльності. Інші види страхування займали лише 4% страхового портфеля, що може свідчити про їх допоміжний характер або про наявність потенціалу для подальшої диверсифікації страхових продуктів.

Загалом структура страхового портфеля компанії у 2022 році характеризувалася достатнім рівнем диверсифікації, хоча водночас спостерігалася певна концентрація у сегментах майнового та моторного страхування. В умовах воєнного стану така структура портфеля може вважатися відносно збалансованою, оскільки поєднує масові види страхування зі стабільним попитом та корпоративні страхові продукти, які забезпечують компанії значний обсяг страхових премій.

У 2024 році структура страхового портфелю компанії виглядала так (рис. 2.4).

У 2024 році структура страхового портфеля АТ СК «ІНГО» зазнала суттєвих змін, що свідчить про перегляд стратегічних пріоритетів компанії порівняно з попередніми роками. Хоча домінуюче місце у портфелі займало моторне страхування, частка якого зросла до 47%, залежність компанії від цього виду страхування є значно меншою, ніж у багатьох інших страховиків України.

Частка добровільного медичного страхування збільшилася до 22%, що підтверджує зростання ролі цього сегмента у структурі страхового портфеля компанії.

Рис. 2.4. Структура страхового портфелю АТ СК «ІНГО» у 2024 році

Джерело: сформовано автором на основі [21]

Така тенденція є закономірною в умовах підвищеної уваги населення та бізнесу до медичного страхового захисту в період воєнного стану та нестабільної економічної ситуації. Взагалі аналіз показав, що менеджмент страховика ставить собі за мету домінувати у цьому сегменті у майбутньому і ця стратегія є правильною, оскільки медичне страхування представляє собою стабільно зростаючий грошовий потік який одночасно збільшує базу для інвестування і балансує страховий портфель великою кількістю страхувальників фізичних осіб.

Страхування відповідальності у 2024 році займало 15% страхового портфеля, що свідчить про стабільний попит клієнтів на послуги захисту від юридичних і фінансових ризиків. Водночас частка майнового страхування суттєво скоротилася — до 9%, що може бути пов’язано як зі зміною стратегії компанії, так і зі зниженням попиту на окремі види майнового страхування в умовах війни та підвищених ризиків пошкодження майна.

Інші види страхування збільшили свою частку до 7%, що свідчить про поступове розширення спектра страхових продуктів та розвиток нішевих напрямів страхової діяльності.

2.3. Оцінка впливу страхового портфелю на забезпечення фінансової надійності страхової компанії

Базовим параметром страхової діяльності є страхові премії, оскілки це основний дохід страховика, основа формування страхових резервів, коштів для страхових виплат та інвестиційної діяльності. Страховий портфель, якщо його розглядати як сукупність договорів страхування, складає основу для надходження страхових премій.

Проведемо оцінку фінансів компанії АТ СК «ІНГО» для оцінки впливу страхового портфелю на фінансову надійність страховика. Для виконання аналізу будуть залучені фінансові звіти компанії (додатки Д.1-З.2), які містять дані про активи, джерела їх фінансування та результати діяльності.

Проаналізуємо динаміку показників страхових премій і страхових виплат за даними фінансової звітності страхової компанії (рис. 2.5).

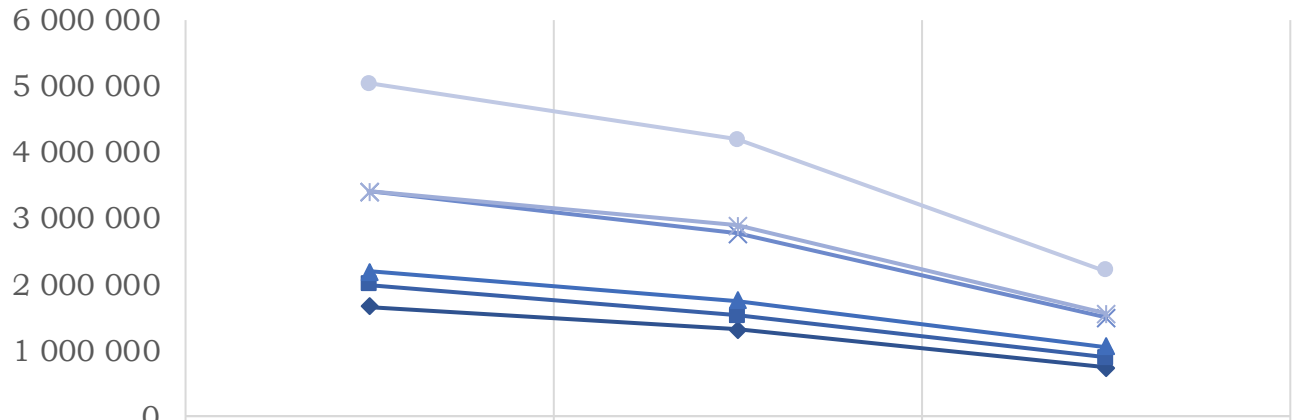

	страхові премії	Чисті страхові премії	Страхові виплати
2020	1 667 000	1 315 000	730 000
2021	1 992 000	1 525 000	885 000
2022	2 200 000	1 760 000	1 050 000
2023	3 412 162	2 770 037	1 500 000
2024	3 412 162	2 886 000	1 563 800
2025	5 050 000	4 200 000	2 205 000

Рис. 2.5. Динаміка показників валових та чистих страхових премій і страхових виплат АТ СК «ІНГО» за 2020-2025 роки

Джерело: сформовано автором на основі [20]

Аналізований період характеризується переходом компанії від органічного зростання до агресивної ринкової експансії при збереженні фінансової стійкості та високої операційної ефективності. Зростання страхових премій мало дві складових – ринкову і інфляційну. Навіть у 2022 році, після початку широкомасштабної війни і пов'язаного з цим падіння страхового ринку у реальних масштабах, страхові премії продовжували зростати номінально, оскільки річний рівень інфляції дорівнював 26,6%. З 2023 року інфляція стабілізувалася і зростання надходження страхових премій у цьому періоді мало під собою більш ринкову основу.

У табл. 2.3 представлені зміни ключових фінансових показників діяльності страхової компанії за період 2022–2024 років. Аналіз охоплює такі аспекти, як доходи, витрати, операційний та фінансовий результат, а також чистий прибуток і сукупний дохід. Особливий акцент зроблено на темпах зростання (за періоди 2023/2022 та 2024/2023), що дозволяють оцінити ефективність управління витратами, прибутковість операційної діяльності та загальну фінансову стійкість компанії в умовах динамічного ринку.

Таблиця 2.3

Основні доходи та результати діяльності АТ СК «ІНГО» за 2022-2024 рр., тис. грн.

Показник	2022	2023	2024	Відхилення 2023/2022	Відхилення 2024/2023
Чисті зароблені страхові премії	1513075	2005196	2739333	+32,5%	+36,6%
Собівартість	219878	310378	2381559	+41,2%	+667%
Валовий прибуток	633918	677272	357774	+6,8%	–47,2%
Інші операційні доходи	45778	78583	4261	+71,7%	–94,6%
Адміністративні витрати	102016	153338	199547	+50,3%	+30,1%
Витрати на збут	291358	383794	26416	+31,7%	–93,1%
Операційний прибуток	71850	108491	133744	+51,0%	+23,3%
Фінансові доходи	203786	275457	405605	+35,2%	+47,3%
Фінансові витрати	48758	13851	122040	–71,6%	+781%
Прибуток до оподаткування	245173	363494	417727	+48,3%	+14,9%
Податок на прибуток	86117	130954	159930	+52,1%	+22,1%
Чистий прибуток	159056	232540	257797	+46,2%	+10,9%
Сукупний дохід	187659	230833	266247	+23,0%	+15,4%

Джерело: сформовано автором на основі фінансової звітності АТ СК «ІНГО»

Фінансові результати АТ СК «ІНГО» упродовж 2022–2024 років свідчать про активне розширення масштабів діяльності страховика, зростання обсягів страхового портфеля та достатньо ефективне управління фінансовими ресурсами компанії. Позитивна динаміка чистого прибутку, операційного результату та страхових премій підтверджує збереження високого рівня фінансової стійкості компанії навіть в умовах воєнного стану та підвищеної економічної нестабільності.

Сукупний дохід компанії демонстрував стабільне зростання: у 2023 році він збільшився на 23,0%, а у 2024 році — ще на 15,4%. Така динаміка свідчить про розширення клієнтської бази, збільшення обсягів страхових премій та посилення позицій компанії на страховому ринку України. Водночас у 2024 році спостерігалося певне зниження рівня валової рентабельності, що було обумовлено суттєвим збільшенням собівартості страхових послуг та зростанням фінансових витрат.

Адміністративні витрати компанії також поступово зростали — на 50,3% у 2023 році та на 30,1% у 2024 році. Така тенденція значною мірою пояснюється розширенням масштабів діяльності страховика, збільшенням витрат на цифровізацію бізнес-процесів, розвиток дистанційних сервісів, удосконалення системи врегулювання страхових випадків та адаптацію компанії до роботи в умовах воєнної економіки.

Особливої уваги потребує динаміка фінансових витрат. Після суттєвого скорочення у 2023 році (на 71,6%) у 2024 році відбулося їх різке зростання — на 781%. Це може бути пов’язано із залученням додаткових фінансових ресурсів, змінами валютних курсів, підвищенням вартості обслуговування зобов’язань або збільшенням витрат на перестрахування та управління ризиками. Така ситуація потребує додаткового аналізу з точки зору впливу на майбутню фінансову стійкість компанії.

Аналіз рівня страхових виплат АТ СК «ІНГО» упродовж 2020–2025 років свідчить про відносно високий рівень стабільності цього показника, який перебував у межах 43–48%. Це характеризує достатньо ефективну

систему андеррайтингу, збалансовану тарифну політику та якісне управління страховим портфелем. Компанії вдавалося підтримувати прийнятний рівень збитковості навіть в умовах суттєвого зростання ризиків, пов’язаних із воєнним станом, інфляційними процесами та нестабільністю економічного середовища.

Важливий вплив на формування фінансових результатів від операційної діяльності компанії мала динаміка страхового портфеля. Обсяг валових страхових премій демонстрував стрімке зростання — з 1,67 млрд. грн. до рекордних 5,05 млрд. грн. у 2025 році. Таке масштабування бізнесу стало можливим завдяки активному розвитку сегментів добровільного медичного страхування та КАСКО, які забезпечили стабільний приплив грошових коштів і дозволили компанії зміцнювати свої конкурентні позиції навіть у кризових умовах. У певній мірі компанія скористалася і підвищенням цін на обов’язкове страхування цивільної відповідальності водіїв в якому вона займала 4 місце у національному рейтингу.

Одним із ключових факторів операційної ефективності стала виважена андеррайтингова політика. Компанія змогла підтримувати рівень страхових виплат у межах 43–46%, що забезпечувало необхідний рівень маржинальності страхових операцій та дозволяло уникати суттєвих втрат капіталу через збиткові договори страхування. Паралельно страховик активно впроваджував заходи з оптимізації витрат на ведення справи, зокрема через цифровізацію сервісів, автоматизацію процесів врегулювання збитків та розвиток дистанційних каналів обслуговування клієнтів. Це дозволило операційному прибутку зростати швидшими темпами порівняно з адміністративними витратами.

Додатковим фактором формування позитивного фінансового результату стала ефективна політика перестрахування, яка дозволила мінімізувати вплив великих страхових збитків у 2022–2023 роках. Водночас активне управління інвестиційним портфелем сприяло отриманню стабільного інвестиційного доходу. Розміщення вільних страхових резервів у

державні облігації та банківські депозити забезпечувало стабільний процентний дохід, який суттєво підтримував загальний фінансовий результат компанії. У результаті чистий прибуток компанії у 2025 році досяг 348 млн. грн.

Таким чином, поєднання активного розширення страхового портфеля, ефективного контролю рівня збитковості, гнучкої тарифної політики, цифровізації бізнес-процесів та виваженого управління активами дозволило АТ «СК «ІНГО» підтримувати високий рівень фінансової стійкості, ліквідності та прибутковості діяльності протягом усього досліджуваного періоду. Це свідчить про здатність компанії ефективно адаптуватися до складних умов функціонування страхового ринку України, зберігати стабільність страхових операцій та забезпечувати подальше зміцнення своїх конкурентних позицій навіть в умовах воєнного стану та макроекономічної нестабільності.

Ефективність діяльності страхової компанії характеризують показники рентабельності активів і власного капіталу (рис. 2.6).

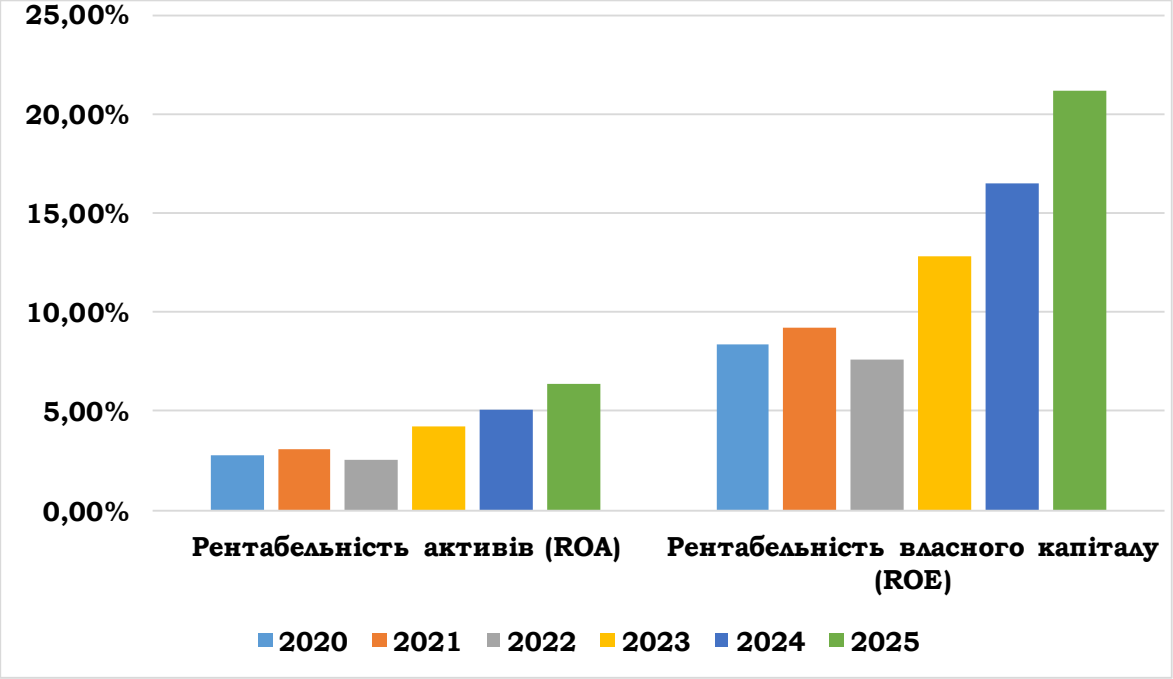

Рис. 2.6. Динаміка показників рентабельності АТ СК «ІНГО» в 2020-2025 рр., %

Джерело: сформовано автором на основі фінансової звітності

Рентабельність активів (ROA) АТ СК «ІНГО» упродовж аналізованого періоду зросла з 2,8% до 6,4%, що свідчить про підвищення ефективності використання ресурсів компанії та покращення якості управління страховим портфелем. Зростання цього показника у 2024–2025 роках підтверджує, що страховик не лише активно нарощував обсяги страхових премій, а й забезпечував достатньо високий рівень маржинальності операційної діяльності. Це свідчить про здатність компанії ефективно трансформувати наявні активи у чистий прибуток, підтримуючи стабільний рівень фінансової результативності навіть в умовах економічної нестабільності та воєнного стану.

Рентабельність власного капіталу (ROE) демонструвала ще більш виражену позитивну динаміку, досягнувши у 2025 році рівня 21,2% порівняно з 8,4% у 2020 році. Таке суттєве зростання вказує на ефективне управління капіталом акціонерів та здатність компанії забезпечувати високий рівень прибутковості власних фінансових ресурсів. Значення показника ROE понад 20% є ознакою високої фінансової стійкості страховика та підтверджує його здатність формувати внутрішні джерела фінансування для подальшого розвитку без значної залежності від зовнішніх запозичень. Рівень ROE 20 + свідчить про те, що власникам компанії вигідніше займатися страховим бізнесом, а не віддати перевагу альтернативним вкладенням коштів (у депозити і військові облігації).

Крім того, позитивна динаміка показників ROA та ROE свідчить про ефективне поєднання політики управління страховим портфелем, активами та власним капіталом компанії. Це дозволяє страховикові підтримувати високий рівень конкурентоспроможності на страховому ринку, забезпечувати стабільне зростання фінансових результатів та формувати достатній запас фінансової надійності для функціонування в умовах підвищених ризиків і воєнної невизначеності.

Показники рентабельності АТ СК «ІНГО» у 2024–2025 роках досягли найвищих значень за весь аналізований період. Така тенденція стала

результатом синергії між активним зростанням валових страхових премій, обсяг яких перевищив 5 млрд. грн., та реалізацією політики оптимізації витрат. Компанії вдалося не лише збільшити масштаби страхової діяльності, а й забезпечити більш високі темпи приросту прибутковості порівняно із середньоринковими показниками.

Додатково це свідчить про високу ефективність управління страховими операціями, контроль рівня збитковості та результативність андеррайтингової політики. Водночас зростання рентабельності підтверджує здатність компанії ефективно адаптуватися до змін зовнішнього середовища, підтримувати стабільний грошовий потік та забезпечувати подальший саморозвиток переважно за рахунок внутрішніх фінансових ресурсів.

Обчислення платоспроможності страховика представлено у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Обчислення платоспроможності страхової компанії АТ СК «ІНГО» в 2020-2025 роках, тис. грн.

№	Показник	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	Власний капітал	703000	815000	845000	985000	1150000	1498000
2	Нематеріальні активи	4200	5100	6500	8200	9500	11000
3	Фактичний запас (1 – 2)	698800	809900	838500	976800	1140500	1487000
4	Валові премії	1667000	1992000	2200000	3412162	3412162	5050000
5	Премії перестрахування	352000	467000	440000	642125	526162	850000
6	Нормативний запас*	268380	316530	356400	556397	566839	832500
7	Надлишок (абс.) (3 – 6)	430420	493370	482100	420403	573661	654500
8	Надлишок (відн.) (3 / 6)	2,60	2,56	2,35	1,76	2,01	1,79

Примітка. Обчислено автором

Треба зробити примітку до даної таблиці. Методика застосована у ній є елементом системи оцінки платоспроможності Solvency 1, де базою оцінки виступає фактичний запас платоспроможності у порівнянні з нормативним розрахунковим. У 2023 році Україна почала впроваджувати елементи оцінки платоспроможності, що відповідають системі Solvency 2 і яка базується на оцінці ризиків діяльності. Для того щоб привести увесь період до єдиного

формату, платоспроможність компанії у 2023-2024 роках також обчислена за методикою Solvency 1.

За проведеним аналізом можна зробити наступні висновки і спостереження:

1) Незважаючи на активне зростання масштабів діяльності, АТ СК «ІНГО» зберігає значний запас платоспроможності, який у 2025 році перевищував 650 млн. грн. Це свідчить про високий рівень фінансової стійкості компанії та її здатність своєчасно виконувати зобов'язання перед страхувальниками навіть у разі виникнення масштабних страхових подій або кризових ситуацій на ринку.

2) Аналіз ролі статутного капіталу у структурі пасивів дозволяє виділити декілька етапів розвитку фінансової моделі компанії.

2020–2021 роки. У цей період статутний капітал виконував функцію основного стабілізаційного елемента фінансової системи компанії. Його частка у структурі власного капіталу залишалася достатньо значною, що забезпечувало виконання нормативних вимог регулятора та підтримувало довіру з боку великих корпоративних клієнтів і партнерів.

2022–2023 роки. Попри складну економічну ситуацію та негативний вплив воєнного стану, компанія не здійснювала додаткової емісії акцій і не проводила докапіталізацію. Стабільність статутного капіталу компенсувалася ефективним управлінням страховими резервами, гнучкою політикою перестрахування та раціональним управлінням ліквідністю, що дозволило підтримувати належний рівень платоспроможності без зміни структури власності компанії.

2024–2025 роки. У цей період спостерігалося поступове зменшення питомої ваги статутного капіталу у структурі власного капіталу, загальний обсяг якого зріс до 1,5 млрд грн. Така тенденція свідчить про перехід компанії до моделі самодостатнього розвитку, за якої основним джерелом фінансування діяльності стає накопичений чистий прибуток, а не додаткові внески власників.

3) Джерела фінансування діяльності компанії також змінювалися протягом 2020–2025 років відповідно до трансформації ринкового середовища та фінансової стратегії страховика.

2020 рік. Фінансування діяльності базувалося переважно на консервативній моделі управління капіталом, де основними джерелами виступали власний капітал та накопичені резерви попередніх періодів.

2021 рік. Відбулося посилення ролі операційного фінансування. Зростання надходжень страхових премій дозволило компанії збільшити обсяги технічних резервів та розширити масштаби страхової діяльності.

2022 рік. В умовах воєнного стану компанія переорієнтувалася на підтримання високого рівня ліквідності. Важливу роль у забезпеченні фінансової стійкості відігравали доходи від інвестицій у державні облігації внутрішньої державної позики (ОВДП) та банківські депозити.

2023 рік. Компанія активніше використовувала механізми перестрахування, що дозволило передати частину великих ризиків міжнародним перестраховикам. Значна частина фінансових ресурсів формувалася за рахунок співпраці з перестраховиками-нерезидентами та отримання відповідних комісійних доходів.

2024 рік. Спостерігався поступовий перехід до моделі самофінансування. Зростання чистого прибутку забезпечило прискорене збільшення власного капіталу та зменшення залежності від зовнішніх джерел фінансування.

2025 рік. Основним джерелом розвитку компанії став чистий прибуток. Значне зростання доходів дозволило страховикові фінансувати подальше розширення діяльності, виконання страхових виплат та розвиток бізнесу переважно за рахунок внутрішньої генерації грошових потоків без необхідності залучення зовнішніх фінансових ресурсів.

Управління страховим портфелем треба розглядати з позицій ризику діяльності страховика, оскільки відповідно до приєднання України до

концепції Solvency 2 уся діяльність страхової компанії розглядається через внутрішню модель оцінки ризиків її діяльності (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Ідентифікація прямих ризиків в діяльності страхової компанії АТ СК «ІНГО Україна» в контексті управління страховим портфелем

Ризик	Характеристика ризику
1	2
Ризик в управлінні активами страхової компанії	Ризик управління активами безпосередньо пов'язаний зі структурою страхового портфеля страховика. Значна частка короткострокових договорів ризикового страхування вимагає підтримання високого рівня ліквідності активів для забезпечення своєчасного виконання страхових зобов'язань. Структура активів компанії загалом відповідає вимогам до страховиків, які здійснюють ризикове страхування, а рівень ризику оцінюється як помірний та контрольований. Водночас скорочення обсягу грошових коштів на рахунках компанії може негативно впливати на поточну ліквідність у разі різкого збільшення страхових виплат за окремими сегментами страхового портфеля. Незважаючи на це, компанія зберігає достатній рівень фінансової стійкості та здатність виконувати свої зобов'язання перед страхувальниками.
Ризик в управлінні фінансовим результатом страховика	Фінансовий результат страхової компанії значною мірою залежить від структури та збалансованості страхового портфеля. Висока концентрація окремих видів страхування або недостатня диверсифікація ризиків можуть призводити до коливань рівня збитковості та нестабільності прибутку. Незважаючи на відновлення прибуткової діяльності, рівень прибутку все ще недостатньо відповідає масштабам діяльності компанії та обсягу її власного капіталу. Основними факторами ризику залишаються високий рівень операційних витрат, необхідність удосконалення системи управління витратами та потреба у впровадженні сучасних цифрових і аналітичних технологій для більш ефективного управління страховим портфелем.
Ризик в управлінні фінансуванням діяльності страхової компанії	Ризик фінансування діяльності страховика також тісно пов'язаний зі структурою страхового портфеля та характером страхових зобов'язань. Формування значного обсягу страхових резервів за окремими видами страхування потребує наявності достатнього обсягу власного капіталу та стабільних джерел фінансування. Позитивний вплив на фінансову стійкість компанії має зростання власного капіталу, що підвищує рівень її платоспроможності. Водночас збільшення поточних зобов'язань створює додаткове навантаження на фінансові ресурси компанії, особливо в умовах високої волатильності страхового портфеля та можливого збільшення рівня страхових виплат.

Продовження табл. 2.5

1	2
Ризик, безпосередньо пов'язаний з управлінням страховим портфелем	Ризик управління страховим портфелем залишається одним із ключових для страхової компанії, оскільки саме структура страхового портфеля визначає рівень ризиковості страхової діяльності, стабільність страхових надходжень і фінансову стійкість страховика. Основними джерелами ризику є недостатня збалансованість страхових продуктів, концентрація окремих видів страхування та можливі коливання рівня збитковості. Водночас спостерігається позитивна тенденція до поступового зниження цього ризику завдяки диверсифікації страхового портфеля, вдосконаленню андеррайтингової політики та активнішому використанню перестрахового захисту. Крім того, рівень ризику управління страховим портфелем залишається нижчим за середній показник на страховому ринку України, що свідчить про відносно ефективну систему управління страховими операціями та ризиками.

Примітка. Складено автором

Окрім прямих фінансових ризиків, у діяльності страхової компанії важливу роль відіграють також непрямі фінансові ризики, які можуть суттєво впливати на рівень її фінансової стійкості, ліквідності та ефективності управління страховим портфелем. Особливістю таких ризиків є те, що вони не завжди безпосередньо пов’язані з процесом здійснення страхових операцій, проте здатні істотно впливати на фінансові результати страховика та стабільність його діяльності.

До основних ризиків непрямого впливу на фінанси страхової компанії належать:

- галузевий ризик;
- ризик погіршення зовнішнього економічного середовища;
- ризик втрати довіри з боку клієнтів;
- ризик недобросовісної конкуренції;
- ризик погіршення відносин із контрагентами;
- корпоративний ризик (ризик втрати контролю над власністю або корпоративного конфлікту).

Галузевий ризик пов’язаний зі змінами умов функціонування страхового ринку, посиленням регуляторних вимог, зміною структури попиту на страхові послуги та загальним рівнем розвитку страхової галузі.

Ризик погіршення зовнішнього економічного середовища особливо актуальний для українських страховиків в умовах воєнного стану, високої інфляції, валютної нестабільності та загального зниження ділової активності. Такі фактори можуть негативно впливати на обсяги страхових премій, інвестиційну діяльність компанії та платоспроможність клієнтів.

Ризик втрати довіри клієнтів є одним із найбільш небезпечних для страхової компанії, оскільки страхова діяльність значною мірою базується на репутації та рівні довіри страхувальників. Затримки страхових виплат, погіршення якості обслуговування або інформаційні репутаційні втрати можуть призвести до скорочення страхового портфеля та втрати ринкових позицій. Коли після початку першої фази війни росії проти України базова компанія залишалася у власності росіян, її покинули багато клієнтів і фінансові показники компанії швидко погіршилися.

Ризик недобросовісної конкуренції проявляється через демпінг страхових тарифів, використання агресивних методів конкурентної боротьби або поширення негативної інформації про діяльність страховика. Це може негативно впливати на фінансові результати компанії та якість її страхового портфеля. У 2025 році цей ризик у певній мірі, хоча і у незначних обсягах, прослідковувався в сегменті страхування цивільної відповідальності водіїв.

Ризик відносин із контрагентами пов’язаний із можливими проблемами у взаємодії з перестраховиками, банками, страховими посередниками, медичними установами та іншими партнерами страхової компанії. Погіршення таких відносин може ускладнити реалізацію страхових операцій та вплинути на фінансову стабільність страховика.

Корпоративний ризик або ризик втрати власності стосується можливих корпоративних конфліктів, зміни структури власників, втрати контролю над

компанією чи неефективного корпоративного управління. У сучасних умовах цей ризик також може посилюватися впливом воєнних і політичних факторів.

Висновки до розділу 2

Практичний аналіз у кваліфікаційній роботі бакалавра виконувався на базі страхової компанії АТ СК «ІНГО», яка входить до ТОР 10 страховиків України і безумовно є лідером українського страхового ринку. Компанія має складну корпоративну історію, зокрема до 2017 року її контролювали росіяни, що ледь не спричинило її банкрутство. Сучасне стійке положення компанії і її провідну роль на страховому ринку України забезпечило входження компанії до української фінансово-промислової групи DCH.

Аналіз страхового портфеля показав, що він є незбалансованим, але ступінь не є критичним. Зокрема, страхова компанія менше залежить від автострахування, ніж багато інших страховиків. АТ СК «ІНГО» займає перше місце у національному рейтингу щодо страхування майна юридичних осіб і третє місце за добровільним медичним страхуванням.

Отже, зміни у структурі страхового портфеля АТ СК «ІНГО», що відбулися у періоді дослідження свідчать про прагнення компанії одночасно забезпечити збалансованість страхового портфеля та збільшити обсяги грошових потоків від страхової діяльності. Посилення частки моторного страхування та добровільного медичного страхування вказує на орієнтацію страховика на масові види страхування зі стабільним попитом і регулярним надходженням страхових премій. Це дозволяє компанії підтримувати належний рівень ліквідності, забезпечувати стабільність страхових надходжень і підвищувати фінансову стійкість в умовах воєнного стану та економічної нестабільності. Балансування напрямку складних технічних ризиків і страхування майна юридичних осіб забезпечується саме за рахунок

збільшення присутності у масовому страхуванні. Менеджмент компанії оцінив потенціал медичного страхування як постійно зростаючого грошового потоку. Розвиток у структурі портфеля страхування відповідальності та розвиток інших видів страхування свідчать про прагнення страховика до диверсифікації ризиків і недопущення надмірної концентрації на окремих сегментах ринку. У всіх напрямках управління страховим портфелем посилюється елемент цифровізації.

Таким чином, компанія формує більш адаптивний та збалансований страховий портфель, який дозволяє одночасно підтримувати прибутковість діяльності та контролювати рівень страхових ризиків.

Сформований у 2024-2025 роках страховий портфель компанії повністю забезпечений фінансовими параметрами. Компанія досягла суттєвих успіхів у збільшені надходження страхових премій, формуванні власного капіталу, страхових резервів. Увесь портфель забезпечений високоліквідними активами щодо виконання поточних і майбутніх страхових зобов’язань. У 2025 році збільшився і чистий прибуток, і рівень платоспроможності компанії.

РОЗДІЛ 3
ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ СТРАХОВИМ ПОРТФЕЛЕМ В АТ СК «ІНГО»

3.1. Пропоновані зміни в структурі страхового портфеля компанії АТ СК «ІНГО»

Формування ефективної стратегії управління страховим портфелем є одним із ключових напрямів забезпечення фінансової стійкості та конкурентоспроможності страхової компанії. В умовах високої невизначеності, посилення конкуренції на страховому ринку та зростання рівня ризиків страховики змушені використовувати різні підходи до управління структурою страхового портфеля. Такі підходи відрізняються за рівнем орієнтації на внутрішні ресурси компанії, ринкове середовище, систему управління ризиками, інноваційні технології та здатність адаптуватися до змін зовнішніх умов. Узагальнення основних підходів до формування стратегії управління страховим портфелем страхової компанії наведено в таблиці (табл. 3.1).

Управління страховим портфелем, формування його збалансованої структури має розглядатися у контексті вирішення тактичних завдань і реалізації стратегії управління. При цьому зважаючи на важливість питання можна казати про виділення окремого стратегічного напряму – управління страховим портфелем у рамках реалізації загальної стратегії.

Зазвичай не реалізується окремий стратегічний напрям, а формується певний мікс з різних підходів, що дозволяє адаптувати діяльність компанії до мінливих зовнішніх економічних умов, які у переважній більшості формують для компанії негативне або навіть кризове середовище. Окремо стоїть питання терміну стратегічного планування. Він об’єктивно скорочується в умовах глобальної невизначеності. Для управління страховим портфелем

варто визначити термін у 3 роки з щоквартальним моніторингом і щорічним коригуванням.

Таблиця 3.1

Підходи до формування стратегії управління страховим портфелем

Підхід до формування стратегії	Сутність підходу	Застосування у формуванні страхового портфеля
Класичний (ресурсно-орієнтований)	Орієнтація на внутрішні ресурси компанії (фінансові, людські, технологічні) як основа конкурентної переваги.	Формування структури страхового портфеля відповідно до фінансових можливостей компанії, рівня капіталізації та наявної системи управління ризиками.
Конкурентний (ринково-орієнтований)	Стратегія формується через аналіз ринку та конкурентів; акцент на створенні унікальної цінності для клієнтів.	Диверсифікація страхових продуктів, оптимізація структури страхового портфеля, розвиток найбільш конкурентоспроможних видів страхування.
Системний підхід	Компанія розглядається як цілісна система, де стратегічні рішення впливають на всі підсистеми (фінанси, маркетинг, операційна діяльність).	Узгодження структури страхового портфеля зі структурою активів, страхових резервів, перестрахового захисту та рівнем фінансової стійкості компанії.
Сценарний підхід	Розробка кількох альтернативних стратегій із урахуванням невизначеності майбутніх умов.	Моделювання змін страхового портфеля в умовах воєнного стану, інфляції, зміни рівня збитковості та коливання попиту на страхові послуги.
Інноваційний / адаптивний підхід	Орієнтація на впровадження нових технологій, продуктів і методів управління, швидка адаптація до змін.	Використання цифрових технологій, аналітики даних, елементів штучного інтелекту та сучасних методів андеррайтингу для підвищення ефективності управління страховим портфелем.
Ризик-орієнтований підхід	Основою управління страховим портфелем є оцінка рівня ризиковості окремих видів страхування та забезпечення оптимального співвідношення між ризиком і доходністю.	Обмеження концентрації ризиків, використання перестрахування, контроль рівня збитковості та забезпечення фінансової стійкості страховика.

Примітка. Розроблено автором

Проведений в роботі аналіз показав, що страховий портфель компанії АТ СК «ІНГО» в принципі не є збалансованим, хоча в ньому і мають місце

певні структурні диспропорції. Зокрема, переважає автотранспортне страхування і страхування майна громадян.

Але, щоб зробити висновок про те, чи є це недоліком формування структури страхового портфеля, доцільно розглянути закордонний досвід. Для прикладу візьмемо британську страхову компанію AVIVA, яка займається ризиковим страхуванням. Структура страхового портфелю даної компанії має наступний вигляд (рис. 3.1).

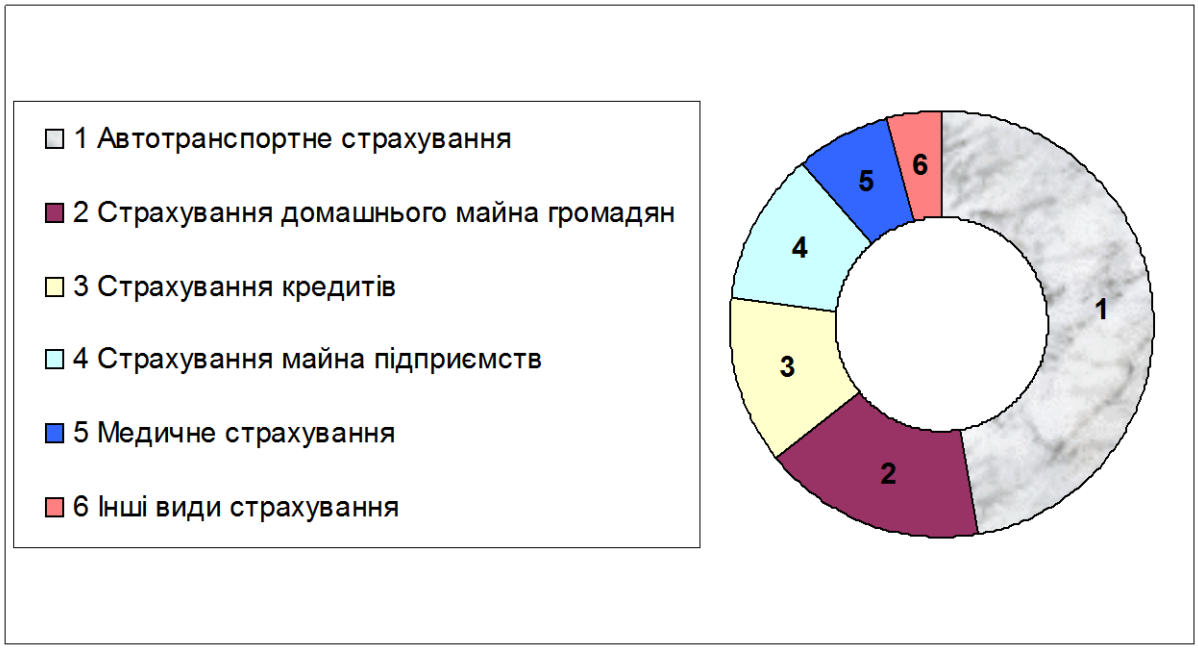

Рис. 3.1. Структура страхового портфелю компанії AVIVA у 2025 році AVIVA PLC SHARE

Джерело: побудовано за даними [1]

Відразу привертає на себе увагу те, що дана компанія має схожу структуру страхового портфелю у цілому зі страховиками України, і з компанією АТ СК «ІНГО» зокрема. На першому місці, зі значною перевагою перебуває моторне (транспортне) страхування, яке поєднує в собі страхування автомобільних і авіаційних ризиків. На другому місці перебуває страхування будинків і майна громадян. І при такій структурі страхового портфелю компанія AVIVA має достатньо високий рівень фінансової надійності, вважається однією з надійніших компаній на Європейському

континенті. Окрім Великої Британії, компанія веде бізнес у Норвегії, Франції, Ірландії, Іспанії, Польщі, Австралії, Новій Зеландії і інших країнах.

Значною мірою свій успіх AVIVA завдячує саме сегменту автострахування, який протягом багатьох років залишається одним із ключових напрямів діяльності компанії. Завдяки широкій лінійці страхових продуктів для власників автомобілів, гнучким умовам страхування та високому рівню сервісу компанія змогла сформувати довіру мільйонів клієнтів у різних країнах.

AVIVA активно впроваджує цифрові технології у сфері автострахування: онлайн-оформлення полісів, мобільні застосунки для врегулювання страхових випадків, телематичні програми оцінювання стилю водіння та персоналізовані страхові тарифи. Це дозволяє компанії не лише підвищувати якість обслуговування, а й ефективно управляти ризиками та зменшувати витрати.

Важливим чинником конкурентоспроможності AVIVA є також її здатність швидко адаптуватися до змін на автомобільному ринку, зокрема до поширення електромобілів, каршерингу та нових стандартів безпеки. Саме поєднання фінансової стабільності, інноваційного підходу та багаторічного досвіду в автострахуванні забезпечило компанії провідні позиції серед страхових компаній Європи та світу.

Але навіть у компаній такого рівня суттєва перевага автострахування, що формує недиверсифікованість страхового портфелю вважається ризиком.

Те, що в такій великій за розмірами активів страховій компанії в структурі страхового портфелю переважають транспортні ризики, можна пояснити двома чинниками:

по-перше, кількість транспортних засобів в Європі та поза її межами постійно зростає і експерти не очікують закінчення цього процесу. Відповідно зростає і популярність цього виду страхування;

по-друге, страхування транспортних засобів є одним зі способів пропонування клієнтам інших видів страховок. Процес при цьому можна відобразити наступним чином (див. рис.3.2).

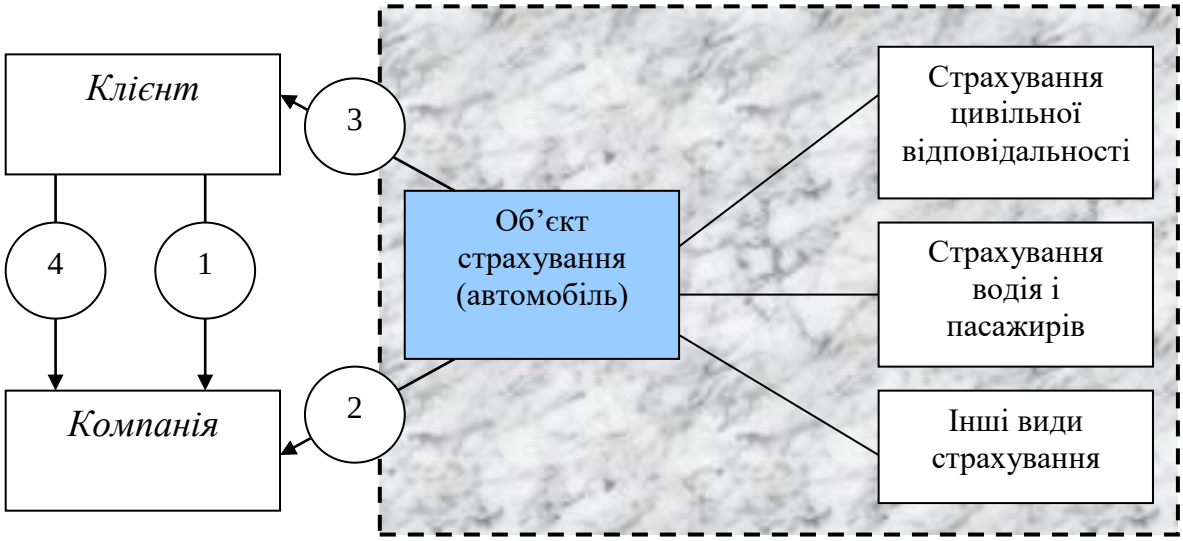

1- звернення клієнта до страхової компанії з приводу страхування автомобіля;

2 – виїзд працівника компанії на об'єкт для огляду і укладення договору;

3 – пропозиція страховиком додаткових видів страхування до страхування автокаско (страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів, страхування водія і пасажирів, страхування вантажів);

4 – придбання клієнтом комплексної страховки від усіх транспортних ризиків.

Рис. 3.2. Процес аквізаційної роботи страховика за допомогою автотранспортної страховки (традиційна модель)

Примітка. Розроблено автором

Отже, страхування транспортних засобів в практиці дуже часто викликає реалізацію інших страхових послуг, які пов'язані з перевезеннями. Тому збільшення цього виду страхування в страховому портфелі явище завжди позитивне. За експертними оцінками збільшення надходжень страхових премій за даним видом страхування на 1% забезпечує автоматичний приріст надходжень за супутніми видами страхування приблизно в половину цієї суми. Залежність (причинно-наслідковий зв'язок) можна вважати спрощеною мультиплікаційною моделлю, де автокаско

виступає базовим продуктом, а інші транспортні та інші страхові послуги зростають як похідні від нього. Математично можна виразити цю залежність наступним чином:

Більш сучасну модель можна подати так:

$$Зтр = X \cdot g \cdot (1+k1+k2+k3+k4) \quad (3.1)$$

де Зтр — загальний приріст премій за транспортними ризиками;

X — базовий обсяг премій за автострахуванням;

g — темп зростання премій за автострахуванням;

k1 — коефіцієнт крос-продажу супутніх продуктів;

k2 — коефіцієнт цифровізації страхових продажів;

k3 — коефіцієнт інфляції вартості ремонту та запчастин;

k4 — коефіцієнт нових транспортних ризиків: електромобілі, каршеринг, логістичні платформи, телематика.

Така модель враховує сучасні чинники: цифрові канали продажу, страхування електромобілів, подорожчання ремонту, телематику, персоналізовані тарифи, страхування відповідальності перевізників, пасажирів, вантажів та кіберризиків у транспортній логістиці.

Супутні ризики у моделі включають страхування цивільної відповідальності, життя і здоров’я пасажирів, вантажів, відповідальності перевізника, туристичне страхування та страхування фінансових втрат. У цілому модель показує, що зростання автострахування формує не лише прямий приріст премій, а й створює страхову екосистему навколо транспортного засобу. У сучасних умовах автомобіль дедалі частіше розглядається не лише як об’єкт страхування, а як джерело комплексу ризиків, пов’язаних із мобільністю, перевезеннями, відповідальністю, здоров’ям пасажирів, цифровими сервісами та логістикою.

Проведемо розрахунок за даними компанії АТ СК «ІНГО».

Загальна сума страхових премій отримана страховою компанією у 2024 році дорівнювала 2739333 тис. грн. з яких 47% (2739333*0,47 = 1287487 тис. грн.).

Темп приросту зі страхування автокаско у 2024 році дорівнював 95% (3187 / 1103 * 100) = 289).

Розрахуємо загальний обсяг премій на 2026 рік за формулою 3.1 і за умови, що темп приросту залишиться незмінним. Розрахунок матиме наступний вигляд:

Зтр = 1287487 * (1 + 0,2 + 0,06 + 0,1) = 1750098 тис. грн.

Темп додаткового приросту надходження страхових премій дорівнюватиме 36% на рік і базовий прогноз на наступні 5 років виглядатиме так (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Базовий прогноз надходження страхових премій від автострахування і реалізації сукупних страхових послуг

Рік	Прогнозний обсяг страхових премій
1-й рік	1 750 982
2-й рік	2 381 336
3-й рік	3 238 617
4-й рік	4 404 519
5-й рік	5 990 146

Примітка. Обчислено автором

Наочне відображення матиме вигляд (рис. 3.3).

Наступною рекомендацією по змінах до страхового портфелю компанії буде збільшення в ньому обов’язкових видів страхування. В умовах достатньо низької активності страхувальників на українському страховому ринку жодна страхова компанія не може нехтувати обов’язковими видами страхування.

Для балансування страхового портфеля усім українським страховикам варто знизити залежність від моторних ризиків (звісно не зменшуючи саму присутність).

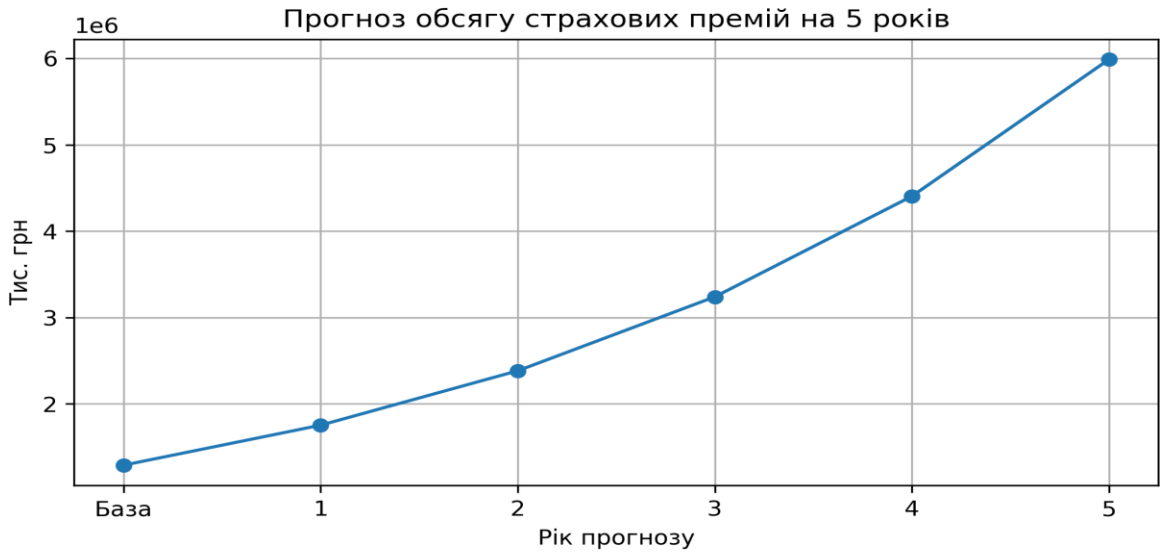

Рис. 3.3. Прогноз надходження страхових премій від автострахування і реалізації сукупних страхових послуг

Примітка. Розроблено автором

На сьогодні моторні ризики (КАСКО, страхування цивільної відповідальності водіїв, страхування «Зелена Картка») забезпечують понад 50% надходження страхових премій – у деяких компаній доходить до 80%.

Така залежність формує ряд проблем серед яких можна визначити: високу інфляцію збитків; валютна залежність вартості запчастин; судові виплати; дефіцит сервісних потужностей; військові пошкодження; залежність від державного регулятора при обов’язковому страхуванні відповідальності водіїв. Тобто премія росте, але loss ratio часто росте швидше. Часто страхова компанія ставить у пріоритет темп зростання страхових премій. Один з найбільш поширених способів – демпінг страхових тарифів. Компанія збільшує збільшує motor share, тобто швидко нарощує ОСЦПВ та КАСКО, намагаючись швидко збільшити обсяг страхового портфеля у цілому. Ситуація стала активною з 2025 року, коли було дозволене вільне ціноутворення в сегменті страхування цивільної відповідальності водіїв. Ситуація почне погіршуватися, але не відразу. Сьогоднішній стан ціноутворення в сегменті ОСЦПВ ми побачимо як фінансовий результат у

кінці поточного року (з врахуванням лагу врегулювання збитків в автострахуванні).

В сучасних умовах автострахування збитки можуть рости швидше за преміями за рахунок інфляції, знецінення національних валют, оскільки більшість запчастин імпортні, отже,

$$\text{Average Claim} = \text{Frequency} * \text{Severity}, \quad (3.2)$$

де Frequency — частота;

Severity — середній розмір збитку.

Навіть якщо frequency стабільна, то severity може різко рости.

Коли компанія демпінгує, вона притягує:

- більш аварійних клієнтів;
- таксі;
- корпоративні флоти;
- high-mileage drivers.

Дуже важливим фактором є часовий лаг. Премія визнається швидко. Збитки формуються з відставанням через експертизу і ремонти.

Таким чином, дуже часто на вході автострахування забезпечує хороший cash flow. При цьому формування резервів відстає. Через 12-24 місяці ситуація змінюється. Збитки ростуть, потреба у формуванні резервів також. Combined ratio різко погіршується. Combined ratio – справжній індикатор.

$$\text{Combined Ratio} = \text{Loss Ratio} + \text{Expense Ratio}, \quad (3.3)$$

В сучасних умовах українського страхового ринку управління портфелем моторного страхування стає значно складнішим, ніж у попередні періоди. Формальне зростання страхових премій ще не означає покращення фінансового стану страховика. Навпаки, в окремих випадках швидке зростання валових страхових премій (Gross Written Premiums, GWP) може

супроводжуватися погіршенням економічної ефективності портфеля. Така ситуація отримала неформальну назву «фальшивого зростання», коли обсяг бізнесу збільшується, але реальна прибутковість і фінансова стійкість страхової компанії знижуються.

Основною причиною цього є одночасний вплив декількох негативних факторів на ринок моторного страхування. Першим із них є інфляція страхових збитків (claims inflation), тобто постійне зростання вартості врегулювання страхових випадків. У сфері автострахування значна частина витрат пов'язана із закупівлею імпортних запчастин, ремонтом транспортних засобів та оплатою робіт сервісних центрів. Через девальвацію національної валюти, порушення логістичних ланцюгів та загальну інфляцію вартість ремонту транспортних засобів суттєво зростає. У результаті середній розмір страхового збитку збільшується швидше, ніж страхові тарифи.

Другим важливим фактором є валютний ризик. Більшість комплектуючих, запчастин та спеціалізованого обладнання для ремонту автомобілів імпортується з-за кордону та залежить від курсу іноземної валюти. Навіть за відносно стабільної кількості страхових випадків девальвація гривні автоматично призводить до збільшення витрат страховика на виплати страхових відшкодувань.

Суттєвий негативний вплив також має страховий fraud, тобто шахрайство у сфері страхування. Воно може проявлятися у навмисному завищенні вартості ремонту, інсценуванні страхових подій, поданні фіктивних документів або змові між страхувальниками та окремими представниками сервісних станцій. В умовах економічної нестабільності рівень страхового шахрайства, як правило, зростає, що додатково погіршує збитковість портфеля.

Визначені фактори треба враховувати, але присутність у сфері автострахування зараз необхідно або тримати на досягнутому рівні, або намагатися нарощувати при цьому намагаючись збалансувати автострахування іншими видами. Перспективним напрямом в

автострахуванні є використання telematics — телематичних технологій, які дозволяють збирати інформацію про стиль водіння клієнта за допомогою спеціальних пристроїв або мобільних додатків. Це дає змогу оцінювати поведінку водія в реальному часі та формувати персоналізовані страхові тарифи. Компанії варто реалізувати пілотний проєкт застосування телематики у страхуванні КАСКО, а після цього адаптувати його до страхування цивільної відповідальності водіїв.

Оцінивши поточну ситуацію на страховому ринку і прогнози визначимо три перспективних напрями:

- медичне страхування – компанія забезпечила достатньо хороші поточні позиції у цьому сегменті зайнявши у 2025 році третє місце у національному рейтингу. У цьому напряму необхідно далі удосконалювати цифрову компоненту і приділити увагу страхуванню на випадок захворювання як окремого виду;

- страхування врожаю сільськогосподарських культур – в даному виді страхування дуже багато перспектив, зважаючи на те, що галузь продовжує активно розвиватися навіть під час широкомасштабної війни;

- додавання складової страхування військових ризиків;

- розробка більшої кількості цифрових страхових послуг.

Щодо останнього, то цей напрям є актуальним зараз і у 2025-2026 роках у ньому почалися активні зрушення.

Ще донедавна вважалося, що військові ризики не підлягають страхуванню. Війна змінила це і отримана упродовж останніх чотирьох років статистика показала страховикам, що військові ризики страхувати можна. При цьому саме за цим напрямком швидко формується справжнє державно-приватне партнерство і компанія АТ СК «ІНГО» вже приймає участь у реалізації пілотних проєктів.

Окремим викликом для українських страховиків є military exposure — вплив воєнних ризиків на страхову діяльність. Після 2022 року суттєво змінилися структура ризиків, географія використання транспортних засобів,

інтенсивність експлуатації автомобілів та частота настання страхових випадків. Значна частина історичних статистичних даних втратила актуальність, оскільки сучасні умови суттєво відрізняються від довоєнних моделей ризику.

Актуарні моделі, які використовувалися страховиками раніше, базувалися на історичних даних стабільного ринку. Після початку повномасштабної війни поведінка клієнтів, частота страхових подій та розмір збитків суттєво змінилися, що ускладнює прогнозування майбутніх витрат страхової компанії. Сучасні інформаційні потужності і технології на кшталт Big Data вже дозволяють обчислювати страхові тарифи і розподіляти відповідальність між страховиками, перестраховиками і державою. Попит на різні види страхування з елементами захисту від військових ризиків є стабільно зростаючим. Навіть після закінчення війни страховики, що матимуть досвід у страхуванні військових ризиків зможуть продавати свою експертизу на глобальному страховому ринку. Окрім того, при розбудові і відновленні України виникне попит на страховий захист процесу розмінування територій, яке триватиме роками.

Зараз, важливу роль відіграють проблеми з ціноутворенням у перестрахуванні (reinsurance pricing). Після 2022 року міжнародні перестраховики почали значно обережніше оцінювати українські ризики, що призвело до підвищення вартості перестрахового захисту та зменшення доступності окремих перестрахових програм. Компанії, які зараз активно працюватимуть у системі державно-приватного партнерства у страхуванні військових ризиків, зможуть будувати свої лінії перестрахування і просувати це як окремий страховий продукт з дуже великим потенціалом.

У 2026 році в Україні почала діяти державна програма компенсації витрат на страхування воєнних ризиків. В рамках програми було здійснено перші виплати суб’єктам господарювання. За інформацією Міністерства економіки України, чотири підприємства отримали через Експортно-

кредитне агентство (ЕКА) компенсації на загальну суму 6,8 млн. грн., при цьому три з них є клієнтами АТ СК «ІНГО».

Завдяки реалізації програми вартість страхування майна від воєнних ризиків для підприємств суттєво знизилася: середня ставка страхової премії скоротилася з 4,24% до 1,19%. Першими учасниками програми стали підприємства, розташовані у місті Києві, причому більшість із них обслуговуються страховою компанією «ІНГО».

Програма передбачає часткову компенсацію витрат на страхування майна від воєнних ризиків для підприємств на всій території України. Максимальний розмір компенсації, що надається державою через ЕКА, становить 3 млн. грн. на одного страхувальника. Реалізація даного механізму здійснюється в межах державної економічної політики «Зроблено в Україні».

На момент написання розділу роботи у межах програми було подано 40 заявок від підприємств Києва, Київської, Львівської, Рівненської та Черкаської областей. Загальний обсяг страхового покриття за цими договорами становив 4,3 млрд. грн.

Паралельно для бізнесу, який працює у прифронтових регіонах, функціонує окремий механізм компенсації збитків, завданих майну внаслідок воєнних дій. Програма передбачає можливість відшкодування втрат на суму до 30 млн. грн. На сьогодні вже погоджено 106 заявок із потенційним обсягом компенсацій близько 1,8 млрд. грн.

За даними АТ СК «ІНГО», попит на страхування воєнних ризиків поступово зростає, особливо серед підприємств, діяльність яких пов’язана з виробничими об’єктами, складською інфраструктурою, логістикою та комерційною нерухомістю. Запуск практичного механізму державних компенсацій є важливим етапом розвитку як сегмента страхування воєнних ризиків, так і страхового ринку України загалом.

Після початку повномасштабної війни страхування воєнних ризиків тривалий час залишалося складним напрямом через обмежені можливості перестрахування та високий рівень невизначеності. Водночас поява дієвих

механізмів компенсації та фактичні виплати бізнесу свідчать про поступове формування ефективної системи страхового захисту інвестицій та майнових інтересів підприємств.

АТ СК «ІНГО» належить до числа найбільших учасників сегменту страхування воєнних ризиків в Україні. Перший договір страхування за програмою Political Violence Insurance (PVI) компанія уклала ще у 2014 році. Наразі страховик бере участь у міжнародних програмах перестрахування воєнних ризиків за підтримки Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) і компанії Aon, маючи найбільший серед українських страховиків ліміт відповідальності у розмірі 50 млн. євро.

Протягом 2025 року компанія забезпечила страхове покриття вантажних перевезень, автомобільного та залізничного транспорту на суму понад 352 млн. євро. Лише за цей рік фізичним особам було виплачено понад 22,5 млн. грн. відшкодувань за збитками, спричиненими воєнними діями. Загальний обсяг виплат за воєнними ризиками перевищив 110 млн. грн., що майже у 4,6 рази більше порівняно з попереднім роком.

Високі результати діяльності компанії підтверджуються і ринковими показниками. За даними Національної асоціації страховиків України, АТ «СК «ІНГО» посідає перше місце за обсягом страхових премій у сегменті страхування юридичних осіб за підсумками 2025 року та першого кварталу 2026 року [9].

Таким чином, перспективи оптимізації страхового портфелю можемо представити так:

- підтримання вже досягнутих успіхів, зокрема треба утримувати першість у страхуванні майна юридичних осіб, активно підключаючи складову страхування військових ризиків;

- активно розвивати автотранспортне страхування і добровільне медичне страхування, у тому числі і їх цифрову складову. Масовість цих видів страхування і порівняно невеликі страхові суми на одного застрахованого забезпечують і елемент балансування, і стабільний cash flow;

- обов’язково знайти свою нішу у страхуванні сільськогосподарських ризиків;

- у подальшому розвивати напрямок страхування військових ризиків, зважаючи на вже отримані у 2026 році перші позитивні результати;

- зважаючи на напрацьований досвід у корпоративному страхуванні, розробляти окремий напрям внутрішнього перестрахування майна і технічних ризиків юридичних осіб.

3.2. Обчислення реалізації пропонованих заходів з врахуванням фактору невизначеності

У сучасних умовах функціонування страхового ринку балансування страхового портфеля все менше зводиться до простого розподілу договорів між різними видами страхування. Якщо раніше основна увага приділялася диверсифікації ризиків та забезпеченню прийнятного співвідношення між більш і менш ризиковими страховими продуктами, то сьогодні ключовим завданням стає забезпечення стабільності грошових потоків страхової компанії. Саме тому сучасне балансування страхового портфеля дедалі частіше розглядається як процес управління cash flow страховика.

В умовах високої невизначеності, воєнних ризиків, інфляційного тиску та нестабільності фінансових ринків перевагу отримують не обов’язково найбільші страхові компанії за обсягом валових страхових премій (Gross Written Premium, GWP), а ті страховики, які здатні забезпечити стабільність фінансових потоків та передбачуваність фінансових результатів. Надмірне нарощування страхового портфеля без належного контролю за ризиками може призвести до погіршення ліквідності, дефіциту резервів і втрати фінансової стійкості.

Одним із найважливіших критеріїв ефективності сучасної страхової компанії є наявність стабільного операційного грошового потоку (operating cash flow). Його стабільність означає, що надходження страхових премій є достатніми для покриття поточних страхових виплат, адміністративних витрат та інших операційних потреб страховика. Компанія зі стабільним операційним грошовим потоком має можливість своєчасно виконувати свої зобов'язання перед страхувальниками, підтримувати високий рівень ліквідності та уникати необхідності залучення дорогих зовнішніх джерел фінансування.

Не менш важливим показником виступає контрольована волатильність страхових резервів (reserve volatility). Страхові резерви формуються для виконання майбутніх зобов'язань перед клієнтами, тому значні коливання їх розміру створюють додаткові ризики для фінансової стабільності компанії. Якщо страховик регулярно змушений суттєво збільшувати резерви через помилки андеррайтингу або зростання збитковості окремих видів страхування, це негативно впливає на його прибутковість і капіталізацію. Саме тому сучасна практика управління страховим портфелем орієнтується на забезпечення максимальної прогнозованості страхових виплат та резервів.

Важливим елементом балансування страхового портфеля є також мінімізація волатильності фінансових результатів (earnings volatility). Для інвесторів, кредиторів, перестраховиків та регуляторів стабільність прибутку часто є більш важливою, ніж його максимальний розмір у короткостроковому періоді. Компанія, яка демонструє помірне, але стабільне зростання прибутку, сприймається ринком як більш надійна порівняно зі страховиком, який отримує високі прибутки в окремі роки, але зазнає значних збитків у наступних періодах.

Окрему роль у забезпеченні фінансової стійкості відіграє підтримання достатнього рівня ліквідності. Ліквідність визначає здатність страхової компанії оперативно виконувати свої поточні зобов'язання незалежно від обсягу страхових виплат чи змін ринкової кон'юнктури. У сучасних умовах

особливого значення набуває формування резерву ліквідних активів у вигляді грошових коштів, банківських депозитів, державних цінних паперів та інших фінансових інструментів із низьким рівнем ризику. Наявність достатнього запасу ліквідності дозволяє страховикові успішно переживати кризові періоди та підтримувати довіру клієнтів.

Таким чином, сучасна концепція балансування страхового портфеля передбачає не лише диверсифікацію ризиків між різними видами страхування, але й забезпечення стабільності грошових потоків, прогнозованості страхових резервів, стійкості фінансових результатів та достатнього рівня ліквідності. Саме ці фактори сьогодні визначають довгострокову конкурентоспроможність страхової компанії та її здатність функціонувати в умовах підвищеної невизначеності.

Застосуємо концепцію оптимального цільового страхового портфеля. В умовах, що склалися зараз ми бачимо цей портфель є таким (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Структура оптимального (цільового) страхового портфелю

Вид страхування, частка, %	Пояснення
1	2
Моторне (ОСЦПВ, КАСКО, Зелена картка), 30-40%	Саме цей сегмент забезпечує найбільший та найбільш прогнозований потік страхових премій, характеризується високою ліквідністю та значною диверсифікацією клієнтської бази. Забезпечується і високий рівень продажу сукупних страхових послуг. Попри високий рівень страхових виплат (до 60%), з позицій формування грошового потоку моторне страхування ще тривалий час залишатиметься лідером.
Добровільне медичне страхування, 15-25%	Медичне страхування забезпечує стабільний приплив премій, довгострокові відносини з корпоративними клієнтами та високий рівень утримання страхувальників. Водночас цей сегмент характеризується відносно високою збитковістю, тому його частка не повинна бути надмірною. Оптимальне поєднання медичного страхування з іншими видами дозволяє забезпечити стабільність страхового портфеля без суттєвого погіршення його прибутковості.

Продовження табл. 3.3

1	2
Майнове страхування, 15-20%	Незважаючи на підвищений попит на страхування майна в умовах війни, даний сегмент пов'язаний із потенційно великими збитками та значною залежністю від можливостей перестрахування. Саме тому його частка повинна бути достатньою для диверсифікації ризиків, але не створювати надмірної концентрації катастрофічних ризиків у страховому портфелі.
Страхування відповідальності (не ОСЦПВ), 10-15%	Цей сегмент забезпечує відносно низьку частоту страхових випадків та дозволяє страховикові отримувати стабільний дохід за умови якісного андеррайтингу. Особливо перспективними є страхування професійної відповідальності, відповідальності підприємств перед третіми особами та кіберстрахування. У перспективі бажано щоб частка цього страхування у страховому портфелі зростала.
Страхування малого і середнього бізнесу, 10-20%	До цієї групи можуть належати страхування кіберризиків, агрострахування, страхування безпілотних систем, страхування електронного обладнання, страхування фінансових ризиків та інші спеціалізовані продукти. Саме цей сегмент є джерелом майбутнього зростання страхової компанії та дозволяє формувати додаткові конкурентні переваги.
Страхування врожаю, 10-15%	Страхування, що забезпечуватиме дуже значні за обсягом страхові премії і водночас генеруватиме катастрофічні ризики. Потенціал даного страхування значний, але приступати до нього можна лише за наявності якісних ліній перестрахування.

Примітка. Складено автором

Окремим принципом формування цільового страхового портфеля є контрольований корпоративний портфель (corporate book), який балансуватиметься страхуванням підприємств малого і середнього бізнесу. Великі корпоративні клієнти забезпечують значні обсяги страхових премій, однак водночас створюють ризик концентрації. Тому частка одного клієнта або групи пов’язаних клієнтів не повинна мати критичного впливу на фінансовий результат страховика.

Не менш важливим критерієм збалансованого страхового портфеля є низький рівень концентрації на найбільших клієнтах. У сучасній страховій практиці надмірна залежність від декількох великих страхувальників розглядається як окремий вид ризику. Втрата одного великого клієнта може

суттєво вплинути на обсяг страхових премій, рівень завантаження персоналу та фінансові результати компанії. Саме тому якісний страховий портфель повинен формуватися за рахунок широкої клієнтської бази та високого рівня диверсифікації.

Страховий портфель є елементом забезпечення фінансової надійності страхової компанії. Саме через це необхідно завжди ув’язувати його структуру з іншими факторами – перестрахуванням, страховими резервами, інвестиційною діяльністю і обов’язково з ліквідністю.

Щодо нових видів страхування (якими страхова компанія АТ СК «ІНГО» ще не займалася), то окремо треба розглянути страхування врожаю сільськогосподарських культур.

До страхових ризиків, на випадок яких проводиться обов'язкове страхування, належать град, пожежа, вимерзання, ураган, буря, злива, зсув, повінь, сель, посуха, повне раптове знищення посівів карантинними шкідниками.

Страховим випадком вважається заподіяння страхувальнику прямих збитків у результаті часткової або повної загибелі врожаю сільськогосподарських культур, багаторічних насаджень, врожаю зернових культур і цукрових буряків унаслідок прямої дії страхових ризиків.

Страхова сума обов'язкового страхування врожаю сільськогосподарських культур визначається в розмірі вартості врожаю, яка обчислюється шляхом множення середньої врожайності з гектара за останні п'ять років, за даними обліку страхувальника, на ціну 1 центнера продукції, що склалася за минулий рік (або за згодою сторін на заставну ціну цього виду продукції, визначену в установленому порядку), та на фактичну площу, з якої збиратиметься врожай.

Для прикладу, даним видом страхування займається страхова компанія ПрАТ СГ «ТАС». За даними її сайту страховий тариф визначається в залежності від регіону за наступною таблицею (табл. 3.4).

Таблиця 3.4

Страхові тариф врожаю сільськогосподарських підприємств, %

Регіон	Озимі культури	Ярові культури	Цукрові буряки	Картопля та інші насадження
Дніпропетровська область	8,2	7,3	9,2	8,7

Джерело: [21]

Отже, тарифи на обов'язкове страхування врожаю є надзвичайно високими і здатні принести компанії значне збільшення страхових премій. Приклад обчислення відповідно до Закону України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» [26] виглядає так (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

Обчислення суми страхової премії за озимими і яровими культурами при проведенні страхування врожаю на 100 Га площі засіву

№	Показник	Значення	
		Ярові культури	Озимі культури
1	Площа засіву, Га	100	100
2	Середня врожайність, Ц / Га	25	23
3	Ціна 1 центнера, грн.	450	450
4	Страховий тариф, %	7,3	8,2
5	Страховий платіж, грн. ((ряд.1*ряд2*ряд3*ряд4)/100)	82125	84870

Примітка. Обчислено автором

Суми значень отриманих страхових премій є дуже високими. Тому повноцінно даний вид страхування запрацює після введення 50% їх компенсації, що передбачено базовим законом. Але готуватися необхідно вже зараз, оскільки потенціал сільськогосподарського сектору України є величезним і стійкість його доведена широкомасштабною війною.

У плані впливу страхового портфелю на фінансову надійність компанії пропонуємо систему з назвою «страховий портфель-активи-капітал».

Формула, яка показує взаємозв'язок між власним капіталом компанії і її страховими резервами має вигляд:

$$Квк = ВК / СР, \quad (3.4)$$

де Квк – коефіцієнт власного капіталу;

ВК – власний капітал;

СР – страхові резерви.

Нормативне значення показника - 0,28. Станом на останню звітну дату даний показник в компанії АТ СК «ІНГО» становить (1239919 / 1955760 = 0,63) Отже, компанія має можливість збільшувати свої страхові резерви без загрози для фінансової стійкості на достатньо значну суму. За створеного власного капіталу безпечним буде обсяг страхових резервів компанії на рівні 45340,7 тис. грн. (1239919 / 0,28 = 4428282). Тобто компанія має майже необмежені можливості у збільшенні обсягів надходження страхових премій. Для того, щоб остаточно проаналізувати можливості компанії збільшувати обсяг страхових надходжень за даного рівня власного капіталу необхідно проаналізувати зв'язок між розміром страхових резервів і сумою страхових премій. За останній рік надходження страхових премій становили 2739333 тис. грн., а сформовані на останню звітну дату страхові резерви становили 1955760 тис. грн. Співвідношення між страховими резервами і страховими преміями складає 0,71. Маючи дану пропорцію і безпечний рівень страхових резервів компанії, можна розрахувати безпечний рівень страхових премій. Він складатиме 3858215 тис. грн. (2739333 / 0,71 = 3858215).

Таким чином, перша умова дії системи «страховий портфель-активи-капітал» показує, що компанія АТ СК «ІНГО» має достатній обсяг власного капіталу для збільшення загального обсягу страхового портфелю більш як на 40% (3858215 / 2739333 * 100 = 141%). Прогнозне значення надходження страхових премій у 2026 році від автострахування і сукупних послуг (табл. 3.2) складає 1 750 982 тис. грн., у 2027 році - 2 381 336 тис., а у 2029 році - 3

238 617 тис. грн. Отже, навіть при закладанні у прогноз достатньо великого темпу приросту надходження страхових премій АТ СК «ІНГО» може нарощувати їх обсяги без докапіталізації ще 2 роки. Таким чином, з позицій забезпечення фінансової надійності у компанії зараз сформовано фінансовий потенціал для впровадження нових видів страхування і збільшення надходження за вже діючими.

Взаємозв’язок між капіталом компанії і видами страхування забезпечується через механізм страхових резервів і їх покриття (у практиці Solvency 1 це мало назву гарантійного фонду, а у практиці Solvency 2 капіталу платоспроможності). Обчислення капіталу

Розрахунок матиме вигляд наступної таблиці (табл. 3.6).

Таблиця 3.6

Обчислення капіталу платоспроможності станом на 1.01.2025 року

Вид страхування	Коефіцієнт брутто-збитковості	Питома вага брутто-збитковості	Сума страхових резервів, тис. грн.	Гарантійний фонд за видами страхування, тис. грн.
Особисте страхування	0,32	0,25	1955760	156461
Страхування майна юридичних осіб і громадян	0,05	0,25	1955760	24447
Страхування транспортних засобів	0,30	0,35	1955760	205355
Страхування врожаю	0,41	0,05	1955760	40093
Страхування відповідальності	0,15	0,1	1955760	29336
Загалом	х	1	х	455692

Примітка. Обчислено автором

Для виконання умови забезпечення платоспроможності за критерієм структури страхового портфелю капітал платоспроможності має бути меншим за наявний власний капітал. В нашому випадку ця умова виконується. Сума перевищення дорівнює 1239919 – 455692 = 784227 тис. грн. (в 1,72 рази). Для забезпечення ліквідності страховика за критерієм страхового портфелю сума грошових коштів і поточних фінансових

інвестицій також мають бути більшими за капітал платоспроможності. В нашому випадку на останню звітну дату:

- сума поточних фінансових інвестицій – 1518709 тис. грн.;
- сума грошових коштів - 190472 тис. грн.
- сумарно – 1709181 тис. грн.

Перевищення складає 1709181 – 455692 = 1253489 тис. грн. (3,75 рази).

Отже, і сформований зараз і перспективний страховий портфель компанії АТ СК «ІНГО» у повній мірі забезпечені і капіталом і грошовими коштами. Далі спрогнозуємо фінансовий результат компанії.

Темп росту страхових премій в останньому році дослідження дорівнював 2739333 / 1350581*100 – 100 = 102,8%. Досягти такого приросту у наступному році практично неможливо, тому за основу візьмемо обчислене раніше значення приросту надходження страхових премій в автострахуванні і супутніх видах – 36%, що на сьогодні виглядає як реальне значення. За таких умов наше бачення формування фінансового результату компанії є таким (табл. 3.7).

Таблиця 3.7

Прогноз формування фінансових результатів компанії АТ СК «ІНГО»

Показник	Базовий, тис. грн.	Прогнозний, тис. грн.	Відхилення, тис. грн. (ряд.3 – ряд.2)	Темп росту, % (ряд.3/ряд.2* 100)
1	2	3	4	5
Страхові премії	2739333	3725493	986 160	136,0
Страхові виплати	2381559	3024580	643 021	127,0
Прибуток від страхової діяльності	357774	700913	343 139	195,9
Інвестиційний дохід	405605	500000	94 395	123,3
Прибуток до оподаткування	417727	620000	202 273	148,4
Податок на прибуток	159930	111600	-48 330	69,8
Чистий прибуток	257797	508400	250603	197,2

Примітка. Обчислено автором

Останнє питання, яке необхідно розв’язати у контексті формування системи «страховий портфель-активи-капітал» є питання розподілу наявної суми грошових коштів та їх еквівалентів Але постає ще питання - якою повинна бути основна сума готівкових грошових коштів, а якою сума їх еквівалентів за заданої структури страхового портфелю.

У практиці фінансового менеджменту західних корпорацій управління грошовими активами найчастіше здійснюється із використанням двох класичних моделей — моделі Баумоля та моделі Міллера–Орра. Якщо модель Баумоля орієнтована на відносно рівномірний рух грошових потоків, то модель Міллера–Орра враховує їх випадковий і нерівномірний характер, що робить її більш придатною для використання в діяльності страхових компаній.

Розглянемо можливість адаптації моделі Міллера–Орра до управління ліквідністю страховика. Основною передумовою даної моделі є припущення про існування двох основних форм розміщення фінансових ресурсів: грошових коштів та високоліквідних фінансових інструментів (цінних паперів), які можуть бути швидко реалізовані у разі потреби. При цьому модель допускає як збільшення, так і зменшення залишку грошових коштів у процесі господарської діяльності.

На відміну від багатьох інших підходів до управління ліквідністю, модель Міллера–Орра не визначає єдиного оптимального залишку грошових коштів. Натомість вона передбачає існування певного діапазону коливань між нижньою та верхньою межами залишку коштів, у межах якого компанія може функціонувати без необхідності здійснення додаткових фінансових операцій. Лише у випадку виходу фактичного залишку за встановлені межі менеджмент повинен здійснювати коригувальні дії шляхом купівлі або продажу ліквідних фінансових активів.

Важливою перевагою моделі є врахування нерівномірності руху грошових потоків у часі. Саме така ситуація характерна для більшості сучасних підприємств, а особливо для страхових компаній, діяльність яких

пов’язана з випадковим характером страхових виплат. Надходження страхових премій та здійснення страхових відшкодувань не завжди є рівномірними, що обумовлює необхідність підтримання певного резерву ліквідності. Тому модель Міллера–Орра може розглядатися як один із ефективних інструментів управління грошовими коштами страховика та забезпечення його фінансової стійкості в умовах невизначеності.

$$S = 3\,[\,3F\sigma^{2} / 4k\,]^{1/3}, \qquad (3.5)$$

де S – інтервал між верхньою і нижньою межею касового залишку;

F – постійні трансакційні витрати по поповненню залишку за рахунок реалізації цінних паперів;

σ – дисперсія одноденного чистого потоку грошових коштів;

k – альтернативні витрати в розрахунку на один день.

Найбільш важливим елементом моделі Міллера–Орра, який робить її особливо цінною для використання у страховій діяльності, є показник дисперсії чистого одноденного грошового потоку. Саме цей показник характеризує рівень коливань грошових надходжень і виплат у короткостроковому періоді та дозволяє врахувати невизначеність, яка є невід’ємною складовою страхового бізнесу.

З урахуванням специфіки діяльності страхової компанії чистий одноденний грошовий потік формується переважно під впливом двох основних факторів: надходження страхових премій та здійснення страхових виплат. Якщо надходження премій у більшості випадків мають відносно прогнозований характер, то страхові виплати є випадковими за часом настання та розміром, що обумовлює значні коливання чистого грошового потоку. Саме тому для страховиків питання управління ліквідністю має особливе значення.

Логічно припустити, що величина дисперсії одноденного грошового потоку буде суттєво відрізнятися залежно від виду страхування. Для видів

страхування з високим рівнем ризику, значними страховими сумами або потенційною можливістю катастрофічних збитків (авіаційне страхування, страхування великих промислових об'єктів, страхування воєнних ризиків, відповідальності тощо) дисперсія буде значно більшою. Навпаки, для масових видів страхування з невеликими страховими сумами та високим рівнем диверсифікації ризиків (ОСЦПВ, страхування майна фізичних осіб, окремі види особистого страхування) коливання грошових потоків будуть менш значними.

У зв'язку з цим при адаптації моделі Міллера–Орра до діяльності страхової компанії доцільно розраховувати показник дисперсії окремо за основними видами страхування або групами страхових продуктів. На основі отриманих значень може бути визначений інтегральний показник дисперсії для всього страхового портфеля, який враховуватиме структуру портфеля та частку кожного виду страхування у формуванні страхових премій і виплат.

Такий підхід дозволяє пов'язати політику управління ліквідністю безпосередньо зі структурою страхового портфеля компанії. Чим вищою є ризиковість страхового портфеля та коливання грошових потоків, тим ширшим повинен бути інтервал оптимального залишку грошових коштів, визначений за моделлю Міллера–Орра. Відповідно, страхові компанії з більш ризиковими портфелями повинні підтримувати більший обсяг високоліквідних активів для забезпечення своєчасного виконання своїх зобов'язань перед страхувальниками.

Таким чином, використання показника дисперсії чистого одноденного грошового потоку дозволяє адаптувати класичну модель Міллера–Орра до особливостей страхового бізнесу та перетворити її на ефективний інструмент управління ліквідністю, страховими резервами і фінансовою стійкістю страхової компанії. Особливо актуальним такий підхід є в умовах воєнного стану, коли рівень невизначеності та волатильності страхових виплат істотно зростає.Постійні умови для розрахунку інтервалу приймемо наступні:

- трансакційні витрати – 1000 грн.;

- ставка по короткотерміновим вкладенням коштів 12% річних або 0,033% на день (для розрахунку в частках 0,00033).

Розрахунок можна представити за допомогою табл. 3.8.

Таблиця 3.8

Розрахунок інтервалу касового залишку для здійснення страхових виплат за видами страхування в компанії АТ СК «ІНГО», тис. грн.

Вид страхування	σ	Розрахунок
Особисте страхування (крім медичного)	3000	$S = 3 [3 *1000 *3000^2/0,132]^{1/3} = 35071$
Страхування майна юридичних і фізичних осіб	500	$S = 3 [3 *1000 *500^2/0,132]^{1/3} = 10621$
Добровільне медичне страхування	1700	$S = 3 [3 *1000 *1700^2/0,132]^{1/3} = 24016$
КАСКО, ОСАЦПВ	3000	$S = 3 [3 *1000 *3000^2/0,132]^{1/3} = 35071$
Страхування відповідальності	1400	$S = 3 [3 *1000 *1400^2/0,132]^{1/3} = 21100$
Усього	х	125879

Примітка. Обчислено автором

Точка повернення (оптимальна точка між максимальним і мінімальним касовим залишком) розраховується за формулою:

$$R = S / 3 + L, \qquad (3.6)$$

де R – точка повернення;

S – інтервал між максимальною і мінімальною границями грошового залишку;

L – нижня границя коливань касового залишку.

Верхня границя розраховується за формулою:

$$H = S + L, \qquad (3.7)$$

Мінімальний залишок (нижню границю) встановимо на рівні середньоденного розміру страхових виплат, тобто на рівні 12560 тис. грн. (2245000 / 365 = 6150,7). Точка повернення буде дорівнювати:

R = 125879 / 3 + 20000 = 41360 тис. грн.

Верхня границя касового залишку буде дорівнювати:

H = 125879 + 20000 = 145879 тис. грн.

Відповідно до логіки моделі Міллера–Орра, величина інтервалу між нижньою та верхньою межами залишку грошових коштів залежить від трьох основних факторів: мінливості щоденних грошових потоків, розміру трансакційних витрат та рівня доходності короткострокових фінансових вкладень.

Чим вищою є щоденна волатильність руху грошових коштів або чим більшими є постійні трансакційні витрати, тим ширшим має бути інтервал між нижньою та верхньою межами залишку коштів. Це пояснюється тим, що за умов значних коливань грошових потоків компанія повинна мати більший запас ліквідності для своєчасного виконання поточних зобов'язань.

Натомість зі зростанням відсоткової ставки за короткостроковими фінансовими вкладеннями оптимальний інтервал має звужуватися. У такому випадку зберігання надмірного обсягу грошових коштів стає менш вигідним, оскільки компанія втрачає можливість отримати додатковий інвестиційний дохід від їх розміщення.

Схематично дію моделі Міллера-Орра можна представити наступним чином (рис. 3.4).

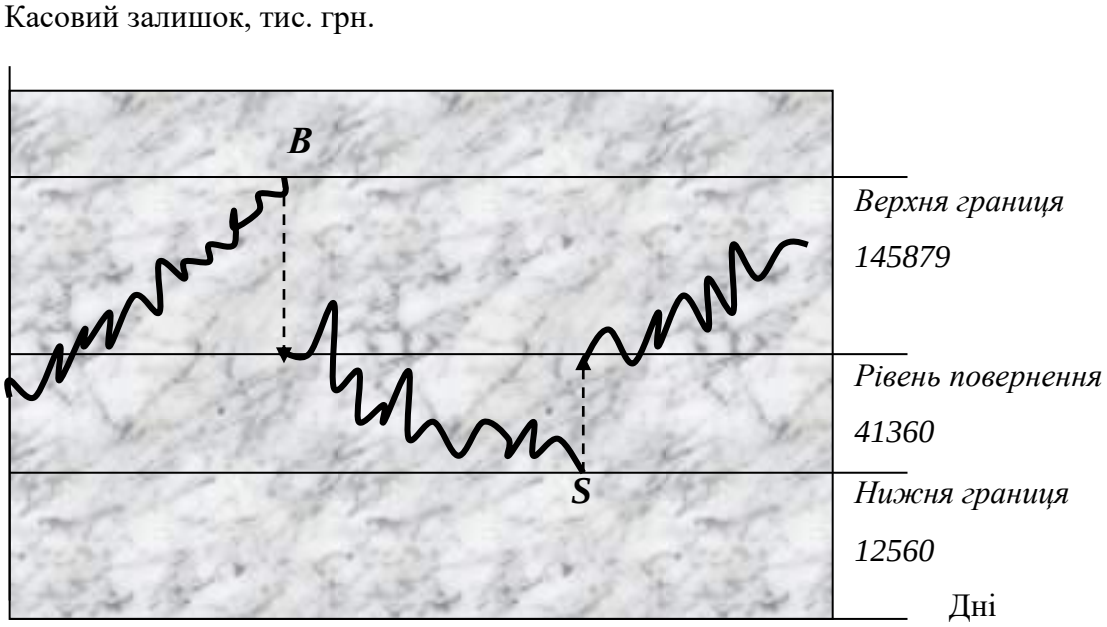

Рис. 3.4. Динаміка касового залишку за моделлю Міллера-Орра

Наявних у страхової компанії грошових коштів цілком вистачить для покриття щоденних страхових виплат і касових розривів.

Отже, проведені обчислення показують нам що АТ СК «ІНГО» на сьогодні має повне фінансове забезпечення для поточної структури страхового портфелю незважаючи на його незбалансованість, а також має значний запас фінансової міцності для впровадження нових видів страхування. Компанія працюватиме ефективно. За обчисленими показниками, після коригування страхового портфелю і впровадження нових видів страхування рентабельність страхової діяльності складатиме 18,8%, проти 13,1% у попередньому періоді. Рентабельність активів збільшиться з 7,6% до 14,5%. Інвестиційна привабливість страхової компанії АТ СК «ІНГО» покращиться.

Висновки до розділу 3

АТ СК «ІНГО», як і більшість українських страховиків має незбалансований страховий портфель у якому моторне страхування суттєво перевищує у структурі страхового портфелю частку інших видів страхування. Насправді ж і у великих західних страховиків бувають страхові портфелі такого типу, зокрема у роботі продемонстровано страховий портфель відомої британської страхової компанії AVIVA у якому також зі значним відривом переважає моторне страхування.

У роботі сформовано гіпотезу про те, що незбалансований страховий портфель такого типу можна збалансувати за рахунок формування стабільного грошового потоку.

При розробці рекомендацій за базовий сценарій було узято ситуацію, за якої страхова компанія утримує вже зайняті позиції і одночасно впроваджує нові види страхування. Як перспективні напрями виділено: добровільне медичне страхування; страхування врожаю сільськогосподарських культур;

додавання складової страхування військових ризиків; розробка більшої кількості цифрових страхових послуг. Сформовано цільовий страховий портфель для компанії з врахуванням сучасних реалій. Шляхом проведення базових обчислень проілюстровано високий потенціал страхування врожаю сільськогосподарських культур.

Також акцентовано увагу на тому, що компанії необхідно утримувати і навіть розширювати свою присутність в сегменті моторного страхування, оскільки це дає позитивний ефект приросту страхових премій як за основною лінією, так і за лініями реалізації супутніх страхових послуг. Прогноз останнього є дуже позитивним.

Проведено тестування системи «активи-капітал-страховий портфель» на предмет достатності капіталу і найбільш ліквідних активів для покриття усіх ризиків пов’язаних зі страховим портфелем. Запас фінансової надійності і ліквідності у компанії є значним. Проведені обчислення показали перевищення наявного капіталу над капіталом платоспроможності страхового портфелю в 1,72 рази, а перевищення найбільш ліквідних активів у 3,75 рази. Упродовж двох, а можливо і трьох років компанія зможе нарощувати обсяги страхових премій на рівні 35% за рік без проведення докапіталізації і без загрози втрати платоспроможності.

В управлінні грошовими коштами пропонується використовувати модель Міллера-Орра, як таку що відповідає специфіці страхової діяльності. Відповідно до середньоденного обсягу страхових виплат обчислені параметри моделі.

Пропоновані заходи покращать структуру страхового портфелю за критерієм збалансованості, а також покращать показники ефективності діяльності страховика. Зокрема, рентабельність страхової діяльності зросте з 13,1% до 18,8%, а рентабельність активів збільшиться з 7,6% до 14,5%.

ВИСНОВКИ

На сучасному етапі розвитку страхового ринку України, особливо в умовах воєнного стану та високої економічної невизначеності, відбуваються активні процеси удосконалення системи управління страховою діяльністю на всіх рівнях. Одним із найбільш важливих і водночас недостатньо досліджених напрямів залишається управління страховим портфелем страхової компанії. Складність категорії «страховий портфель» полягає у тому, що вона об'єднує організаційні, маркетингові та фінансові аспекти діяльності страховика. Страховий портфель являє собою сукупність чинних договорів страхування, за якими не завершився строк дії та не настав страховий випадок. Саме від рівня збалансованості страхового портфеля, оптимального поєднання більш і менш ризикових видів страхування значною мірою залежить фінансова стійкість, ліквідність та платоспроможність страхової компанії.

Страховий портфель не може розглядатися ізольовано від інших напрямів діяльності страховика. У процесі аналізу важливо оцінювати взаємозв'язок між структурою страхового портфеля та інвестиційною політикою компанії. Основним принципом при цьому є відповідність структури активів характеру страхових зобов'язань: чим більшою є частка короткострокових договорів страхування, тим вищою повинна бути частка високоліквідних активів у структурі активів страховика. Насамперед це стосується грошових коштів, їх еквівалентів та поточних фінансових інвестицій. У розвинених країнах дотримання такого принципу є стандартною практикою фінансового менеджменту страховиків. В Україні ж проблема узгодження управління страховим портфелем та інвестиційною політикою залишається актуальною, хоча в умовах війни та нестабільності фінансових ринків потреба у такому узгодженні суттєво посилилася.

У процесі аналізу страхового портфеля доцільно виділяти щонайменше три ключові напрями дослідження. Перший напрям передбачає оцінку загальних тенденцій розвитку страхової компанії на основі аналізу її основних фінансових показників. Другий напрям охоплює безпосередній аналіз страхового портфеля, який включає оцінку формування фінансових результатів страховика, рівня страхових виплат, ефективності інвестиційної політики, структури страхового портфеля та динаміки її змін упродовж досліджуваного періоду. Третій напрям полягає у конкурентній позиції компанії на ринку, у тому числі і щодо проведенні порівняльного аналізу структури страхового портфеля компанії зі страховими портфелями основних конкурентів на страховому ринку. Такий комплексний підхід дозволяє більш об’єктивно оцінити рівень збалансованості страхового портфеля, ефективність управління ризиками та конкурентоспроможність страхової компанії.

Завдання управління страховим портфелем страхової компанії поділяються на стратегічні та тактичні. До стратегічних завдань належать визначення довгострокових цілей розвитку страхової діяльності, формування маркетингової стратегії, планування бюджетів фінансування, розробка політики перестрахового захисту та визначення оптимальної структури страхового портфеля. Тактичні завдання пов’язані із забезпеченням безперервності надходження страхових премій, своєчасного здійснення страхових виплат, підтримання ліквідності та проведення оперативного моніторингу ризиковості страхового портфеля. Важливим інструментом управління страховим портфелем виступає андеррайтинг, удосконалення якого дозволяє підвищити якість оцінки ризиків, забезпечити збалансованість страхового портфеля та зміцнити фінансову стійкість страхової компанії. В умовах воєнного стану та зростання рівня невизначеності роль ефективного андеррайтингу та системи управління ризиками набуває особливої актуальності.

Практичний аналіз у кваліфікаційній роботі бакалавра виконувався на базі страхової компанії АТ СК «ІНГО», яка входить до ТОР 10 страховиків України і безумовно є лідером українського страхового ринку. Компанія має складну корпоративну історію, зокрема до 2017 року її контролювали росіяни, що ледь не спричинило її банкрутство. Сучасне стійке положення компанії і її провідну роль на страховому ринку України забезпечило входження компанії до української фінансово-промислової групи DCH.

Аналіз страхового портфеля показав, що він є незбалансованим, але ступінь не є критичним. Зокрема, страхова компанія менше залежить від автострахування, ніж багато інших страховиків. АТ СК «ІНГО» займає перше місце у національному рейтингу щодо страхування майна юридичних осіб і третє місце за добровільним медичним страхуванням.

Отже, зміни у структурі страхового портфеля АТ СК «ІНГО», що відбулися у періоді дослідження свідчать про прагнення компанії одночасно забезпечити збалансованість страхового портфеля та збільшити обсяги грошових потоків від страхової діяльності. Посилення частки моторного страхування та добровільного медичного страхування вказує на орієнтацію страховика на масові види страхування зі стабільним попитом і регулярним надходженням страхових премій. Це дозволяє компанії підтримувати належний рівень ліквідності, забезпечувати стабільність страхових надходжень і підвищувати фінансову стійкість в умовах воєнного стану та економічної нестабільності. Балансування напрямку складних технічних ризиків і страхування майна юридичних осіб забезпечується саме за рахунок збільшення присутності у масовому страхуванні. Менеджмент компанії оцінив потенціал медичного страхування як постійно зростаючого грошового потоку. Розвиток у структурі портфеля страхування відповідальності та розвиток інших видів страхування свідчать про прагнення страховика до диверсифікації ризиків і недопущення надмірної концентрації на окремих сегментах ринку. У всіх напрямках управління страховим портфелем посилюється елемент цифровізації.

Таким чином, компанія формує більш адаптивний та збалансований страховий портфель, який дозволяє одночасно підтримувати прибутковість діяльності та контролювати рівень страхових ризиків.

Сформований у 2024-2025 роках страховий портфель компанії повністю забезпечений фінансовими параметрами. Компанія досягла суттєвих успіхів у збільшені надходження страхових премій, формуванні власного капіталу, страхових резервів. Увесь портфель забезпечений високоліквідними активами щодо виконання поточних і майбутніх страхових зобов'язань. У 2025 році збільшився і чистий прибуток, і рівень платоспроможності компанії.

АТ СК «ІНГО», як і більшість українських страховиків має незбалансований страховий портфель у якому моторне страхування суттєво перевищує у структурі страхового портфелю частку інших видів страхування. Насправді ж і у великих західних страховиків бувають страхові портфелі такого типу, зокрема у роботі продемонстровано страховий портфель відомої британської страхової компанії AVIVA у якому також зі значним відривом переважає моторне страхування.

У роботі сформовано гіпотезу про те, що незбалансований страховий портфель такого типу можна збалансувати за рахунок формування стабільного грошового потоку.

При розробці рекомендацій за базовий сценарій було узято ситуацію, за якої страхова компанія утримує вже зайняті позиції і одночасно впроваджує нові види страхування. Як перспективні напрями виділено: добровільне медичне страхування; страхування врожаю сільськогосподарських культур; додавання складової страхування військових ризиків; розробка більшої кількості цифрових страхових послуг. Сформовано цільовий страховий портфель для компанії з врахуванням сучасних реалій. Шляхом проведення базових обчислень проілюстровано високий потенціал страхування врожаю сільськогосподарських культур.

Також акцентовано увагу на тому, що компанії необхідно утримувати і навіть розширювати свою присутність в сегменті моторного страхування, оскільки це дає позитивний ефект приросту страхових премій як за основною лінією, так і за лініями реалізації супутніх страхових послуг. Прогноз останнього є дуже позитивним.

Проведено тестування системи «активи-капітал-страховий портфель» на предмет достатності капіталу і найбільш ліквідних активів для покриття усіх ризиків пов’язаних зі страховим портфелем. Запас фінансової надійності і ліквідності у компанії є значним. Проведені обчислення показали перевищення наявного капіталу над капіталом платоспроможності страхового портфелю в 1,72 рази, а перевищення найбільш ліквідних активів у 3,75 рази. Упродовж двох, а можливо і трьох років компанія зможе нарощувати обсяги страхових премій на рівні 35% за рік без проведення докапіталізації і без загрози втрати платоспроможності.

В управлінні грошовими коштами пропонується використовувати модель Міллера-Орра, як таку що відповідає специфіці страхової діяльності. Відповідно до середньоденного обсягу страхових виплат обчислені параметри моделі.

Пропоновані заходи покращать структуру страхового портфелю за критерієм збалансованості, а також покращать показники ефективності діяльності страховика. Зокрема, рентабельність страхової діяльності зросте з 13,1% до 18,8%, а рентабельність активів збільшиться з 7,6% до 14,5%.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. AVIVA PLC. URL : https://www.londonstockexchange.com/stock/AV./aviva-plc/company-page (дата звернення: 08.05.2026)
2. Suprun, N., Petrishyna, T., Smyrna, O., Sadovenko, M. & Yatsenko, N. (2023). Business performance management of domestic insurance companies in military conflict. Economics and Technical Engineering, Vol. 1 No. 2, 33-47. https://doi.org/10.62911/ete.2023.01.02.03 URL : https://ete.org.ua/index.php/journal/article/view/86 (дата звернення: 06.05.2026)
3. Аналіз страхового ринку: академічне дослідження. URL: https://files01.core.ac.uk/download/132275759.pdf (дата звернення: 17.04.2026 р.)
4. АТ СК «ІНГО». Публічна та фінансова інформація. URL: https://ingo.ua/publichna-ta-finansova-informacziya (дата звернення:
5. Баранов А. Теоретичні засади управління страховим портфелем. *Ринок цінних паперів*. 2006. № 3–4. С. 35–38.
6. Водолазська О. А. До питання збалансованості страхового портфеля. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2015. Вип. 13, ч. 2. С. 114–118.
7. Гаманкова О.О. Ринок страхових послуг України: теорія, методологія, практика: монографія. К.: КНЕУ, 2009. 283, [1] с.
8. Горбач Л. М., Кадебська Е. В. Страхування: підручник. Київ: Видавничий дім "Кондор", 2024. 544 с.
9. Державна програма страхування воєнних ризиків перейшла до перших компенсацій бізнесу – ІНГО. URL : https://forinsurer.com/news/26/05/26/45706 (дата звернення: 20.05.2026)

10. Економічні новини. *Interfax Ukraine.* URL: https://en.interfax.com.ua/news/economic/1115916.html (дата звернення: 09.05.2026)
11. Електронна інституційна платформа: дослідження страхового ринку. URL: https://eip.org.ua/docs/EP_04_4_49_uk.pdf (дата звернення: 25.04.2026 р.)
12. Журавка О. С. Теоретичні основи формування страхового портфеля. *Бізнес-Інформ*. 2012. № 5. С. 201–204.
13. Журавка О.С., Бухтіарова А.Г., Пахненко О.М. Страхування : навчальний посібник. Суми: Сумський державний університет, 2020. 350 с.
14. Кисільова, І., & Кулакова, К. (2021). Оцінка страхового портфеля. *Економіка та суспільство*, (27). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-27-49 (дата звернення: 12.04.2026)
15. Клапків Л.М., Клапків Ю.М., Свірський В.С. Фінансові ризики в діяльності страхових компаній: теоретичні засади, сучасні реалії та прагматизм управління: монографія. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2020. 171 с.
16. Ланг С. Р. Страховий портфель як об’єкт управління в системі ризик-менеджменту страховика. *Вісник Хмельницького національного університету.* 2017. № 5. С. 221–226 URL: https://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/pdfbase/2017/2017_5/jrn/pdf/42.pdf (дата звернення: 09.04.2026)
17. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування : навчальний посібник. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307с.
18. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua (дата звернення: 20.04.2026)
19. Онлайн-журнал Forinsurer. URL: https://forinsurer.com/ (дата звернення: 02.05.2026)

20. Офіційний сайт АТ СК «ІНГО». URL: https://ingo.ua/ (дата звернення: 24.06.2026 р.)
21. Офіційний сайт ПрАТ «СГ «ТАС». URL: https://sgtas.ua__(дата звернення: 22.05.2026)
22. Письменна Т. Управління збалансованістю страхового портфеля: дискурс в теорію та погляд на сучасну практику. *Вісник ТНЕУ*. 2016. № 2. С. 90–101. URL: https://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/691 (дата звернення: 13.04.2026)
23. Підтвердження фінансової стійкості АТ СК «ІНГО». *IBI-Rating*. URL: https://ibi.com.ua/EN/press-release/5931-ibi-rating-pidtverdilo-rejting-finansovoj-stijkosti-at-sk-ingo.html (дата звернення: 19.04.2026)
24. Пластун В.Л., Домбровський В.С. Формування оптимального портфеля страхових послуг. Актуальні проблеми економіки. 2020. № 1. С. 335–341. URL: http://nbuv.gov.ua/jpdf/ape_2020_1_41.pdf (дата звернення: 22.04.2026)
25. Плиса В.Й. Страхування: підручник. Київ: Видавництво "Каравела", 2023. 512 с.
26. Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою: Закон України № 4391-VI, Редакція від 02.03.2026. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4391-17#Text (дата звернення: 23.05.2026)
27. Про страхування: Закон України. Редакція від 01.01.2025, підстава - 3720-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text (дата звернення: 13.06.2026 р.)
28. Рейтинг страхових компаній за валовими страховими преміями за 12 місяців 2025 року. URL : https://forinsurer.com/ratings/nonlife/25/12/1 (дата звернення: 08.05.2026)

29. Рейтинг страхових компаній України 2025. URL: https://polis.ua/uk/articles/Reytynh-strakhovykh-kompaniy-Ukrayiny-2025 (дата звернення: 16.04.2026)
30. Рейтинги страхових компаній України. URL : https://forinsurer.com/ratings/nonlife (дата звернення: 08.05.2026)
31. Ризик-менеджмент у страхуванні. URL: https://finance.chnu.edu.ua/media/xuvhi3ih/ryzyk-menedzhment-u-strakhuvanni-rp_compressed.pdf (дата звернення: 18.04.2026)
32. Сайт Національної асоціації страховиків України (НАСУ). URL : https://www.nasu.com.ua/ (дата звернення: 08.05.2026)
33. Ситник Н. С., Стасишин А. В., Попович Д. В. Страхування : навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2025. 512 с.
34. Сосновська О.О. Страхування: навчальний посібник. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.
35. Статут АТ СК «ІНГО». URL: https://ingo.ua/cms/image/uploads/Statut_AT_SK_INGO_141227ef5a.PDF?v=1756217036406 (дата звернення: 01.05.2026)
36. Стратегічне управління страховою компанією : монографія / наук. ред. і кер. авт. В. М. Фурман. К. : КНЕУ, 2008. 440 с.
37. Страховий менеджмент: підручник / С. С. Осадець, О. В. Мурашко, В. М. Фурман та ін. Київ : КНЕУ, 2011. 333с.
38. Страховий ринок України. *Економічна правда.* URL: https://epravda.com.ua/projects/strahoviy-rinok-ukrajini-804202/ (дата звернення: 11.05.2026 р.)
39. Страхові компанії України. *UBA.Top*. URL: https://uba.top/insurance-companies-of-ukraine/ (дата звернення: 21.04.2026)
40. Страхові послуги: навч. посібник / Д. І. Дема, О. М. Віленчук, І. В. Дем'янюк. 3-тє вид. К.: Алерта. 2017. 526 с.
41. Страхування: Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. С.С. Осадець. Вид. 3-тє, без змін. Київ: КНЕУ, 2006. 604 с.

42. Супрун А. А. Управління страховим портфелем як засіб забезпечення фінансової надійності страхової компанії. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2009. Вип. 5. С. 84–91
43. Супрун А.А., Супрун Н.В. Страховий менеджмент: Навч. посібник. Львів: Магнолія 2006, 2011. 301 с.
44. Терещенко Т. Є., Заволока Л. О., Пономарьова О. Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях) : навч. посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 221 с. (Серія «Бізнес. Економіка. Фінанси»)
45. Ткаченко Н., Водолазська О. Дискусійні питання теорії страхового портфеля *Міжнародний науково-практичний журнал «Фінансовий простір»*. № 3(19). 2015. URL: https://fp.lnu.edu.ua/index.php/fp/article/view/400 (дата звернення: 09.04.2026)
46. Шаповал Л. П., Кудлай К. Д. Оцінка рентабельності діяльності страхових компаній. *Науковий вісник Херсонського державного університету.* Випуск Економічні науки. Херсон, 2020. С. 6. URL: https://ej.journal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/654/645 (дата звернення: 30.04.2026 р.)
47. Шаповал, Л. П., Кудлай, К. Д., & Соломка, О. С. (2021). Формування та оптимізація страхового портфеля страховика на прикладі ПрАТ «СГ «ТАС». *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*, (2-2 (104), 38-43. https://doi.org/10.37734/2409-6873-2021-2-2-6 (дата звернення: 16.05.2026)
48. Шумелда Ярослав. Страхування. Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. Тернопіль: Джура, 2004. 280 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Свідоцтво про реєстрацію фінансової установи АТ СК «ІНГО»

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

СВІДОЦТВО

ПРО РЕЄСТРАЦІЮ ФІНАНСОВОЇ УСТАНОВИ

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ІНГО"

Повне найменування юридичної особи

АТ "СК "ІНГО"

Скорочене найменування юридичної особи (за наявності)

01054, м.Київ, ВУЛИЦЯ БУЛЬВАРНО-КУДРЯВСЬКА, будинок 33

Місцезнаходження

16285602

Ідентифікаційний код (код СДРПОУ)

зареєстровано як фінансову установу відповідно до:

Розпорядження Комісії

дата прийняття та номер рішення про видачу свідоцтва: **26.04.2004 № 1224**

реєстраційний номер: **11100857**

серія та номер свідоцтва: **СТ № 170**

дата видачі свідоцтва: **21.08.2004**

код фінансової установи: **11**

Член Нацкомфінпослуг _____ **О. Максимчук**

(підпис) (П.І.Б.)

М.П.

08 квітня 2020 року

Додаток Б

Схематичне зображення структури власності АТ СК «ІНГО» станом на 01.01.2026 року

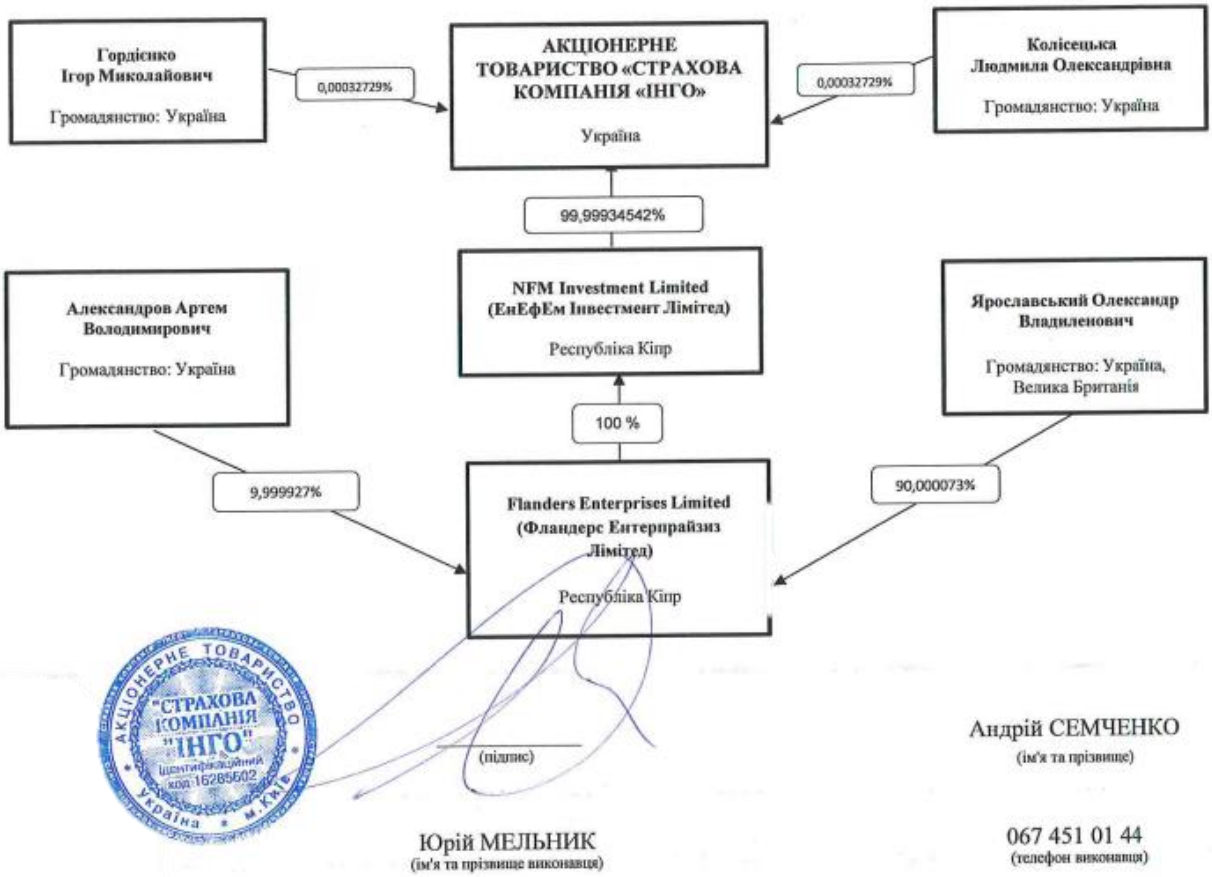

Додаток В

Організаційна структура АТ СК «ІНГО»

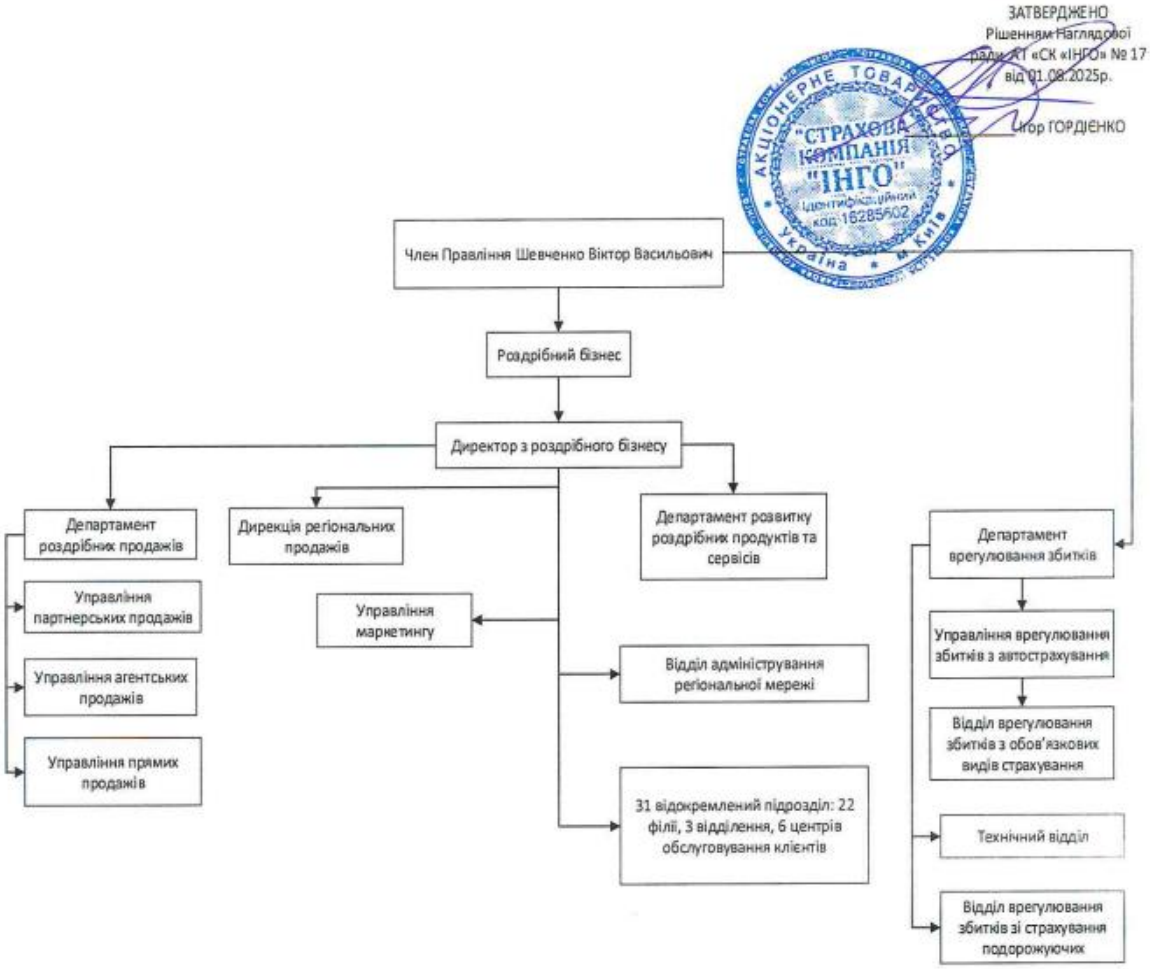

Додаток Д.1

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

		КОДИ		
	Дата (рік, місяць, число)	2023	01	01
Підприємство АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ІНГО"	за ЄДРПОУ	16285602		
Територія М.КИЇВ	за КАТОТТГ [1]	UA80000000001078669		
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КОПФГ	230		
Вид економічної діяльності Інші види страхування, крім страхування життя	за КВЕД	65.12		
Середня кількість працівників [2] 541				
Адреса, телефон вулиця БУЛЬВАРНО-КУДРЯВСЬКА, буд. 33, м. КИЇВ, М.КИЇВ обл., 01054	4902744			

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводиться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	53 558	71 576
первісна вартість	1001	87 039	114 315
накопичена амортизація	1002	33 481	42 739
Незавершені капітальні інвестиції	1005	42 778	35 013
Основні засоби	1010	220 949	241 954
первісна вартість	1011	300 646	338 004
знос	1012	79 697	96 050
Інвестиційна нерухомість	1015	9 335	9 287
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	10 042	10 159
знос інвестиційної нерухомості	1017	707	872
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	157 427	176 091
інші фінансові інвестиції	1035	190 673	41 391
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	128 114	129 450
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	207 547	234 042
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	**1095**	**1 010 381**	**938 804**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 031	838
виробничі запаси	1101	1 011	838
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	20	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	368 409	351 622
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	266	304
з бюджетом	1135	31	14
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	12 380	15 413
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	64 238	52 652
Поточні фінансові інвестиції	1160	712 800	1 219 668
Гроші та їх еквіваленти	1165	53 516	189 995
готівка	1166	83	185
рахунки в банках	1167	52 796	189 239
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	295 056	286 983
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	142 430	201 311
резервах незароблених премій	1183	152 626	85 672

Продовження додатку Д.1

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	**1195**	**1 507 727**	**2 117 489**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	-	-
Баланс	**1300**	**2 518 108**	**3 056 293**

Пасив	**Код рядка**	**На початок звітного періоду**	**На кінець звітного періоду**
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	305 543	305 543
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	72 506	99 723
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	94 750	102 785
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	297 761	450 168
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	**1495**	**770 560**	**958 219**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	13 733	16 057
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	1 306 483	1 517 188
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	433 042	687 712
резерв незароблених премій	1533	873 441	829 476
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	**1595**	**1 320 216**	**1 533 245**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	-
розрахунками з бюджетом	1620	22 234	24 772
у тому числі з податку на прибуток	1621	20 715	23 318
розрахунками зі страхування	1625	1 701	1 735
розрахунками з оплати праці	1630	6 591	7 053
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	365 851	481 465
Поточні забезпечення	1660	22 234	49 678
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	8 721	126
Усього за розділом III	**1695**	**427 332**	**564 829**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	**1900**	**2 518 108**	**3 056 293**

ЕП Гордієнко Ігор Миколайович

Керівник **Гордієнко Ігор Миколайович**

ЕП Чекурда Ірина Володимирівна

Головний бухгалтер **Чекурда Ірина Володимирівна**

[1] Код згідно з адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

[2] Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток Д.2

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2023	01	01
за ЄДРПОУ	16285602		

Підприємство АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ІНГО"
(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2022 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	-
Чисті зароблені страхові премії	*2010*	1 513 075	1 471 485
премії підписані, валова сума	*2011*	1 779 726	2 000 174
премії, передані у перестрахування	*2012*	243 662	468 442
зміна резерву незароблених премій, валова сума	*2013*	(43 965)	135 699
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	*2014*	(66 954)	75 452
Собівартість реалізованої продукції (товарів,робіт, послуг)	2050	(219 878)	(203 525)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	*2070*	659 279	835 858
Валовий:			
прибуток	2090	633 918	432 102
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	*2105*	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	*2110*	(195 789)	(30 647)
зміна інших страхових резервів, валова сума	*2111*	(254 670)	(44 047)
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	*2112*	(58 881)	13 400
Інші операційні доходи	2120	45 778	78 987
у тому числі: дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2121*	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2122*	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	*2123*	-	-
Адміністративні витрати	2130	(102 016)	(107 107)
Витрати на збут	2150	(291 358)	(272 486)
Інші операційні витрати	2180	(18 683)	(8 357)
у тому числі: витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2181*	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2182*	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	71 850	92 492
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	33 025	3 700
Інші фінансові доходи	2220	203 786	95 175
Інші доходи	2240	1 292	1 190
у тому числі: дохід від благодійної допомоги	*2241*	-	-
Фінансові витрати	2250	(48 758)	(18 608)
Витрати від участі в капіталі	2255	(14 361)	(3 940)
Інші витрати	2270	(1 661)	(2 295)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	*2275*	-	-

Продовження додатку Д.2

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	245 173	167 714
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(86 117)	(79 854)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	159 056	87 860
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	35 963	(1 388)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	(1 386)	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	34 577	(1 388)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	5 974	(215)
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	28 603	(1 173)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	187 659	86 687

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	3 544	5 173
Витрати на оплату праці	2505	132 357	131 557
Відрахування на соціальні заходи	2510	27 859	28 102
Амортизація	2515	25 611	20 140
Інші операційні витрати	2520	478 891	422 943
Разом	**2550**	668 262	607 915

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник ЕП Гордієнко Ігор Миколайович — Гордієнко Ігор Миколайович

Головний бухгалтер ЕП Чекурда Ірина Володимирівна — Чекурда Ірина Володимирівна

Електронний підпис ЕП

Додаток Е.1

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

		КОДИ		
	Дата (рік, місяць, число)	2024	01	01
Підприємство АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ІНГО"	за ЄДРПОУ	16285602		
Територія М.КИЇВ	за КАТОТТГ [1]	UA8000000000107 8669		
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КОПФГ	230		
Вид економічної діяльності страхування	за КВЕД	65.12		
Середня кількість працівників [2] 563				
Адреса, телефон вулиця БУЛЬВАРНО-КУДРЯВСЬКА, буд. 33, м. КИЇВ, М.КИЇВ обл., 01054	4902744			

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "V" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2023 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	71 576	84 706
первісна вартість	1001	114 315	138 611
накопичена амортизація	1002	42 739	53 905
Незавершені капітальні інвестиції	1005	35 013	27 212
Основні засоби	1010	241 954	234 969
первісна вартість	1011	338 004	340 844
знос	1012	96 050	105 875
Інвестиційна нерухомість	1015	9 287	9 146
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	10 159	10 159
знос інвестиційної нерухомості	1017	872	1 013
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	176 091	175 865
інші фінансові інвестиції	1035	41 391	276 822
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	129 450	174 037
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	234 042	369 909
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	**1095**	**938 804**	**1 352 666**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	838	845
виробничі запаси	1101	838	845
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	351 622	442 667
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	304	367
з бюджетом	1135	14	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	15 413	20 643
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	32 632	75 508
Поточні фінансові інвестиції	1160	1 219 668	1 249 900
Гроші та їх еквіваленти	1165	189 995	96 417
готівка	1166	185	164
рахунки в банках	1167	189 239	95 247
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	286 983	438 999
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	201 311	285 115
резервах незароблених премій	1183	85 672	153 884

Продовження додатку Е.1

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	**1195**	**2 117 489**	**2 325 346**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	**-**	**-**
Баланс	**1300**	**3 056 293**	**3 678 012**

Пасив	**Код рядка**	**На початок звітного періоду**	**На кінець звітного періоду**
1	**2**	**3**	**4**
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	305 543	305 543
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	99 723	98 016
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	102 785	143 495
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	450 168	644 054
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	**1495**	**958 219**	**1 191 108**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	16 057	17 703
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	1 517 188	1 952 938
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	687 712	864 182
резерв незароблених премій	1533	829 476	1 088 756
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	**1595**	**1 533 245**	**1 970 641**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	2 610
розрахунками з бюджетом	1620	24 772	29 803
у тому числі з податку на прибуток	1621	23 318	27 611
розрахунками зі страхування	1625	1 735	2 122
розрахунками з оплати праці	1630	7 053	11 619
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	481 465	419 741
Поточні забезпечення	1660	49 678	50 271
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховників	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	126	97
Усього за розділом III	**1695**	**564 829**	**516 263**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	**-**	**-**
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	**1800**	**-**	**-**
Баланс	**1900**	**3 056 293**	**3 678 012**

ЕП Електронний підпис

ЕП Гордієнко Ігор Миколайович

Керівник **Гордієнко Ігор Миколайович**

ЕП Чекурда Ірина Володимирівна

Головний бухгалтер **Чекурда Ірина Володимирівна**

[1] Код адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

[2] Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток Е.2

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2024	01	01
за ЄДРПОУ	16285602		

Підприємство АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ІНГО"
(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2023 р.

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	-
Чисті зароблені страхові премії	*2010*	2 005 196	1 513 075
премії підписані, валова сума	*2011*	2 674 896	1 779 726
премії, передані у перестрахування	*2012*	478 632	243 662
зміна резерву незароблених премій, валова сума	*2013*	259 280	(43 965)
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	*2014*	68 212	(66 954)
Собівартість реалізованої продукції (товарів,робіт, послуг)	2050	(310 378)	(219 878)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	*2070*	1 017 546	659 279
Валовий: прибуток	2090	677 272	633 918
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	*2105*	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	*2110*	(92 666)	(195 789)
зміна інших страхових резервів, валова сума	*2111*	(176 470)	(254 670)
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	*2112*	(83 804)	(58 881)
Інші операційні доходи	2120	78 583	45 778
у тому числі: дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2121*	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2122*	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	*2123*	-	-
Адміністративні витрати	2130	(153 338)	(102 016)
Витрати на збут	2150	(383 794)	(291 358)
Інші операційні витрати	2180	(17 566)	(18 683)
у тому числі: витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2181*	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2182*	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	108 491	71 850
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	2 796	33 025
Інші фінансові доходи	2220	275 457	203 786
Інші доходи	2240	8 165	1 292
у тому числі: дохід від благодійної допомоги	*2241*	-	-
Фінансові витрати	2250	(13 851)	(48 758)
Втрати від участі в капіталі	2255	(8 922)	(14 361)
Інші витрати	2270	(8 642)	(1 661)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	*2275*	-	-

Продовження додатку Е.2

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	363 494	245 173
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(130 954)	(86 117)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	232 540	159 056
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	35 963
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	(2 056)	(1 386)
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	(2 056)	34 577
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(349)	5 974
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	(1 707)	28 603
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	230 833	187 659

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4 925	3 544
Витрати на оплату праці	2505	181 525	132 357
Відрахування на соціальні заходи	2510	36 670	27 859
Амортизація	2515	23 310	25 611
Інші операційні витрати	2520	608 711	478 891
Разом	**2550**	855 141	668 262

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник ЕП Гордієнко Ігор Миколайович — Гордієнко Ігор Миколайович

Головний бухгалтер ЕП Чекурда Ірина Володимирівна — Чекурда Ірина Володимирівна

Електронний підпис • ЕП

Додаток Ж.1

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

		КОДИ		
	Дата (рік, місяць, число)	2024	12	31
Підприємство АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ІНГО"	за ЄДРПОУ	16285602		
Територія М.КИЇВ	за КАТОТТГ [1]	UA8000000000010786669		
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КОПФГ	230		
Вид економічної діяльності Інші види страхування, крім страхування життя	за КВЕД	65.12		
Середня кількість працівників [2] 558				
Адреса, телефон вулиця БУЛЬВАРНО-КУДРЯВСЬКА, буд. 33, м. КИЇВ, М.КИЇВ обл., 01054	4902744			

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2024 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	84 706	104 254
первісна вартість	1001	138 611	171 132
накопичена амортизація	1002	53 905	66 878
Незавершені капітальні інвестиції	1005	27 212	21 895
Основні засоби	1010	234 989	247 714
первісна вартість	1011	340 844	368 822
знос	1012	105 875	121 108
Інвестиційна нерухомість	1015	9 146	12 858
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	10 159	14 506
знос інвестиційної нерухомості	1017	1 013	1 648
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	175 865	177 512
інші фінансові інвестиції	1035	276 822	217 647
Заборгованість за внесками до статутного капіталу інших підприємств	1036	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	174 037	358
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	369 909	446 329
Інші необоротні активи	1090	-	8 075
Усього за розділом I	**1095**	**1 352 666**	**1 236 642**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	845	958
виробничі запаси	1101	845	958
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	442 667	15 599
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	367	8 945
з бюджетом	1135	-	164
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	20 643	28 863
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	75 508	91 022
Поточні фінансові інвестиції	1160	1 249 900	1 518 709
Гроші та їх еквіваленти	1165	96 417	190 472
готівка	1166	164	74
рахунки в банках	1167	95 247	189 349
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	438 999	312 793
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	285 115	55 244

Продовження додатку Ж.1

резервах незароблених премій	1183	153 884	257 548
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	**1195**	**2 325 346**	**2 167 525**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	-	-
Баланс	**1300**	**3 678 012**	**3 404 167**

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	305 543	305 543
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	98 016	106 467
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	143 495	41 834
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	644 054	786 075
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	**1495**	**1 191 108**	**1 239 919**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	17 703	18 461
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	5 140
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	1 952 938	1 955 760
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	864 182	1 063 398
резерв незароблених премій	1533	1 088 756	892 361
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	**1595**	**1 970 641**	**1 979 361**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	2 994
товари, роботи, послуги	1615	2 610	7 253
розрахунками з бюджетом	1620	29 803	42 066
у тому числі з податку на прибуток	1621	27 611	38 789
розрахунками зі страхування	1625	2 122	2 745
розрахунками з оплати праці	1630	11 619	11 500
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	419 741	66 186
Поточні забезпечення	1660	50 271	52 094
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	97	49
Усього за розділом III	**1695**	**516 263**	**184 887**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	**1900**	**3 678 012**	**3 404 167**

ЕП Колісецька Людмила Олександрівна

Керівник **Колісецька Людмила Олександрівна**

ЕП Чекурда Ірина Володимирівна

Головний бухгалтер **Чекурда Ірина Володимирівна**

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ІНГО»
Електронна печатка
16285602

Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток Ж.2

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2024	12	31
за ЄДРПОУ	16285602		

Підприємство АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ІНГО"
(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2024 р.

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	-
Чисті зароблені страхові премії	*2010*	2 739 333	1 350 581
премії підписані, валова сума	*2011*	-	-
премії, передані у перестрахування	*2012*	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	*2013*	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	*2014*	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів,робіт, послуг)	2050	(2 381 559)	(1 072 723)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	*2070*	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	357 774	277 858
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	*2105*	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	*2110*	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	*2111*	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	*2112*	-	-
Інші операційні доходи	2120	4 261	20 250
у тому числі: дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2121*	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2122*	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	*2123*	-	-
Адміністративні витрати	2130	(199 547)	(153 338)
Витрати на збут	2150	(26 416)	(19 024)
Інші операційні витрати	2180	(2 328)	(17 566)
у тому числі: витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2181*	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2182*	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	133 744	108 180
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	8 923	2 796
Інші фінансові доходи	2220	405 605	275 457
Інші доходи	2240	13 051	8 165
у тому числі: дохід від бюджетної допомоги	*2241*	-	-
Фінансові витрати	2250	(122 040)	(13 851)
Втрати від участі в капіталі	2255	(7 276)	(8 922)
Інші витрати	2270	(14 280)	(8 642)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	*2275*	-	-

Продовження додатку Ж.2

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	417 727	363 183
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(159 930)	(130 954)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	257 797	232 229
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	21 290	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	(10 984)	(2 056)
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	10 306	(2 056)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	1 856	(349)
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	8 450	(1 707)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	266 247	230 522

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	6 368	4 924
Витрати на оплату праці	2505	253 287	181 525
Відрахування на соціальні заходи	2510	51 017	36 669
Амортизація	2515	29 181	23 310
Інші операційні витрати	2520	737 120	608 711
Разом	**2550**	1 076 973	855 139

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

ЕП Колісецька Людмила Олександрівна

Керівник Колісецька Людмила Олександрівна

ЕП Чекурда Ірина Володимирівна

Головний бухгалтер Чекурда Ірина Володимирівна

АУДИТОРСЬКЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ОМС"
Електронна печатка
16285602

Додаток 3.1

Акціонерне товариство" Страхова компанія "ІНГО"

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
2025 РОКУ

	Станом на 31.12.2024	Станом на 31.12.2025
Актив		
Нематеріальні активи	104 254	125 624
Незавершені капітальні інвестиції	21 895	19 235
Основні засоби	247 714	253 664
Інвестиційна нерухомість	12 858	13 198
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	177 512	184 178
Довгострокові фінансові інвестиції інші	217 647	578 697
Відстрочені аквізиційні витрати	358	184
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	446 329	638 587
Активи з права користування , МСФЗ 16 "Оренда"	8 076	5 878
Запаси	958	1 087
Дебіторська заборгованість за операціями страхування та перестрахування (прострочена)	15 599	12 278
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	8 945	3 291
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	164	113
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	28 863	37 920
Інша поточна дебіторська заборгованість	91 022	78 883
Поточні фінансові інвестиції	1 518 709	1 646 528
Гроші та їх еквіваленти	190 472	468 454
Утримувані контракти перестрахування, що є активами, у тому числі:	**312 792**	**519 321**
Залишок покриття за страховими контрактами, належними перестраховикам	55 244	168 558
Страхови вимоги за контрактами, належними перестраховикам	257 548	350 763
Необоротні активи, що утримуються для продажу, та групи вибуття	0	0
ВСЬОГО АКТИВІВ	**3 404 167**	**4 587 120**
КАПІТАЛ		
Зареєстрований капітал	305 543	305 543
Капітал у дооцінках	106 467	110 823
Резервний капітал	41 834	55 196
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	786 075	1 028 764
ВСЬОГО КАПІТАЛУ	**1 239 919**	**1 500 326**
Зобов'язання та забезпечення		
Відстрочені податкові зобов'язання	18 461	19 377
Інші довгострокові зобов'язання	5 140	3 224
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	2 994	2 748
Кредиторська заборгованість за операціями страхування та перестрахування	66 186	36 146
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	7 253	13 827
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунки з бюджетом	42 067	57 549
у тому числі з податку на прибуток	38 789	55 485
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками ЕСВ	2 745	2 027

Продовження додатку 3.1

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	11 500	6 704
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з участниками	0	0
Поточні забезпечення	52 094	68 677
Інші поточні зобов'язання	49	124
Випущені страхові контракти, що є зобов'язаннями, у тому числі:	**1 955 759**	**2 876 391**
Зобов'язання за страховими контрактами на залишок покриття	892 361	1 478 209
Зобов'язання за страховими вимогами	1 063 398	1 398 182
ВСЬОГО ЗАБОВ'ЯЗАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	**2 164 248**	**3 086 794**
ВСЬОГО КАПІТАЛ , ЗАБОВ'ЯЗАННЯ та ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	**3 404 167**	**4 587 120**

Голова правління Андрій СЕМЧЕНКО

Головний бухгалтер Ірина НЕКУРДА

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ІНГО" Ідентифікаційний код 16285602 Україна м. Київ

Додаток 3.2

Акціонерне товариство" Страхова компанія "ІНГО"

ЗВІТ ПРО ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД

	2025 рік	2024 рік
Дохід від страхування	4 135 208	2 785 696
Дохід від перестрахування	-209 549	-46 363
Витрати на страхові послуги, в т.ч.:	-3 357 214	-2 381 558
страхові вимоги за подіями, що сталися	-2 205 370	-1 562 648
визнані аквізиційні грошові потоки	-1 151 844	-818 911
Валовий прибуток (збиток) за договорами страхування	777 994	404 138
Валовий прибуток (збиток) за договорами перестрахування	-209 549	-46 363
Валовий прибуток	**568 445**	**357 775**
Інші операційні доходи	19 924	4 261
Адміністративні витрати	-272 627	-199 547
Витрати на збут	-31 413	-26 416
Інші операційні витрати	-17 063	-2 328
Фінансові результати від операційної діяльності: прибуток	**267 267**	**133 745**
Дохід від участі в капіталі	4 096	8 923
Інші фінансові доходи	595 413	405 605
Інші доходи	5 558	13 051
Фінансові витрати	-279 698	-122 040
Втрати від участі в капіталі	-5 107	-7 276
Інші витрати	-16 066	-14 280
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	**571 464**	**417 728**
Витрати (дохід) з податку на прибуток	-223 465	-159 931
Чистий фінансовий результат: прибуток	**347 998**	**257 797**
СУКУПНИЙ ДОХІД		
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	5 492	21 290
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	7 678	0
Інший сукупний дохід	-8 272	-10 984
Інший сукупний дохід до оподаткування	4 898	10 306
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	-542	-1 855
Інший сукупний дохід після оподаткування	4 356	8 451
Сукупний дохід	**352 354**	**266 248**

Голова правління Андрій СЕМЧЕНКО

Головний бухгалтер Ірина ЧЕКУРДА

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ІНГО" Ідентифікаційний код 16285602 Україна м. Київ

ЗГОДА здобувача освіти Державного університету економіки і технологій про перевірку кваліфікаційної роботи на прояви академічного плагіату та розміщення в Репозитарії ДУЕТ

Я, ***Пан Наталія Віталіївна***, підтримую політику Державного університету економіки і технологій з академічної доброчесності і відкритого доступу. Стверджую, що кваліфікаційна бакалаврська робота ***«Страховий портфель страхових компаній»*** виконана самостійно та не містить академічного плагіату. Я не надавала і не одержувала недозволену допомогу під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають покликання на відповідне джерело.

Із чинним Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти Державного університету економіки і технологій ознайомлена. Чітко усвідомлюю, що в разі виявлення у кваліфікаційній роботі порушення норм академічної доброчесності робота не допускається до захисту або оцінюється незадовільно.

Також я поінформована, що відповідно до пункту 5.8 «Положення про Репозитарій (електронну базу даних) Державного університету економіки і технологій» згадана робота буде розміщена в Електронному архіві Університету (Репозитарії ДУЕТ) та ознайомлена з умовами такого розміщення.

_____ _____Наталія ПАН ___
(підпис) (Ім’я, ПРІЗВИЩЕ)

__03.06.2026____
(дата)